

Záchrana pro každého

3/2010

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Záchrana pro každého – Průvodce studiem Bible
Don Neufeld
3. čtvrtletí 2010

Foto: archiv

Grafická úprava a sazba Stanislav Staněk

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.

Vydání první, Praha 2010

ISBN 978-80-7172-979-2

ISSN 0409-3208

Úvod

Dopis Římanům: záchrana pro každého

Původně byl mnichem, a to velmi horlivým a přesvědčeným. „Byl jsem skutečně velmi zbožným mnichem a řídil jsem se pravidly svého řádu striktněji, než dokážu vůbec vyjádřit. Pokud by si nějaký mnich mohl zasloužit nebe svými skutky, pak bych jím byl určitě já. Kdybych v tom pokračoval dál, jistě by mě dovedla má přísná askeze až k smrti.“

Navzdory důsledně asketickému životu a zbožným skutkům však tento mnich nikdy nepocítil Boží přijetí. Nedošel k přesvědčení, že je dost dobrý na to, aby mohl být spasen. Jeho hluboká osobní beznaděj ho ničila duševně i tělesně, protože s hrůzou očekával Boží hněv, jemuž bude muset čelit.

Ale pak se stalo něco, co hluboce otrásl jeho přesvědčením. Jednoho dne při studiu Bible narazil na text, který změnil nejen jeho život, ale také nasměrování dějin světa: „*Spravedlivý z víry bude živ*“ (Ř 1,17).

Jeho oči se otevřely: Bůh jej nepřijímá na základě jeho skutků ani askeze a umrtvování těla, ale jen díky zásluhám Ježíše Krista. Od této chvíle už vždy spoléhal na naději spasení založenou na Kristově spravedlnosti, kterou přijímáme pouhou vírou.

Tím mnichem byl Martin Luther, kterého Bůh použil jako svůj nástroj pro jedno z největších náboženských probuzení v dějinách – protestantskou reformaci. Zásadní změna v Lutherově životě začala studiem novozákonního listu Římanům, který chceme v následujícím čtvrtletí společně studovat i my. Je zajímavé, že protestantská vzpoura proti Římu začala právě studiem listu Římanům. Tento list hrál v celých dějinách významnou roli a silně ovlivňoval křesťanské myšlení. Opírala se o něj snad všechna velká křesťanská hnutí usilující o návrat k čistému evangeliu. Je v něm vyjádřen hluboký význam evangelia a podstata naděje, kterou přináší padlému lidstvu.

Při studiu listu Římanům chceme vycházet z jednoho důležitého principu: budeme nejprve hledat, co slova tohoto dopisu znamenala pro jeho původní adresáty. Podíváme se na ně v jejich původním, bezprostředním kontextu, protože teprve poté budeme schopni najít jejich správnou aplikaci do dnešní doby.

Nejprve se tedy budeme zamýšlet nad tím, co Pavlova slova znamenala pro římské křesťany v jeho době. Pavel měl totiž specifický důvod, proč jim tento dopis napsal. Chtěl jim pomoci s pochopením některých otázek, o nichž se v jejich společenství horlivě diskutovalo. Představení těchto velkých pravd ale nebylo určeno výhradně jim. V průběhu dalších staletí tato slova pomáhala nespočtu dalších křesťanů správně pochopit úžasné poselství Bible o evangeliu a o ospravedlnění z víry. A právě toto světlo vycházející z listu Římanům prozářilo temnotu, v níž žil nejen Martin Luther, ale i miliony dalších, a odhalilo velkou pravdu o Kristu, který odpouští hříšníkům, ale i úžasnou zprávu o jeho moci, která dokáže očistit hříšníka a jeho život od hříchu. A právě toto úžasné poselství dopisu Římanům je tématem studia, ve kterém vás chtějí následující lekce provázet.

Základem pro tyto lekce jsou materiály, které při svém dlouholetém studiu listu Římanům zpracoval Don Neufeld (1914–1980), dlouholetý redaktor časopisu Adventist Review a jeden z editorů Biblického komentáře Církve adventistů sedmého dne.

PAVEL A ŘÍM

Texty na tento týden

Ř 16,1,2; 15,20–24; Sk 28,16–31; Ř 1,7; Ř 1,8; 15,14

Základní verš

„Nejprve vzdávám díky svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás všechny, protože se po celém světě rozšiřuje zvěst o vaší víře.“ (Ř 1,8)

Bylo by ideální, kdybychom hned po seznámení s dobovými souvislostmi mohli začít naše studium listu Římanům od první věty a postupně projít celý dopis verš po verši. Protože ale máme k dispozici pouze jedno čtvrtletí, museli jsme z něj vybrat pouze ty nejdůležitější pasáže.

Chceme-li správně pochopit tento Pavlův dopis, musíme nejprve porozumět historickým souvislostem doby, ve které byl sepsán. Bez znalosti tohoto pozadí nemusíme správně pochopit, co chtěl apoštol Pavel říci. Pavel totiž psal specifické skupině křesťanů v určité době a s určitým konkrétním záměrem. A právě porozumění tomuto záměru nám může pomoci při našem studiu.

Zkusme se tedy v našich představách na chvíli přenést zpět v čase do prvního století po Kristu, mezi členy římského křesťanského sboru, a naslouchejme Pavlovi poselství a slovům, ke kterým jej inspiroval Duch svatý.

Přestože apoštol Pavel psal list Římanům již před dávnými staletími a v naprosto odlišném dobovém kontextu, má stále co říci i nám ve 21. století. List Římanům nás chce oslovit, naslouchejme proto pozorně a s modlitbou těmto slovům a následně je uplatňujme i ve svém životě.

Doba a místo

„Doporučuji vám naši sestru Foibé, diakonku církve v Kenchrejích. Přijměte ji v Pánu, jak se sluší mezi věřícími...“ (Ř 16,1.2)

Verše Ř 16,1.2 naznačují, že Pavel mohl napsat svůj dopis Římanům v řeckém městě Kenchrejích, které sloužilo jako východní přístav tehdejšího Korintu. Pavlova zmínka o Foibé, která zde žila, odkazuje na tuto oblast jako na pravděpodobné místo vzniku dopisu Římanům.

Upřesnění místa, kde byly novozákonní epištoly napsány, nám pomáhá určit dobu jejich sepsání. Pavel hodně cestoval, a tak nám znalost místa, kde se právě nacházel, může pomoci s datováním jeho listů.

Pavel založil sbor v Korintu během své druhé misijní cesty mezi lety 49–52 po Kr. (viz Sk 18,1–18). Při své třetí cestě v letech 53–58 po Kr. navštívil Řecko znovu (Sk 20,2.3) a ke konci své cesty zde přijal finanční dar pro potřebné v Jeruzalémě (Ř 15,25.26). List Římanům tedy byl pravděpodobně sepsán v roce 58 po Kr.

Při návštěvě sborů v galatské oblasti Pavel zjistil, že se falešným učitelům podařilo v době jeho nepřítomnosti mnohé bratry a sestry přesvědčit, aby se znovu vrátili k obřizce a zachovávaní ceremoniálních ustanovení Mojžíšova zákona. S obavou, že by se tito lidé mohli dostat před jeho příchodem i do Říma, píše římským křesťanům dopis, aby tak předešel stejné tragédii. Obecně se má za to, že i dopis Galatským byl sepsán v Korintu během Pavlova tříměsíčního pobytu v tomto městě při jeho třetí misijní cestě.

Jak již bylo řečeno, právě pochopení autorova záměru a situace nám může pomoci lépe porozumět biblickým knihám. Proto je důležité, abychom chápali, jaké otázky a problémy trápily židy i pohany ve sborech, kterým Pavel adresoval své listy. Více se jim budeme věnovat v lekci na další týden.

**Osobní
studium**

Každá doba a místo přináší do křesťanského prostředí specifické problémy a výrazná témata. Jaké otázky a problémy trápí dnes tvůj sbor a církev? Jde o ohrožení zvenčí, nebo zevnitř? Jakou roli hraješ v těchto diskusích? Dokážeš se občas zastavit a kriticky zvážit svůj postoj k těmto problémům? Proč je takové zastavení důležité?

Aplikace

Osobní kontakt

„Zakládám si na tom, že kážu evangelium tam, kde o Kristu ještě neslyšeli; nechci stavět na cizím základu, ale jak je psáno: ‚Ti, jimž nebylo o něm zvěstováno, uvidí, a ti, kteří neslyšeli, pochopí.‘ To mi také mnohokrát zabránilo, abych k vám přišel. Nyní však už pro mne není žádné volné pole v těchto končinách; už mnoho let k vám toužím přijít, až se vydám do Hispanie. Doufám tedy, že se u vás zastavím a že mě vypravíte na další cestu, až aspoň trochu užiji radosti ze společenství s vámi.“ (Ř 15,20–24)

Osobní studium

Napsaný dopis sice čtenáře potěší a povzbudí, ale nedá se srovnávat s osobní návštěvou. Proto Pavel v závěru listu Římanům vzkazuje, že by je rád navštívil a setkal se s nimi osobně. Chtěl, aby věděli, že touží po setkání s nimi, a vysvětluje, proč k němu zatím ještě nedošlo.

Z jeho slov můžeme vnímat, jak velkou důležitost Pavel přikládal misijní práci. Velký misionář pohanů neúnavně přinášel evangelium do nových míst, kde je ještě lidé neslyšeli, a v oblastech, kde už lidé poznali Krista, nechával působit své spolupracovníky. V době, kdy se křesťanství teprve začínalo šířit a bylo jen málo potřebných pracovníků, by Pavlovo působení ve fungujících sborech znamenalo plýtvání jeho misijním darem. On sám o tom řekl: „Zakládám si na tom, že kážu evangelium tam, kde o Kristu ještě neslyšeli,“ protože jen tak ti, „kteří neslyšeli, pochopí“ (Ř 15,20.21).

Pavel se nechtěl usadit v Římě. Jeho záměrem bylo přinést evangelium až do oblasti dnešního Španělska a doufal, že jej v tom římstí křesťané duchovně i finančně podpoří. Tento Pavlův záměr – hledat ve fungujících sborech podporu pro práci v nových oblastech – může být i pro dnešní církve inspirací a podnětem k tomu, jak organizovat naši misijní práci.

Aplikace

Přečti si ještě jednou verše Ř 15,20–24. Povšimni si Pavlovy veliké touhy sloužit druhým a představit jim Krista. Co je v tvém životě takovým „hnacím motorem“? Jak moc je pro tebe služba druhým lákavá?

Pavlův příchod do Říma

„Když jsme přišli do Říma, dostal Pavel dovolení, že může bydlet v soukromém bytě s vojákem, který ho bude hlídat. Po třech dnech pozval k sobě významné Židy... Od rána do večera k nim hovořil a vydával svědectví o Božím království. Přesvědčoval je o Ježíšovi důkazy z Mojžíšova zákona i z proroků. Jedni se jimi dali přesvědčit, druzí nechtěli uvěřit... Pavel zůstal celé dva roky v najatém bytě a přijímal všechny, kdo za ním přišli, zvěstoval Boží království a učil všemu o Pánu Ježíši Kristu bez bázně a bez překážek.“ (Sk 28,16–31)

V životě nás mohou potkat věci, se kterými jsme nepočítali. Často se nám nedaří uskutečnit naše skvělé plány, i když se o to tolik snažíme. Apoštol Pavel se sice nakonec do Říma dostal, ale za zcela jiných okolností, než jaké si původně představoval.

Na konci své třetí misijní cesty se Pavel vrátil do Jeruzaléma i s finanční pomocí, kterou jeruzalémským věřícím poslali jejich bratři z Řecka a z Malé Asie. Tam jej ale potkaly nečekané události. Byl zatčen a uvězněn. Po dvou letech věznění v Cesařeji se odvolal k císaři. A tak se po zhruba třech letech od svého zatčení dostal jako vězeň do Říma. V době, kdy psal dopis Římanům, si svůj příchod do jejich města určitě takto nepředstavoval.

Byl to zvláštní závěr života. A přestože si jej jistě původně představoval jinak, mohl i v něm cítit Boží vedení, které prvotní zklamání proměnilo v pozeňání.

„Pavel neupoutal pozornost dvora ke křesťanství svými kázáními, ale svými řečmi. Přestože sám byl ve vězení, podařilo se mu osvobodit mnohé z pout, která je držela v otroctví hříchu. To však nebylo vše. Prohlásil: ‚Mnohé bratry právě mé okovy povzbudily, aby se spolehli na Pána a s větší smělostí mluvili beze strachu slovo Boží.‘ (Fp 1,14)“ (AA 464; PNL 267)

Osobní studium

Zažil jsi už někdy v životě neočekávané události, které zpočátku vypadaly hroživě, ale nakonec se obrátily „k prospěchu evangelia“? (Fp 1,12) Jak tě mohou tyto zkušenosti posílit v důvěře k Bohu i ve chvílích, kdy se zdánlivě nic nedaří?

Aplikace

Povolání ke svatosti

„Všem Bohem milovaným povoláním svatým v Římě: Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.“ (Ř 1,7; B21)

Osobní studium

Jste Bohem milováni. Přestože je pravda, že Bůh miluje celý svět, ve zvláštním slova smyslu miluje ty, kteří se rozhodli odpovědět kladně na jeho lásku.

Stejně to je i v mezilidských vztazích. Zvláštním způsobem milujeme ty, kteří milují nás – s nimi jde o vzájemný vztah lásky. Láska totiž vyžaduje odpověď. Pokud tato odpověď nepřichází, nemůže se tato láska plně rozvinout.

Jste povolání ke svatosti. Svůj list Pavel adresoval „povoláním svatým“ (tak překládá například BK nebo B21). Slovo „svatí“ (řecky *hagioi*) označuje ty, kdo patří Bohu, jsou jím a pro něj odděleni. Možná je před nimi ještě dlouhá cesta, ale skutečnost, že se v životě rozhodli pro Krista, z nich dělá „svaté“ v tomto biblickém významu.

To, že Pavel nazývá římské křesťany „povoláními svatými“, však neznamená, že někteří ke svatosti povolání jsou a jiní ne. Úžasnou zprávou evangelia je skutečnost, že Kristova obět je univerzální – zahrnuje všechny lidi. Všichni byli pozváni k záchraně a svatosti (2Pt 3,9). Boží touhou vždy bylo, aby v Ježíši mohl být zachráněn celý svět.

Aplikace

Přemýšlej chvíli nad tím, že Bůh pro tebe připravil spasení. Chceš odpovědět na toto pozvání a přijmout je? Je něco, co ti v tom brání?

Dobré jméno ve světě

„Nejprve vzdávám díky svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás všechny, protože se po celém světě rozšiřuje zvěst o vaší víře.“ (Ř 1,8)

„Jsem přesvědčen také já o vás, bratří moji, že i vy jste plni dobroty, naplnění veškerým poznáním, takže sami můžete ukazovat cestu jeden druhému.“ (Ř 15,14)

Není přesně známo, jak byl založen křesťanský sbor v Římě. Tradice, která tvrdí, že jej založil Petr nebo Pavel, nemá historické opodstatnění. Snad byl založen laickými členy církve, kteří se obrátili o letnicích (Sk 2) a poté navštívili Řím. Možná to byli až pozdější křesťané, kteří po příchodu do Říma svědčili druhým o své víře.

Je překvapivé, že jen několik málo let po letnicích už v tomto městě existuje sbor známý v celém okolí, který pravděpodobně zatím nenavštívil žádný z apoštolů. „Navzdory tvrdé opozici existoval už dvacet let po Kristově ukřižování v Římě živý sbor. Byl silný a horlivý a Pán jej vedl a působil v něm“ (Komentář Ellen Whiteové v 6BC 1067).

Slovo „víra“ zde má nejspíše také i svůj širší význam „věrnost“. Tito noví věřící se věrně drží nového způsobu života, který objevili v Kristu. Proto o nich může Pavel říci, že jsou:

1. „Plni dobroty.“ Mohli by lidé říci něco takového i o nás? Jsme ve svém okolí známí především tím, že v naší blízkosti lidé mohou zakusit dobrotu a laskavost?

2. „Naplnění veškerým poznáním.“ V Bibli je opakovaně zdůrazněna důležitost poznání a pochopení. Následovníci Ježíše Krista jsou zváni k tomu, aby studovali Bibli a byli dobře obeznámeni s jejím učením. „Slova ‚a dám vám nové srdce‘ vlastně znamenají ‚dám vám novou mysl‘. Změna srdce je vždy doprovázena jasným přesvědčením o křesťanském úkolu a pochopením pravdy“ (Ellen Whiteová, *My Life Today*, 24).

3. „Můžete ukazovat cestu jeden druhému.“ Nikdo nemůže růst ve své křesťanské zkušenosti, pokud se izoluje od ostatních věřících. Potřebujeme povzbuzovat druhé, ale také být od nich sami povzbuzováni.

Jak je na tom tvůj sbor? Jak je známý ve svém okolí? A ví o něm vůbec někdo? Je něco, co můžeš udělat pro to, aby se to změnilo?

**Osobní
studium**

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„Ačkoliv se zdálo, že je Pavel odtržen od aktivní práce, byl jeho vliv ještě významnější a trvalejší, než kdyby mohl svobodně navštěvovat sbory tak jako v dřívějších letech. Protože byl vězněn pro Pána, byli mu bratři nakloněni více než kdykoliv předtím. Slova, která jim psal jako zajatec pro Krista, v nich vzbudila větší pozornost a úctu než v době, kdy byl mezi nimi osobně přítomen.“ (AA 454; PNL 262)

„Jedním z jeho největších přání a nejdohodlanějších záměrů bylo spatřit, jak křesťanská víra pevně zapouští kořeny v tomto významném centru tehdy známého světa. V Římě již byl založen sbor a apoštol chtěl tamější věřící získat pro spolupráci na díle, které mělo být vykonáno v Itálii a dalších zemích. Aby si připravil půdu pro působení mezi těmito křesťany, z nichž mnohé dosud vůbec neznal, poslal jim dopis. V něm jim oznámil svůj úmysl navštívit Řím a zároveň vyjádřil naději, že se mu podaří vztyčit prapor kříže i ve Španělsku.“ (AA 373; PNL 213)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskusi

- 1. Vraťte se k závěrečné otázce z oddílu na čtvrtek. Co konkrétního může vaše skupinka sobotní školy udělat pro to, aby i váš sbor byl ve svém okolí více známý svou láskou?*
- 2. Podělte se s ostatními o své osobní zkušenosti s tím, jak Bůh dokázal ve vašem životě obrátit i zdánlivě hroživé věci v dobro. Jak můžete pomoci druhým, kteří možná právě dnes prožívají v životě něco těžkého?*
- 3. Zamyslete se znovu nad myšlenkou, že jsme byli povoláni ke spasení (2Tm 1,8,9; Tt 1,1,2). V čem může být toto vědomí pro vás povzbuzující? Co nám to říká o Boží lásce k lidem? Proč se lidé odvracejí od tak úžasné nabídky?*

ŽIDÉ A POHANÉ

Texty na tento týden

Žd 8,6; Lv 1–27; Sk 15,1–29; Ga 1,6–8

Základní verš

„Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.“ (J 1,17)

První křesťané byli původem židé a nikde se v Bibli nesetkáváme ani s náznakem toho, že by se od nich očekávalo upuštění od obřizky a od zachovávání židovských svátků. Když ale začali Krista přijímat i pohané, objevily se nové otázky. Měli být i oni obřezáni? Do jaké míry měly být pro ně závazné židovské zákony? Nakonec se musel sejít sněm v Jeruzalémě, aby tento problém řešil (viz Sk 15).

Navzdory jasnému rozhodnutí tohoto sněmu, aby nebyly pohanům působeny žádné potíže vyžadováním zachování všech židovských nařízení, se v církvi stále objevovali učitelé, kteří neústupně trvali na tom, aby tato nařízení platila i pro pohany – a to včetně obřizky. Nebezpečí těchto vlivů hrozilo i římskému sboru, což bylo jedním z důvodů, proč mu Pavel poslal jeden ze svých listů.

Svým způsobem podobná diskuze existuje i dnes, i když v trochu jiné podobě. Jako adventisté jsme často označováni za takové „falešné učitele“ a zákoníky, protože zdůrazňujeme závaznost Desatera včetně přikázání o sobotě. Copak někdy také neslycháte o tom, že dnes už žijeme v době Nové smlouvy, která znamená konec zákona?

Na druhé straně se jako církev setkáváme s lidmi, kteří trvají na tom, že bychom měli zachovávat i mnohá další starozákonní nařízení a pravidla.

Zdá se tedy, že poselství listu Římanům je pro nás stejně důležité, jako bylo pro původní čtenáře v prvním století.

Lepší zaslíbení

„Avšak Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních.“ (Žd 8,6)

Osobní studium

Asi největším rozdílem mezi náboženstvím Starého a Nového zákona je to, že novozákonní období začíná příchodem Mesiáše, Ježíše z Nazareta. Byl poslán od Boha, aby se stal naším Spasitelem. Není možné jej ignorovat a přitom očekávat spasení. Naše hříchy mohou být odpuštěny jen skrze jeho oběť. Pouze když uvěříme v Ježíše Krista, díky jeho prolité krvi, můžeme stanout před Bohem bez strachu z odsouzení.

Věřící v době Starého zákona očekávali, že se splní zaslíbení o záchraně a přijde pozeňnaný mesiášský věk. V novozákonní době stáli lidé před rozhodnutím, zda přijmou Ježíše z Nazareta jako onoho zaslíbeného Mesiáše poslaného od Boha. Pokud v něj uvěřili a odevzdali mu svůj život, mohli se radovat ze záchrany, kterou jim dal jako nezasloužený dar.

Morální požadavky se však v Novém zákoně nemění, protože vycházejí z charakteru Boha a Krista. Poslušnost Božímu zákonu je součástí našeho vztahu k Bohu ve Starém zákoně stejně jako v Novém (viz Mt 19,17; Zj 12,17; 14,12 a Jk 2,10.11).

Zároveň však celý soubor rituálních a ceremoniálních nařízení vázaných na izraelskou svatyni, jejichž smyslem bylo poukazovat na budoucí příchod Mesiáše, byl ukončen a nahrazen novým systémem založeným na „lepších zaslíbeních“.

Jedním z hlavních záměrů Pavlova listu Římanům byla snaha pomoci židům i pohanům pochopit, v čem spočívá tento přechod od judaismu ke křesťanství a v čem je jedinečnost a krása křesťanského poselství.

Aplikace

Co „lepšího“ přináší Kristus do tvého života? Která „lepší“ biblická zaslíbení jsou pro tebe důležitá? Proč? Jak se mohou naplnit i ve tvém životě?

Židovské zákony a nařízení

„Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ‚Mluv k Izraelcům...‘“ (Lv 12,1)
 „Proto dbejte na všechna má nařízení a všechny mé řády dodržujte...“
 (Lv 19,37)

Podle svých časových možností si stručně projděte celou knihu Leviticus (zvláště kapitoly 12, 16 a 23).

**Osobní
studium**

Starozákonní zákony se obvykle rozdělují do několika kategorií: (1) morální zákony, (2) ceremoniální zákony, (3) občanské zákony, (4) zdravotní zákony a další praktická nařízení. Toto rozdělení je ale trochu umělé a nepřesné, protože mnohé z nich se překrývají a lidé je v biblických dobách takto striktně nerozlišovali.

Morální zákon je vyjádřen v Desateru (Ex 20,1–17), které shrnuje základní morální požadavky pro lidstvo. Těchto deset principů je pak rozvedeno v mnoha dalších nařízeních v prvních pěti knihách Bible. Tato jednotlivá nařízení názorně ukazují, jak uplatňovat Boží přikázání v různých oblastech každodenního praktického života. S tím souvisí i mnohé **občanské zákony**. I ony vycházejí z morálního zákona: definují vztah jednotlivců ke spoluobčanům a k zodpovědným autoritám a určují tresty za jejich porušení.

Ceremoniální zákon upravoval pravidla obřadů ve svatyni a popisoval způsob přinášení obětí a jejich souvislost s každodenním životem. Zároveň vymezoval jednotlivé náboženské svátky a způsob jejich prožívání.

Zdravotní zákony se překrývají se všemi ostatními oblastmi a mnohé z nich přesahují pouhou oblast hygieny a zdraví.

Přestože Židé pravděpodobně chápali všechna tato nařízení jako jeden celek pocházející od Hospodina, museli mezi nimi zároveň vnímat určitý rozdíl. Desatero bylo lidem představeno přímo samotným Bohem. Už to mu přisuzovalo výjimečnou důležitost. Ostatní zákony byly předány prostřednictvím Mojžíše. Rituální zákony navíc mohly být dodržovány pouze za předpokladu, že fungovala svatyně.

Většina civilních občanských zákonů už nemohla být dodržována v situaci, kdy Židé ztratili svou národní svébytnost a museli se podřídit vládě jiných národů. Stejně tak nebylo možné zachovávat mnohá rituální ustanovení v době, kdy byl chrám zničen. Kristovým příchodem navíc mnohé předobrazy došly svého naplnění.

Jaký je tvůj pohled na principy a nařízení Starého zákona? Má smysl se jimi zabývat i v případě, že závaznost mnohých z nich se na nás už nevztahuje? Jak nám mohou pomoci pochopit dílo Ježíše Krista, na něž symbolicky odkazovaly?

Aplikace

Co je nutné ke spasení?

„Tu přišli do Antiochie někteří lidé z Judska a začali bratry učit: ‚Nepřijmete-li obřízku, jak to předpisuje Mojžíšův zákon, nemůžete být spaseni.‘ Pavel a Barnabáš s tím nesohlasili a dostali se s nimi do sporu; proto bylo rozhodnuto, aby ti dva a ještě někteří jiní z Antiochie šli do Jeruzaléma a předložili tuto otázku apoštolům a starším. (...) Když přišli do Jeruzaléma, byli přijati církví, apoštolů a staršími a vypravovali jim, jak je Bůh ve všem vedl. Tu povstali někteří bratři z farizeů a prohlásili: ‚Pohané musí přijmout obřízku a musí se jim nařídit, aby zachovávali Mojžíšův zákon.‘ Apoštolové a starší se tedy sešli, aby celou tu věc uvážili...“ (Sk 15,1–6)

Osobní studium

Zatímco apoštolové spolu se členy sboru v Antiochii pracovali na záchraně lidí pro Krista, podařilo se některým z židovských věřících rozšířit mezi křesťany otázku, která se brzy proměnila ve spor. Tito učitelé velmi jednoznačně hlásali, že ke spasení je nutné být obřezán a zachovávat všechna ceremoniální nařízení. Židé byli vždy pyšní na své bohoslužby, které ustanovil Bůh. Mnozí z těch, kteří přijali Krista, považovali za nepravděpodobné, že by Bůh, který kdysi jednoznačně vymezil řád židovské bohoslužby, mohl někdy připustit jakoukoli změnu. Trvali na tom, aby se židovské zákony a obřady staly součástí obřadů rané křesťanské církve. Stále nepochopili, že veškeré oběti smíření ukazovaly na smrt Božího Syna, v němž se předobraz stal skutečností; proto již zvyky a obřady stanovené ceremoniálním zákonem nebyly závazné.

V reakci na tuto naléhavou diskusi se v Jeruzalémě sešli představitelé církve, aby se za celou věc modlili a pod vedením Ducha svatého hledali odpověď a řešení.

„Ačkoliv Pavla osobně poučil sám Bůh, nijak nepřeceňoval zodpovědnost jednotlivce. Nejdůležitější pro něj bylo Boží vedení, ale vždy byl ochoten uznat autoritu, která byla propůjčena společenství věřících sjednocených v církvi. Věděl, že potřebuje rádce. A když vyvstaly důležité otázky, byl rád, že je může předložit církvi a společně s bratry hledat u Boha moudrost, aby se dospělo ke správným rozhodnutím.“ (AA 200; PNL 115,116)

Je zajímavé, že právě Pavel, který často mluvil o svém povolání Ježíšem, byl ochotný spolupracovat s celým společenstvím církve. Navzdory velikosti svého povolání uznával, že je součástí církve jako celku a že s ní potřebuje spolupracovat.

Aplikace

Jakým způsobem hledáš Boží vůli a odpovědi na své otázky? Jakou roli v tomto tvém hledání hraje společenství sboru a církve? Proč je vzájemná spolupráce tak důležitá? K čemu může ve sboru či církvi vést „sólová“ práce silných jednotlivců?

Těžké břemeno

„Proč tedy nyní pokoušíte Boha a chcete vložit na učedníky břemeno, které nemohli unést ani naši otcové, ani my! Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše.“ (...) Tu se apoštolové a starší za souhlasu celé církve rozhodli, že ze svého středu vyvolí dva muže a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie. (...) Po nich poslali tento dopis: „My, apoštolové a starší, vaši bratři, posíláme pozdrav vám, svým bratřím v Antiochii, Sýrii a Kilikii, kteří jste dříve byli pohany. (...) Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi než těmi, které jsou naprosto nutné: Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva. Jestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně. Buďte zdraví.“ (Sk 15,10–29)

Konečné rozhodnutí sněmu bylo jasným postojem proti „falešným učitelům“, kteří trvali na tom, že i obrácení pohané musí být obřezáni, a prosazovali zachování všech ceremoniálních nařízení.

Je zajímavé povšimnout si toho, že v 10. verši nazývá Petr tato nařízení „břemenem“, které se nedalo unést. Chtěl snad Bůh, aby se jeho nařízení pro lidi stala břemenem? Jistě že ne. V průběhu let a staletí však mnozí vůdcové národa přeměnili tato nařízení, která měla být pozhennáním, v těžká břemena. A jeruzalémský sněm chtěl nové křesťany ušetřit této zátěže.

Je zajímavé, že se zde nediskutuje o tom, zda by měli věřící zachovávat Desatero. Je možné si vůbec představit, že by prvotní církev trvala na tom, aby věřící například nepožívali krev, ale zároveň neviděla problém v porušování přikázání ohledně cizoložství či vraždy?

I když nově obráceným nebyla uložena povinnost zachovávat židovská pravidla a tradice, přesto účastníci sněmu chtěli, aby noví křesťané dokázali citlivě přistupovat ke svým židovským bratřím. Souhlasili tedy s tím, aby se noví křesťané varovali toho, co bylo obětováno modlám, smilstva, krve a masa, které nebylo zbaveno krve.

Někteří se domnívají, že jelikož zde není výslovně zmíněna sobota, nevztahuje se tento požadavek na nové křesťany. Tento argument však nemá příliš velkou váhu, protože se zde nezmiňuje ani přikázání týkající se vraždy či lži.

**Osobní
studium**

Může se stát i nám, že na druhé lidi vkládáme nějaké „břemeno“, které není nutné a pochází spíše z našich zvyků a tradic? Co s tím? Diskutujte v sobotu na toto téma ve své třídě.

Aplikace

Galatský blud

„Divím se, že se od toho, který vás povolal milostí Kristovou, tak rychle odvracíte k jinému evangeliu. Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí evangelium Kristovo obrátit v pravý opak. Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěstovali, budiž proklet!“ (Ga 1,6–8)

Osobní studium

Navzdory jasnému rozhodnutí představitelů církve někteří stále učili, že i noví křesťané musí zachovávat židovské ceremoniální tradice a zákony. Pavel to považoval za problém, který nemohl přehlížet. Pro něj tento přístup znamenal popření celého evangelia a samotného Krista.

Jak již bylo dříve řečeno, byla to právě situace v galatských sborech, která přispěla k tomu, že Pavel napsal svůj list Římanům. V něm více rozvíjí to, čím se zabýval již v listu Galatským – význam zákona a jeho místo v životě křesťana. Nechtěl, aby tento blud, který znal již z Galácie, získal své příznivce i v Římě.

V apoštolově době církev řešila otázku, zda by měli pohané, kteří uvěřili v Ježíše Krista, podstoupit obřizku a zachovávat Mojžíšův zákon. Jeruzalémský sněm se k ní vyjádřil poměrně jasně, ale někteří přesto tento závěr odmítali. Z biblického záznamu v knize Skutky apoštolů a z Pavlových dvou dopisů někteří lidé vyvozují, že Desatero (především tedy přikázání o sobotě) už pro křesťany není závazné. Tím jim ale uniká podstata toho, čemu se Pavel věnuje. Jak dále uvidíme, Pavel chtěl zdůraznit především to, že pro naše spasení je klíčová víra a že si ho nikdy nemůžeme zasloužit dodržováním zákona – a to ani morálního. To však v žádném případě neznamená, že bychom tento zákon už neměli brát vážně.

Pavel se ve svých dopisech nezabýval respektováním Desatera – pro něj byla závaznost Božích přikázání nezpochybnitelná. Ti, kteří z jeho slov vyvozují cokoli jiného, tak vlastně do textu vsouvají otázky, které řeší dnes, ale kterým se Pavel nevěnoval.

Aplikace

Jak můžeš reagovat na námitku, že sobota „v době milosti“ už není pro křesťany závazná? Jak bys druhým představil sobotu tak, aby tím nebyla nijak umenšena krása a hloubka evangelia o Boží milosti?

Podněty k zamyšlení

„Avšak když smlouva uzavřená s Abrahamem obsahovala zaslíbení o vykoupení, proč byla na Sínaji uzavřena jiná smlouva? Během svého otroctví v Egyptě ztratil Boží lid do značné míry znalost zásad smlouvy uzavřené s Abrahamem. Tím, že je vysvobodil z Egypta, chtěl Bůh Izraelcům zjevit svou moc a milost, aby ho mohli milovat a důvěřovat mu. Připoutal je k sobě jako jejich vysvoboditel z časného otroctví.

Jenže Hebrejové postrádali správnou představu o Boží svatosti, o nesmírné hříšnosti svých vlastních srdcí, o své celkové neschopnosti zachovávat ve své vlastní síle Boží zákon a o své potřebě Spasitele.“ (PP 371,372; NUD 173)

„Když Pavel pobýval v Korintě, měl vážný důvod k obavám o některé z dříve založených sborů. Pod vlivem falešných učitelů, kteří se objevili mezi věřícími v Jeruzalémě, se v galatském sboru rychle šířilo rozdělení, mylné učení a smyslnost. Tito falešní učitelé směřovali židovské tradice s pravdami evangelia. Nedbali na rozhodnutí všeobecného shromáždění v Jeruzalémě a nutili obrácené pohany k zachovávaní ceremoniálního zákona.“ (AA 383; PNL 219)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

- 1. Vraťte se ve vaší skupince k závěrečné otázce z lekce na středu. Můžete jako sbor či jednotlivci na druhé vkládat „zbytečná břemena“? Jak poznat, co už je břemenem a co ne? Jak se můžeme zároveň vyhnout druhému extrému, kdy budeme za „zbytečné břemeno“ považovat i to, k čemu nás Pán opravdu volá?*
- 2. Diskutujte o tom, co podle vás vede některé křesťany k tomu, že mnohá biblická nařízení (včetně Desatera) nepovažují za závazná. Jde o neporozumění biblickým textům, neochotu podle nich žít nebo je v tom něco jiného? Může něco takového hrozit i vám?*
- 3. Přečtěte si ještě jednou Pavlovo vyjádření v Ga 1,8. Všimněte si, jak je zde Pavel nekompromisní a zásadový. V čem bychom měli být i my dnes, v době pluralismu a relativismu, stejně pevní a nekompromisní?*

**Náměty
k diskuzi**

VŠICHNI ZHŘEŠILI

Text na tento týden

Ř 1–3

Základní verš

„Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.“ (Ř 3,23)

Pokud si člověk nepřizná svou slabost a hříšnost, jen stěží bude toužit po odpuštění. Pro apoštola Pavla je prvním zásadním krokem křesťanské zkušenosti právě uznání vlastní bezmocnosti. Tento zoufalý stav Pavel v listu Římanům nejprve ilustruje situací, do které se dostali pohané. Tím, že se v životě odvrátili od Boha, klesli na úplné dno. Pavel však záhy dodává, že i židé (tedy lidé věřící) jsou ve stejné situaci, a tudíž není v silách nikoho, aby se svým vlastním úsilím zachránil.

Výstižně to vyjádřila Ellen Whiteová:

„Nikdo by se neměl naivně domnívat, že jakákoli jeho vlastní snaha by mu mohla pomoci být jen částečně splatit dluh vůči Bohu, který vznikl hříchem. To je tragický klam. Jestliže jste tomu porozuměli, pak je namístě oprostít se od svých utkvělých představ a pokorně přijmout nabídku smíření.

Mnozí lidé tuto pravdu dosud nepochopili. Dokonce i mnozí z těch, kdo se považují za Boží děti, se snaží zasloužit si svou záchranu vlastními skutky. Ano, Bůh od nás vždy očekával dobré skutky a vede nás k nim i zákon. Jelikož se ale člověk dostal pod vládu hříchu, všechny jeho dobré skutky tím ztratily svou hodnotu, a proto nám může pomoci už jen Ježíšova spravedlnost. Jen Kristus, který zvítězil, žije na věky a přimlouvá se za nás, může být naším zachráncem.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1071)

Nestydím se za evangelium

„Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: ‚Spravedlivý z víry bude živ.‘“ (Ř 1,16.17)

V textu se objevuje několik klíčových pojmů:

Evangelium. Toto řecké slovo původně znamenalo jakoukoli „dobrou zprávu“. V biblickém kontextu však jde specificky o dobrou zprávu o Kristu, o Mesiáši. Tou zprávou je skutečnost, že zaslíbený Mesiáš už přišel a každý, kdo v něj uvěří, může být zachráněn. Záchranu nám totiž nezajistí ani naše skutky či poslušnost zákona, ale pouze Ježíš a jeho spravedlnost.

Spravedlnost. Bible označuje za spravedlivého toho, kdo se může s čistým svědomím a bez obav postavit před svého Boha. List Římanům tento výraz ještě více rozvádí, jak uvidíme při našem dalším studiu. Je důležité si povšimnout, že v 17. verši se objevuje sousloví „Boží spravedlnost“. Je to tedy spravedlnost pocházející od Boha, který nám ji nabízí. To je ta jediná spravedlnost, která nám může zajistit věčný život.

Víra. Původní řecké slovo „*pistis*“ vyjadřuje myšlenku víry i důvěry. Při dalším studiu listu Římanům uvidíme, jakým způsobem Pavel tento výraz používá ve vztahu k našemu spasení.

**Osobní
studium**

Prožíváš někdy nejistotu ohledně svého spasení? Co je toho příčinou? Mají tvé obavy reálný základ? Vychází spíše z tvého nepochopení Božích zaslíbení, nebo z vědomí, že vědomě žiješ vzdálen od Boha? V obou případech je tu pro tebe milující Spasitel, který ti chce i dnes nabídnout své odpuštění.

Aplikace

Stav lidstva

„Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden. Hrob otevřený je jejich hrdlo, svým jazykem mluví jen lest, hadí jed skrývají ve rtech, jejich ústa jsou samá kletba a hořkost, jejich nohy spěchají prolévat krev, zhouba a bída je na jejich cestách; nepoznali cestu pokoje a úctu před Bohem nemají. (...) Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.“ (Ř 3,10–18.23)

Osobní studium

Je až překvapivé, že mnozí lidé v dnešní době tato slova zpochybňují a odmítají je přijmout. Velká část naší společnosti se domnívá, že člověk je ve své podstatě dobrý. Tento rozdílný pohled však pravděpodobně souvisí s odlišným chápáním toho, co to znamená, „být dobrý“. Lidé se mohou srovnávat s ostatními a často dojdou k přesvědčení, že jsou na tom lépe než někdo druhý. Dokonce i slavný gangster Al Capone byl v porovnání s Adolfem Hitlerem celkem dobrým člověkem. Nicméně ve chvíli, kdy pohlédneme na Boha, začneme se ošklivit sami sobě.

Ř 3,23 hovoří o „Boží slávě“. Komentátoři nabízejí různé výklady tohoto výrazu. Určitou pomoc při jeho chápání nám nabízí text 1K 11,7, kde je zmínka o muži, který je „obrazem a slávou Boží“ (B21). Boží sláva určitým způsobem souvisí s jeho „obrazem“ v nás. Hřích v každém z nás tento „Boží obraz“ poničil. Hříšný člověk proto už nedokáže plně odrážet Boží obraz a jeho slávu.

Navzdory smutnému popisu lidského života, jak jej čteme ve 3. kapitole, nemusí být naše situace beznadějná. Prvním krokem, který potřebujeme udělat, je uznat vlastní hříšnost a bezmocnost. K tomuto přesvědčení nás vede působení Ducha svatého. Pokud se tomuto vlivu nebudeme vědomě bránit, bude výsledkem hluboká lítost, odložení masky naší soběstačnosti a upřímné volání: „Bože, slituj se nade mnou hříšným“ (L 18,13).

Aplikace

Kdy jsi naposledy našel odvahu podívat se reálně na svůj vlastní život? Jak jsi na tom, srovnáš-li se s dobrým a svatým Bohem? Určitě to není lehké ani příjemné, ale je to první krok. Máš odvahu to udělat třeba právě dnes?

Hříšníci tehdy a dnes

„Tvrdí, že jsou moudří, ale upadli v bláznovství: zaměnili slávu nepomíjitelného Boha za zobrazení podoby pomíjitelného člověka, ano i ptáků a čtvernožců a plazů. Proto je Bůh nechal na pospas nečistým vášním jejich srdcí, takže zneuctívají svá vlastní těla; vyměnili Boží pravdu za lež a klanějí se a slouží tvorstvu místo Stvořiteli... Protože si nedovedli vážít pravého poznání Boha, dal je Bůh na pospas jejich zvrácené mysli, aby dělali, co se nesluší. Jsou plni nepravosti, podlosti, lakoty, špatnosti, jsou samá závist, vražda, svár, lest, zlomyslnost, jsou donašeči, pomlouváči, Bohu odporní, zpupní, nadutí, chlubití. Vymýšlejí zlé věci, neposlouchají rodiče, nemají rozum, nedovedou se s nikým snést, neznají lásku ani slitování...“ (Ř 1,22–32)

Na počátku 20. století se mnozí domnívali, že lidstvo je na vrcholu sil – lidé budou stále lepší a věda a technika je přivede do doby blahobytu a štěstí. Mnozí doufali, že lidstvo je na cestě k dokonalosti a že díky dobré výchově a vzdělání dojde k pozvednutí člověka a společnosti.

Dějiny 20. století se žel vyvíjely odlišně. Bylo to jedno z nejkrvavějších a nejkruťějších století v lidských dějinách. A právě vědecké poznatky přispěly k největším tragédiím, jež nakonec lidem umožnily vraždit ostatní v takovém měřítku, o kterém se mohlo zločincům minulosti jen zdát.

Jak je to vůbec možné?

Když se lidstvo otočilo k Bohu zády, otevřelo tím cestu hříchu, bloudění a úpadku. Každý z nás dnes zažívá důsledky tohoto problému, o kterém psal už před staletími apoštol Pavel. Bůh nám však nabízí naději i řešení této situace.

**Osobní
studium**

Zamysli se ještě jednou nad studovaným textem, zvláště nad verši 22 a 23. Je pro tebe jako křesťana také někdy pokušením „uctívat“ v životě něco či někoho jiného než Boha? Co může být pro tebe takovou „náhražkou“ Stvořitele?

Aplikace

Hříšný pohan i žid

„Proto nemáš nic na svou omluvu, když vynášíš soud, ať jsi kdokoli. Tím, že soudíš druhého, odsuzuješ sám sebe. Neboť soudíš, ale činíš totéž. Víme přece, že Boží soud pravdivě postihuje ty, kteří tak jednají. Myslíš si snad, když soudíš ty, kdo takto jednají, a sám činíš totéž, že ty ujdeš soudu Božimu?“ (Ř 2,1–3)

Osobní studium

V 1. kapitole se Pavel zaměřil především na pohany, kteří odešli od Boha a stali se tak otroky vlastních vášní. Nevyhnul se však ani kritickému pohledu na křesťany pocházející ze židů. Navzdory všemu požehnání, kterého se jim dostalo (Ř 3,1.2), patřili i oni mezi hříšníky, jejichž jedinou nadějí je Kristova milost. V tomto smyslu byli a jsou na tom všichni stejně.

„Nemyslete si, že jste lepší než ostatní, a nesuďte je. Neznáte pohnutky jejich jednání, a proto je nemůžete posuzovat. Kritikou vynášíte rozsudek sami nad sebou. Dáváte najevo, že jste na straně satana, žalobce svých bratří.“ (TV 197; DA 314)

Často je pro nás snadnější vidět hříchy druhých a poukazovat na ně, a přitom mnohdy děláme stejné, nebo i horší věci. Je tomu tak nejspíše proto, že pohled na chyby druhých nás uklidňuje a dodává nám pocit falešné jistoty, že na tom nejsme ve srovnání s ostatními až tak špatně.

Pavel však své krajany a souvěrce napomíná, aby byli opatrní s odsuzováním pohanů, protože sami jsou stejní hříšníci jako oni, a vzhledem ke světlu, jehož se jim dostalo, možná někdy i větší.

Apoštol tím chce zdůraznit, že nikdo z nás není natolik spravedlivý, aby naplnil Boží požadavky. Nikdo není sám o sobě svatý a dobrý. Ať už jsme židé či pohané, ženy nebo muži, věřící či nevěřící, všichni jsme hříšníci hodní odsouzení. A nebýt Boží milosti, kterou nám představuje evangelium, byli bychom beznadějně ztraceni.

Aplikace

Máš také někdy v životě tendenci pokrytecky odsuzovat druhé za věci, které sám děláš? Jak to můžeš změnit? Ať už patříš do kterékoli z těchto skupin, Ježíš přišel zachránit i tebe!

Pozvání k pokání

„Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavosti a velkomyslnosti, a neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání? Svou tvrdostí a nekajícnou myslí si strádáš Boží hněv pro den hněvu, kdy se zjeví spravedlivý Boží soud. On ‚odplatí každému podle jeho skutků‘. Těm, kteří vytrvalostí v dobrém jednání hledají nepomíjející slávu a čest, dá život věčný. Ty však, kteří prosazují sebe, odpírají pravdě a podléhají nepravosti, očekává hněv a trest. Soužení a úzkost padne na každého, kdo působí zlo, předně na Žida, ale i na Řeka; avšak sláva, čest a pokoj čeká každého, kdo působí dobro, předně Žida, ale i Řeka.“ (Ř 2,4–10)

Určitě to znáte. Malé děti se začnou poštuchovat a starší bráška strčí do své mladší sestřičky tak, až upadne. Rodiče jej hned napomenou a chtějí po něm, aby se jí omluvil. S obrovskou neochotou a se zrakem upřeným na zem chlapec tiše procedí mezi zuby neupřímné: „Promiň“. Tak tohle asi není to opravdové „pokání“.

V uvedeném biblickém textu stojí za povšimnutí, že Boží dobrotivost nás chce k pokání „přivést“, a ne „přinutit“. Nechce používat donucovací prostředky. Bůh je velice trpělivý a chce k sobě lidi přitáhnout svou láskou. Vždyť vynucené pokání ztrácí svůj smysl.

V těchto verších Pavel také zdůrazňuje roli správných skutků v životě. Myšlenka ospravedlnění, které si nejsme schopni zasloužit svými skutky, nemůže být zaměňována za přesvědčení, že správné jednání není v křesťanském životě důležité. Například ve verši 7 je řečeno, že spasení je pro ty, kteří *„v dobrém jednání hledají nepomíjející slávu“*. Naše úsilí nám nepřinese spasení, ale je součástí naší křesťanské zkušenosti. Skutečné pokání, které vychází ze srdce, totiž vždy zcela přirozeně vede k touze po změně a po vítězství nad hříchem.

Osobní studium

Jak prožíváš ve svém životě pokání? Bývá vždy upřímné, nebo ho někdy cítíš jen jako „nutné zlo“ nezbytné k odpuštění? Jak může pochopení hrůzy hříchu a krásy Boží lásky tento postoj změnit?

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„Jde-li o vnímání stavu vlastního srdce, klamou mnozí lidé sami sebe. Neuvědomují si, že přirozené lidské srdce je úskočné a nevyléčitelné. Snaží se sami jednat spravedlivě a jsou spokojeni, pokud dosahují lidských standardů dobrého charakteru. Jejich život je však jedním velkým neúspěchem, protože nedosahují Božích standardů; a sami o sobě tyto požadavky ani nejsou schopni naplnit.“ (1SM 320)

„Byl mi ukázán smutný obraz stavu tohoto světa. Nemravnost je na vzestupu a vládne tomuto věku. Zlo snad ještě nikdy tak sebevědomě nezvedalo hlavu. Zdá se, že lidé jsou tím ochromeni, a i ti, kteří chtějí stát za ctností a skutečnou dobrotou, jsou zmalomyslněni při pohledu na drzost, sílu a úspěch sil zla. Rostoucí nepravost se už neomezuje jen na nevěřící a posměvače. Kéž by tomu tak bylo, ale je to jinak. Týká se i těch, kteří se hlásí ke Kristu. Dokonce ani někteří z těch, kteří tvrdí, že očekávají Kristův návrat, na něj nejsou připraveni o nic víc než sám satan. Nechtějí být očistěni... Tak dlouho žili v hříšných touhách, že se pro ně nečistota a zvrácenost staly něčím přirozeným.“ (2T 346)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

- 1. Přemýšlejte společně nad otázkou z úterý, jakou podobu může mít „modloslužba“ dnes, a to i v našem osobním životě.*
- 2. Vraťte se na chvíli k uvedeným citátům Ellen Whiteové. Co si počít ve chvíli, kdy se v nich sami poznáme? Máme to v takovém případě smutně vzdát? Už jste někdy měli chuť říct: „Tohle nemá cenu. Stejně se nikdy nedokážu změnit, takže na spasení mohu zapomenout...“? Co byste poradili tomu, kdo zápasí s podobnými pocity?*
- 3. Proč bychom měli jako křesťané vůbec přemýšlet o naší zkaženosti a hříšnosti? Nemáme raději mluvit o lásce a evangeliiu? V čem nám správné pochopení našeho stavu může pomoci více docenit krásu evangelia a Boží lásky?*

OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY

Text na tento týden

Ř 3,19–28

Základní verš

„Jsme totiž přesvědčeni, že se člověk stává spravedlivým vírou bez skutků zákona.“ (Ř 3,28)

V této lekci se dostáváme ke klíčovému tématu listu Římanům – k ospravedlnění z víry. Slovo „ospravedlnění“ je původně právnickým pojmem. Ten, kdo porušil zákon, přichází před soudce a na základě jasných důkazů je za svůj zločin odsouzen. Na scéně se však objevuje někdo, kdo je ochoten vzít vinu i trest tohoto zločince na sebe. Pokud nabídku zločinec přijme, pak stojí před soudcem jako někdo, kdo se nikdy ničeho nedopustil. Touto náhradou za odsouzeného však může být jen ten, kdo se sám žádného kriminálního činu nedopustil, protože jinak by musel být odsouzen on sám.

Nikdo tím neříká, že provinilec je nevinný. Celé líčení se totiž koná právě kvůli jeho provinění. Ale je tu dobrá zpráva: navzdory jeho vině je mu odpuštěno.

V kontextu plánu spasení je každý z nás takovým zločincem. Jediným, kdo se může postavit na naše místo, je Ježíš, protože jeho „trestní rejstřík“ je naprosto čistý. Jeho spravedlnost je náhradou za naši nespravedlnost. Můžeme tak být před Bohem „ospravedlněni“ – ne kvůli svým zásluhám, ale jen díky Ježíši, ke kterému se plně upínáme „vírou“. Bez ohledu na naši minulost tak můžeme obstát před Soudcem celého vesmíru. A to je opravdu dobrá zpráva!

Skutky zákona

„Víme, že co zákon říká, říká těm, kdo jsou pod zákonem, aby byla umlčena každá ústa a aby celý svět byl před Bohem usvědčen z viny. Vždyť ze skutků zákona, nebude před ním nikdo ospravedlněn, neboť ze zákona pochází poznání hříchu.“ (Ř 3,19,20)

Osobní studium

Pavel používá výraz „zákon“ v jeho širším smyslu, podobně jako mnozí židé v jeho době. I dnes chápou židé pod pojmem *Tóra* (hebrejské slovo pro zákon) jak Boží nařízení v pěti knihách Mojžíšových, tak i v širším významu poselství celého Starého zákona s jeho všemi nařízeními a předpisy. Z tohoto pohledu si můžeme pod slovem „zákon“ v Pavlově použití představit celý náboženský systém judaismu.

„Být pod zákonem“ tedy znamená spadat pod jeho soudní působnost. Tento zákon je však velmi užitečný, protože ukazuje na lidské selhání a provinění před Bohem. Sám však není schopen zbavit kohokoli viny. Dokáže na ni pouze ukázat a vyzvat k hledání řešení.

Při čtení listu Římanům máme dnes jako křesťané na mysli spíše zákon morální, představený v Desateru, než zákony ceremoniální. Ale ani tento morální zákon nás nemá schopnost zachránit. Není to ani jeho smyslem a úkolem. Má nám jen zjevovat Boží charakter a poukázat na to, kde ve svém životě selháváme.

Žádný zákon, ať už morální či ceremoniální, nás před Bohem neospravedlní. Naopak nám ještě jasněji ukáže naši zoufalou potřebu Krista a jeho pomoci. Tak jako symptomy nemoci nejsou samy o sobě lékem, ale pouze upozorněním na potřebu léku, tak ani zákon sám o sobě nás nemůže vyléčit ze smrtelné nemoci hříchu. To dokáže jen Ježíš.

Aplikace

Polož si čestně otázku, jak úspěšný jsi ve snaze žít podle Božího zákona. Jak by vypadaly tvé vyhlídky do budoucnosti, kdyby závisely na tvé poslušnosti zákonu?

Víra a spravedlnost

„Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky.“ (Ř 3,21)

Tato nová spravedlnost se výrazně liší od vlastní spravedlnosti založené na pocitu, že žijí vzorně podle Božího zákona. V listu Římanům je nazvána „Boží spravedlností“, protože pochází od něj a je pro něj jako jediná přijatelná.

Jediný, kdo na této zemi žil dokonalým a skutečně spravedlivým životem, je Ježíš. On svůj spravedlivý život nabízí jako dar každému, kdo mu uvěří a plně se na něj spolehne. Tento dar nám nenabízí proto, že bychom si ho zasloužili, ale protože ho nutně potřebujeme.

„Spravedlnost znamená poslušnost zákona. Zákon ji vyžaduje, ale jako hříšníci nejsme schopni tento požadavek splnit. Hříšník může této spravedlnosti dosáhnout pouze vírou. S opravdovou důvěrou se může před Bohem spolehnout na zásluhu Krista, které Bůh díky němu přičítá hříšníkovi. Kristova spravedlnost je akceptována místo lidského selhání, Bůh přijímá a s odpuštěním ospravedlňuje kajícího hříšníka, jedná s ním jako se spravedlivým a miluje jej jako vlastního Syna.“ (1SM 367)

Víra, o které apoštol Pavel mluví, je „víra v Ježíše Krista“. Opravdová víra je více než intelektuální souhlas s určitou naukou. Je to více než jen uznání, že Ježíš žil a zemřel. Skutečně věřit v Ježíše znamená přijmout jej za svého Spasitele, Zástupce a Pána. Toto rozhodnutí je rozhodnutím pro život. Z této důvěry k němu se v nás pak rodí i vnitřní touha žít podle jeho přikázání.

**Osobní
studium**

Je pro tebe obtížné dosáhnout spravedlnosti? Nebo je to naopak velmi snadné? Jak snadné je její „pouhé“ přijetí? Vyžaduje i ono určité úsilí?

Aplikace

Milost a ospravedlnění

„...Jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši.“ (Ř 3,24)

Osobní studium

V řečtině slovo „ospravedlňovat“ znamená také „učinit spravedlivým“, „prohlásit za spravedlivého“ nebo „považovat za spravedlivého“. Jsme ospravedlněni tehdy, když nás Bůh „prohlašuje za spravedlivé“.

To vše se ale může stát pouze díky Boží milosti. A *milost* není nic jiného než nezasloužená přízeň. Nemůžeme si ji tedy ničím zasloužit. Můžeme ji získat jen proto, že Kristus se dobrovolně rozhodl obětovat svůj život i za nás.

Ospravedlnění je v listu Římanům představováno jako událost konkrétního okamžiku. V jednu chvíli je hříšník vně, nespravedlivý a nepřijatelný, a po ospravedlnění je uvnitř, přijatý a spravedlivý.

Ten, kdo patří Kristu, může vnímat ospravedlnění jako něco, co už prožil ve chvíli, kdy se odevzdal Kristu a dal mu svůj život.

Samozřejmě že když člověk od Krista odejde a poté se k němu vrátí, prožije toto ospravedlnění znovu. Vnímáme-li svůj život jako každodenní obrácení ke Kristu, potom v tomto smyslu je ospravedlnění i každodenní zkušeností.

Aplikace

Proč je pro nás někdy tak obtížné přijmout tuto dobrou zprávu? Co ti někdy v životě brání v tom, abys mohl s radostí přijmout všechna zaslíbení, která Ježíš nabízí?

Vše jen díky Ježíši

„Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy. Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše. Kde zůstala chlouba? Byla vyloučena! Jakým zákonem? Zákonem skutků? Nikoli, nýbrž zákonem víry.“ (Ř 3,25–27)

Ježíš je ve verši 25 nazván jako „oběť smíření“ nebo „smírná oběť“. Toto slovo se v Bibli objevuje jen zde a v Žd 9,5, kde označuje víko schrány úmluvy – „slitovnici“.

Zdá se, že toto slovo v Ř 3,25 představuje Ježíše jako naplnění všeho, co ve Starém zákoně symbolicky představovala slitovnice. Svou obětí na kříži totiž Ježíš jako jediný přinesl do našeho života smíření, spasení a umožnil nám přístup do Boží blízkosti.

Text také hovoří o „promíjení hříchů“. Jsou to naše hříchy, které nás oddělují od Boha. Není v našich silách je jakkoli odčinit. Ale Bůh přišel s plánem, jak nám mohou být díky Kristu hříchy odpuštěny.

To ovšem neznamená, že Bůh hřích přehlídí. Může jej však prominout, jen když jsme vírou přijali, že „Kristus zemřel za naše hříchy“ (1K 15,3).

Pavel tedy chtěl svým čtenářům předat to, co jej samotného naplňovalo radostí – že Bůh nám nabízí „svou spravedlnost“ (v. 26), kterou nezískáme na základě vlastních zásluh a skutků, ale vírou v to, co pro nás Ježíš udělal.

Díky golgotskému kříži může Bůh prohlásit hříšníky za spravedlivé, a přesto zůstat v očích celého vesmíru spravedlivým. Satan nemá Boha z čeho obvinít, protože On sám přišel s tou největší obětí za hříšníky. Kříž ukázal, jak Bůh tento svět miloval a miluje.

**Osobní
studium**

Po lidském pádu do hříchu satan očekával, že lidstvo bude zničeno. Místo toho Otec poslal Ježíše. Co ti to říká o Božím charakteru? Jak toto vědomí může ovlivnit tvůj život? Co se díky tomu může změnit ve tvém každodenním jednání?

Aplikace

Víra a skutky

„Jsme totiž přesvědčeni, že se člověk stává spravedlivým vírou bez skutků zákona.“ (Ř 3,28)

Osobní studium

Když se na tento text podíváme v historickém kontextu, tak vyplývá, že Pavel měl na mysli zákon v jeho širším slova smyslu – tedy celý starozákonní systém. Bez ohledu na úsilí, se kterým bylo možné v tomto systému žít, zůstávala a zůstává jen jediná možnost, jak člověk může být ospravedlněn – pouze pokud přijme Ježíše jako svého Mesiáše.

Pavel tím uzavírá myšlenku, že zákon víry neumožňuje jakoukoli hrdost či vychloubání. Kdyby člověk byl odměněn za své úsilí, pak by se měl čím chlubit. Je-li však zachráněn jen díky Ježíšově oběti, kterou vírou přijal, potom všechny zásluhy patří jen Kristu.

Ellen Whiteová nabízí zajímavou odpověď na otázku, co je to ospravedlnění z víry: *„Je to Boží dílo, které snižuje lidskou slávu v prach a které člověku nabízí to, co by nedokázal sám pro sebe vykonat.“ (GW 456)*

Skutky zákona nemohou vyřešit problém naší hříšnosti. Ospravedlnění si nezasloužíme. To přijímáme jako dar Boží milosti. V tomto smyslu nemají skutky nic společného s ospravedlněním.

Mnozí křesťané však tento text nesprávně chápou a aplikují. Podle nich to jediné, co máme v životě dělat, je uvěřit a dál neřešit svou poslušnost, protože na našem jednání v životě vlastně už nezáleží. To je ale naprosté nepochopení Pavlova poselství. V listu Římanům, ale i v jiných dopisech Pavel naopak jasně ukazuje na důležitost respektování morálního zákona. Totéž učil i Ježíš, Jakub nebo Jan (Mt 19,17; Ř 2,13; Jk 2,10.11; Zj 14,12). Pavel se snažil ukázat, že i když zachováním zákona si nezasloužíme ospravedlnění, přesto ospravedlněný křesťan Boží zákon zachovává – dokonce jej ve skutečnosti teprve v tomto okamžiku může opravdu zachovávat. Člověk, který neprožil zkušenost ospravedlnění, by něco takového ani nemohl dokázat.

Aplikace

Proč se ve vztahu k milosti a skutkům tak často přikláníme k extrémním postojům? Máš s tím také někdy problémy? Dokážeš plně docenit krásu milosti, aniž bys tím snížil závažnost hříchu a důležitost Božího zákona?

Podněty k zamyšlení

„Kristův charakter stojí na místě tvého charakteru, a proto můžeš být přijat před Bohem, jako bys nikdy nezhřešil.“ (SC 62)

„Milost je nezaslouženou přízní. Andělé, kteří nikdy nepoznali hřích, neví, co to znamená přijmout milost. Ale naše hříšnost přímo volá po potřebě milosti ze strany milosrdného Boha.“ (ISM 331,332)

„Víra je podmínkou, na jejímž základě se Bůh rozhodl odpustit hříšníkům. Tato víra není sama o sobě žádnou ctností, kterou bychom si spásu zasloužili, ale je prostředkem, jímž se můžeme uchopit zásluh Krista, který je jediným lékem na náš hřích. Víra tak může nabídnout Kristovu dokonalou poslušnost namísto našich přestoupení. Pokud hříšník uvěří, že Kristus je jeho osobním Spasitelem, potom mu Bůh podle svých spolehlivých slibů odpouští hříchy a ospravedlňuje jej. Každý člověk si uvědomuje, že byl ospravedlněn jen díky Kristu, který se stal jeho zástupcem, zemřel za něj a přinesl mu smíření a spravedlnost.“ (ISM 366,367)

„Přestože zákon nás nemůže zbavit trestu za hřích, ale naopak nás konfrontuje s celým naším hříchem, Kristus zaslíbil odpuštění všem těm, kteří činí pokání a věří v jeho milosrdenství. Boží láska se v celé své velikosti nabízí těm, kteří s vírou činí pokání. Cejch hříchu může být z duše vymazán pouze krví Ježíše Krista... Kristovo dílo – jeho život, pokoření, smrt a přímluva za ztracené – ukazuje na velikost zákona a vede k účtě před ním.“ (ISM 371)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

1. *Pročtěte si znovu biblickou pasáž na tento týden (Ř 3,19–28) a pokuste se napsat svými slovy její shrnutí. Poté se o své „parafráze“ podělte s ostatními.*
2. *Přemýšlejte nad tím, co stálo naše spasení: život samotného Božího Syna. Jak nám toto vědomí pomáhá vnímat hrůzu zla? Může tato myšlenka ovlivnit náš vztah k hříchu?*
3. *Co by se stalo, kdyby se nám přece jen podařilo v životě přestat hřešit? Vyřešil by se tím náš problém?*
4. *Jakými způsoby můžeme zneužít nebo zdeformovat evangelium o Boží milosti? Které z těchto nebezpečí hrozí tobě, vaší skupině, vašemu sboru?*

**Náměty
k diskuzi**

OSPRAVEDLNĚNÍ A ZÁKON

Texty na tento týden

Ř 3,20.31; 4,1–17; Ga 3,21–23

Základní verš

„To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme.“
(Ř 3,31)

Římanům 4 představuje a vysvětluje biblické učení o spasení skrze pouhou víru. Abraham, vzor spravedlnosti, je v této kapitole představen jako ten, kdo také potřeboval být zachráněn z milosti, bez skutků zákona. Pavel se tak snaží zabránit možnému nedorozumění. Pokud i Abraham mohl být zachráněn jen z Boží milosti, pak totéž platí i pro nás.

V této kapitole Pavel pojmenovává tři kroky, na kterých stojí plán spasení: (1) zaslíbení Božího požehnání (zaslíbení milosti), (2) lidskou odpověď na toto zaslíbení (odpověď víry) a (3) prohlášení věřícího za spravedlivého (ospravedlnění). Takovou zkušeností prošel Abraham a můžeme se jí účastnit i my.

Nesmíme zapomenout na to, že pro Pavla je spasení především nezaslouženým darem Boží milosti. Pokud bychom si je mohli jakkoli zasloužit, pak by už nebylo darem, ale něčím, co nám po vykonané námaze musí patřit.

Aby Pavel podpořil myšlenku milosti, obrací pozornost svých čtenářů ke knize Genesis a k příběhu praotce židovského národa: „*Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost*“ (Gn 15,6). Pavel tím zdůraznil, že už na počátku Bible se setkáváme s tím, co vešlo do dějin jako „ospravedlnění z víry“.

Potvrzení zákona

„To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme.“ (Ř 3,31)

„Co tedy řekneme o Abrahamovi, našem tělesném praotci? Čeho dosáhl? Kdyby Abraham dosáhl spravedlnosti svými skutky, měl by se čím chlubit – ale ne před Bohem! Co říká Písmo? ‚Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost.‘ Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. Vždyť i David prohlašuje za blahoslaveného člověka, jemuž Bůh připočítává spravedlnost bez skutků: ‚Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty. Blaze tomu, jemuž Hospodin nepočítá hřích.‘“ (Ř 4,1–8)

V Ř 3,31 Pavel výslovně říká, že víra a Boží zákon se navzájem nevylučují. Ani ti, kteří věrně zachovávali Boží zákon, nebyli jeho prostřednictvím zachráněni. V celých dějinách platilo, že hříšníci byli zachraňováni z Boží milosti na základě víry.

Podle slov knihy Genesis mohl být Abraham považován za spravedlivého, protože „uvěřil Hospodinu“. V tomto verši je jasně vyjádřeno, co je ospravedlnění z víry. Je tedy nesmyslné tvrdit, že starozákonní cesta ke spáse je už dnes neplatná a zrušená. Vždyť všechny obřady a ceremoniály ve svatyni měly jen jeden úkol – názorně ukázat a vysvětlit, že hříšník nemůže být nikdy spasen díky svým skutkům, ale pouze na základě zástupné oběti nevinného.

Jak jinak bychom mohli vysvětlit to, že Bůh odpustil Davidovi po jeho tragické aféře s Bat-šebou. Jistě se tak nestalo na základě jeho poslušnosti zákona. Vždyť porušil tolik Božích nařízení, že by to stačilo na jeho odsouzení. Pokud by měl být David spasen na základě poslušnosti, pak by nebyl spasen vůbec. Odpuštění, kterého se Davidovi dostalo, bylo projevem Boží milosti.

Přestože se mnozí ve starozákonních dobách pokoušeli zasloužit si spasení poslušností zákona, židovské náboženství bylo vždy především náboženstvím milosti. Zákonický legalismus byl pouze překroucením tohoto náboženství, ne jeho základem.

Osobní studium

Zamysli se nad chybami a selháními v životě Abrahama či Davida. Potřeboval jsi i ty někdy takové odpuštění a Boží milost jako oni? Jak bychom jako církevní společenství měli přistupovat k těm, kteří v životě nějak selhali?

Aplikace

Milost, nebo odměna?

„Kdo se vyказuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. Kdo se nevyказuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost.“ (Ř 4,4,5)

Osobní studium

Pavel se ve svém dopise nechce zaměřit jen na „teologii“. Jde mu o podstatu našeho křesťanského života a vztahu s Bohem. Pokud je někdo přesvědčen, že musí nejprve dosáhnout určitého stupně svatosti a své spasení si zasloužit, potom bude jeho životní pohled upřen především na něj samotného a na jeho vlastní skutky.

Jestliže naopak člověk přijme úžasnou zprávu, že ospravedlnění je Božím darem, který jsme si ničím nezasloužili, pak se zcela přirozeně jeho pohled obrátí od sama sebe k Bohu, jeho milosti a lásce. Takový člověk pak bude moci mnohem lépe ve svém životě Boží lásku odrážet a dále šířit.

„Hříšník potřebuje přijít s vírou za Kristem, spolehnout se na jeho zásluhu, složit u něj svůj hřích jako u toho, kdo se jej rozhodl nést za nás, a přijmout jeho odpuštění. Právě proto Kristus přišel na tento svět. Takto je pak Kristova spravedlnost připočtena kajícímu hříšníkovi, který k němu přichází s plnou důvěrou.“ (ISM 215)

Pavel poté vysvětluje, že spasení skrze víru není nabídnuto jen židům, ale i pohanům (Ř 4,9–12). Pokud bychom byli zcela důslední, pak ani Abraham nebyl vlastně „žid“ – vždyť měl pohanské předky (Joz 24,2). V jeho době neexistovalo rozdělení na židy a pohany. V době, kdy byl „ospravedlněn“ (Gn 15,6), ještě nebyl ani obřezán. Pavel jej tedy používá jako velký příklad univerzálního rozsahu nabídky spasení. Kristus zemřel za všechny – bez ohledu na jejich původ či národnost (Žd 2,9).

Aplikace

Přemýšlej chvíli nad univerzálním dosahem Kristovy oběti a nad hodnotou každého člověka, bez ohledu na jeho původ. Máš i ty jako křesťan někdy v životě určité rasové či národnostní předsudky? Je možné je sloučit s tvým křesťanstvím? Nakolik dovolíš, aby Kristova láska k lidem ovlivnila tvůj vztah k ostatním?

Zaslíbení a zákon

„Zaslíbení, že dostane svět za dědictví, nebylo dáno Abrahamovi a jeho potomstvu na základě zákona, nýbrž na základě spravedlnosti z víry. Kdyby dědici byli ti, kteří stavějí na zákoně, byla by víra zbavena smyslu a zaslíbení zrušeno. Zákon s sebou nese Boží hněv; kde není zákon, není ani přestoupení zákona. Proto mluvíme o spravedlnosti z víry, aby bylo jasné, že je to spravedlnost z milosti. Tak zůstane v platnosti zaslíbení dané veškerému potomstvu Abrahamovu – nejen těm, kdo stavějí na zákoně, ale i těm, kdo následují Abrahama vírou.“ (Ř 4,13–16)

V těchto verších jsou proti sobě postavena slova „zaslíbení“ a „zákon“. Pavel zde stále používá příklad Abrahama, kterého všichni židé považovali za svého předka. Apoštol znovu zdůrazňuje, že tento patriarcha nebyl Bohem přijat na základě poslušnosti zákona, nýbrž pro svou odevzdanou víru. Bylo mu dáno zaslíbení, že „dostane svět za dědictví“, a on tomuto Božím slibu uvěřil a přijal roli, která z toho vyplývala. Bůh jej tak mohl použít v díle záchrany tohoto světa. Je to úžasný příklad toho, jak Boží milost působila už ve starozákonní době. Pavel v této části textu ukazuje na Boží milost jako na základ poselství Starého zákona.

Na začátku jsme mluvili o tom, že je užitečné vnímat, komu Pavel tento list píše. Židovští věřící důvěrně znali Starý zákon a mnozí z nich se domnívali, že jejich záchrana vychází z jejich schopnosti důsledně dodržovat jeho nařízení.

Pavel se snaží tento jejich pohled napravit a zdůrazňuje, že Abraham obdržel ono velké zaslíbení ještě před vydáním zákona na Sínaji. Nebylo to tedy výsledkem jeho zachovávání zákona (kompletní Tóra a ceremoniální systém tehdy ještě neexistovaly), ale důsledkem jeho víry.

Snaha zasloužit si Boží zaslíbení poslušností zákona podle Pavla zcela znehodnocuje roli víry. Jsou to silná slova, ale autor chtěl, aby čtenářům bylo naprosto jasné, že je to víra, která přináší spasení, zatímco zákon nám představuje naše odsouzení. Snažil se poukázat na marnost takového snažení, neboť jsme všichni porušili zákon. Máme jen jedinou šanci: potřebujeme Krista, jehož spravedlnost nám může být připočtena na základě víry v něj.

**Osobní
studium**

Zákon a víra

„Je tedy zákon proti Božím slibům? Naprosto ne! Kdyby tu byl zákon, který by mohl dát život, pak by vskutku spravedlnost byla ze zákona. Ale podle Písma je všechno v zajetí hříchu, aby se zaslíbení, dané víře v Ježíše Krista, splnilo těm, kdo věří. Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena.“ (Ga 3,21–23)

Osobní studium

Ve včerejší lekci jsme si ukázali, že podle Pavla byl Abraham přijat Bohem na základě víry, a ne kvůli poslušnosti zákona. Každý, kdo touží po spasení, tedy měl a má jen jedinou možnost: odložit svou důvěru ve vlastní schopnosti a přijmout zaslíbení dané Abrahamovi, které se naplnilo v osobě Mesiáše. A totéž platí pro každého, kdo by se domníval, že pro věčnou spásu stačí žít „dobrý život“.

Pokud by vůbec mohl nějaký zákon přinést člověku život, pak by to musel být jedině Boží zákon. A přesto Pavel říká, že ani Boží zákon nás nemůže zachránit, protože jsme jej všichni přestoupili, a tudíž zasluhujeme odsouzení.

Avšak zaslíbení víry, které se naplnilo v Ježíši, osvobozuje všechny věřící, kteří do té doby byli „pod zákonem“ – to znamená, že žili s vědomím odsouzení. Nebýt víry a milosti, zůstal by tento zákon pouze „břemenem“, které zdůrazňuje naše provinění a odsouzení.

„Základem pohanství byla víra, že člověk se může zachránit svými vlastními skutky... Vždy, když se lidé začnou řídit touto zásadou, ztrácejí veškeré zábrany proti hříchu.“ (DA 35,36, TV 23)

Aplikace

Je pro tebe biblické poselství o ospravedlnění z víry spíše jen jedním z teoretických bodů věrouky, nebo vnímáš jeho dopad do svého každodenního života a křesťanství? Jaké důsledky může mít na tvé postoje a jednání? Co by se asi změnilo na tvé víře, kdybys neznal tuto klíčovou myšlenku?

Zákon a hřích

„Vždyť ze skutků zákona ,nebude před ním nikdo ospravedlněn‘, neboť ze zákona pochází poznání hříchu.“ (Ř 3,20)

„Podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho přikázání. Kdo říká: ‚Poznal jsem ho,‘ a jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy. Kdo však zachovává jeho slovo, vpravdě v něm láska Boží dosáhla svého cíle. Podle toho poznáváme, že v něm jsme. Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít tak, jak žil on.“ (1J 2,3–6)

V křesťanských kruzích se často hovoří o tom, že zákon byl díky Kristově oběti zrušen. Podíváme-li se na toto tvrzení blíže, zjistíme, že z teologického i logického hlediska nedává příliš smysl.

Irský spisovatel Jonathan Swift už před dávnými lety trefně napsal: „Copak někdo může říci, že kdyby parlament svým rozhodnutím vyřadil slova jako je pití, podvody, lež a krádež z našeho jazyka a ze slovníků, tak bychom se dalšího rána probudili strážliví, čestní, pravdomluvní a poctiví?“ (Jonathan Swift – A Modest Proposal and Other Satires, 205)

Stejně tak se můžeme ptát, proč je tedy lež, vražda či krádež stále něčím špatným a hříšným, pokud Bůh svůj zákon, který toto jednání zakazoval, zrušil. Kdyby došlo ke změně zákona, pak by se musela změnit také definice hříchu. Pokud by neexistoval zákon, pak by nemohl existovat ani hřích, který je jeho přestoupením. Tento závěr je ale v přímém rozporu s naší životní realitou.

V Novém zákoně se setkáváme se zákonem i s evangeliem. Zákon vymezuje, v čem spočívá hřích, zatímco evangelium ukazuje východisko – vydobyté smrtí a vzkříšením Ježíše. Evangelium dává smysl jen tehdy, pokud zákon definuje naši „nemoc“, z níž nás Ježíš uzdraví.

Občas můžeme také slyšet, že křížem byl zákon zrušen. Paradoxně však Kristův kříž ukazuje spíše na neměnnost Božího zákona. Jestliže Bůh nemohl před Kristovou smrtí změnit nebo dokonce zrušit zákon, který sám vydal, proč by to dělal potom? Proč nemohl změnit svá nařízení hned po pádu lidstva do hříchu a tak nás uchránit od trestu? V konečném důsledku by tak Ježíš nemusel trpět a zemřít. Ale Kristova smrt jasně ukazuje, že Bůh raději sám podstoupil obrovské utrpení, než by změnil zákon, který sám vydal.

Představ si, že by přestal platit Boží zákon, podle něhož je cizoložství hřích. Bylo by pak pro tebe méně bolestné, kdyby tě tvůj partner opustil a odešel za jiným? Přestal by hřích být méně krutý jen proto, že bychom jej už za hřích „oficiálně“ nepovažovali?

**Osobní
studium**

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„V době, kdy byla společnost rozdělena na kasty a na práva člověka se často nebral žádný ohled, hlásal Pavel velkou pravdu o lidském bratrství. Tvrdil, že Bůh „stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země“ (Sk 17,26). Před Bohem jsou si všichni rovni...“ (AA 238; PNL 138)

„Měl-li být člověk zachráněn a zákon stále respektován, musel se Boží Syn sám nabídnout jako oběť za hřích. Ten, který nepoznal hřích, byl kvůli nám ztotožněn s hříchem. Jeho smrt je projevem úžasné Boží lásky k lidem a zároveň neměnnosti jeho zákona.“ (ISM 240)

„Pokud se satanovi podaří přivést člověka k tomu, aby začal své skutky považovat za jakési zásluhy a projev spravedlnosti, potom ví, že jej v tomto okamžiku může už snadno přemoci a udělat z něj svou oběť. (...) Potřetí však veřeje svých dveří krví Beránka z Golgoty, a budeš v bezpečí.“ (RH, 3. září 1889)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

- 1. Proč je tak důležité správně pochopit myšlenku ospravedlnění? Před jakými nebezpečími nás toto pochopení může ochránit?*
- 2. Jak byste velmi stručně, prostě a srozumitelně vysvětlili svým přátelům, proč je pro vás Boží zákon důležitý a proč přesto věříte, že jste spaseni jen z Boží milosti?*
- 3. Vraťte se znovu k myšlence, že Ježíš zemřel z lásky za každého, bez ohledu na jeho původ a rasu. Jak se vám daří prožívat tuto teoretickou pravdu ve chvílích, kdy se setkáváte ve své zemi třeba i s různými více či méně problematickými národnostními menšinami?*
- 4. Všichni jsme hříšníci, kteří se postavili proti Bohu, a přesto obdrželi jeho milost. Je pro nás snadné stejně přistupovat k těm, kteří ublížili nám? Nakolik dokážeme nabídnout těmto lidem své odpuštění a „milost“?*

EVANGELIUM O ZÁCHRANĚ

Text na tento týden

Ř 5

Základní verš

„Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží.“ (Ř 5,1.2)

V předchozích kapitolách Pavel velmi jasně vyjádřil, že Bůh nás může zachránit pouze na základě víry v Ježíše Krista, který jediný byl a je spravedlivý. V další kapitole toto téma rozvíjí a nabízí pohled z širší perspektivy – na to, co způsobilo hřích, utrpení a smrt, na Kristovu oběť jako řešení tohoto problému a na to, co Ježíš pro nás vlastně udělal.

V důsledku pádu jednoho člověka, Adama, mohlo celé lidstvo očekávat odsouzení, odcizení a smrt. Díky vítězství jednoho muže, Ježíše, získali lidé nové postavení před Bohem a úžasnou nabídku odpuštění hříchů.

Pavel zde dává do protikladu Adama a Ježíše. Ježíš přišel odčinit Adamovo provinění a nabídnout záchranu všem hříšníkům, kteří mu uvěří. Základem je Kristova zástupná smrt na kříži, která dává možnost každému, aby byl spasen.

„Když jsme tedy ospravedlněni..“

„Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží. A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje. A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán.“ (Ř 5,1–5)

Osobní studium

O ospravedlnění se zde mluví v minulém čase – jedná se tedy o dokonáný děj. Byli jsme prohlášeni za spravedlivé – ne díky našim skutkům, ale proto, že jsme přijali Pána Ježíše.

Na Ježíše byly vloženy všechny naše hříchy, on za nás zemřel. Znáte snad lepší zprávu pro hříšníky?

Druhý i třetí verš mluví o tom, že navzdory utrpení si jako ospravedlnění hříšníci můžeme uchovat jistotu v Kristu. S touto jistotou je i utrpení pro Krista určitou předností a ctí (1Pt 4,13).

Povšimněme si zajímavého pořadí, které se objevuje ve verších 3–5:

Vytrvalost. Pavel má na mysli neochvějnou vytrvalost, která se i v problémech drží víry a neztrácí ze zřetele naději v Kristu.

Osvědčenost. Řecké slovo „dokimé“ odkazuje na charakter, který se osvědčuje právě v těžkých chvílích.

Naděje. Vytrvalost a osvědčenost přirozeně vede k naději založené na zaslíbení záchrany v Ježíši.

Aplikace

Pavel hovořil o své naději – že „dosáhne slávy Boží“. Co je pro tebe největší životní nadějí, o kterou ti jde? Nakolik je reálná? Je natolik hodnotná, aby stálo za to se na ni opravdově upnout?

Bůh hledající člověka

„Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu. Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život. A nejen to: chlubíme se dokonce Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, který nás s ním smířil.“ (Ř 5,6–11)

Když Adam s Evou přestoupili jasné Boží požadavky, byl to Bůh, který udělal první krok k vzájemnému smíření. Bible nám zde představuje úžasný obraz Boha. Už od počátku to byl on, kdo přicházel s iniciativou záchrany a zval lidi, aby ji přijali. *„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna“* (Ga 4,4).

Tak jako kdysi dávno byla krev na veřejích domů Izraelců v Egyptě znamením, které zaručovalo ochranu prvorozených před Božím soudem, tak i krev Ježíše Krista je zárukou toho, že ospravedlnění hříšníci obstojí v den „Božího hněvu“, který vyvrcholí definitivním zničením a odstraněním hříchu v závěru dějin.

Někteří lidé mají problém přijmout myšlenku Boha, který se hněvá. Jenže právě jeho hněv je důkazem jeho lásky. Jak by se milující Bůh neměl hněvat, když vidí, jak hřích ničí životy jeho milovaných dětí? Jak by k tomu mohl být lhostejný?

Pokud jde o verše 10 a 11, někteří komentátoři se domnívají, že se zde jedná o Kristův dokonalý pozemský život, který je „přičten“ každému kajícímu se hříšníkovi. To je sice pravda, nicméně je více pravděpodobné, že zde Pavel zdůrazňuje skutečnost, že navzdory ukřižování Ježíš nakonec vstal a stále žije (Žd 7,25). A právě proto, že žije, jsme zachráněni. A to je důvod k radosti.

Osobní studium

Bůh byl ochoten i pro tvou záchranu udělat první krok – navzdory tomu, že sis to vůbec nezasloužil. Jak na tebe působí toto vědomí? Je v tvém okolí někdo, kdo ti ublížil a komu bys mohl prvním krokem ke smíření nabídnout alespoň odlesk toho, co pro tebe udělal tvůj Bůh?

Aplikace

Vláda smrti a její porážka

„Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili.“ (Ř 5,12)

Osobní studium

Smrt je tím nejhrošším nepřítelem. Bůh stvořil lidské bytosti, aby s ním mohly věčně žít. Až na výjimky lidé nechtějí zemřít; a pokud ano, pak po smrti touží především kvůli obrovskému utrpení. Smrt je něčím, co je proti naší přirozenosti, protože jsme byli původně stvořeni k tomu, abychom žili a nikdy nepoznali smrt.

K výše uvedenému biblickému textu (Ř 5,12) se už v dějinách objevilo mnoho různých výkladů. Nejčastěji se diskutuje nad těmito otázkami: „Jakým způsobem ovlivnil Adamův hřích jeho potomky? Nesou s Adamem jeho vinu, nebo se provinili vlastním hříchem?“ Lidé často hledali odpověď v tomto textu, ale vše nasvědčuje tomu, že Pavel zde zmíněný problém neřeší. Měl na mysli pravděpodobně něco jiného. Znovu zde zdůrazňuje to, co řekl už dříve; a sice že „všichni zhřešili“ (Ř 3,23). Je třeba, abychom si tento smutný fakt uvědomili a zároveň vnímali potřebu pomoci. Pavel v těchto verších čtenářům ukazuje, jak je hřích hrozný a co celému světu přinesl. Poté poukazuje na dobrou zprávu, že Bůh nám jediné možné řešení této zoufalé situace nabízí v Ježíši Kristu.

Pavel v tomto textu mluví jen o problému – o Adamově hříchu, který způsobil příchod smrti na tuto zem. Je tu ale i řešení – život v Kristu. Jedním z nejúžasnejších aspektů evangelia je skutečnost, že smrt byla poražena. Ježíš prošel branou hrobu a zprerhal tím pouta smrti. Říká: „Byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od hrobu i smrti“ (Zj 1,18). Díky tomu už nás nepřítel déle nemůže udržet pod mocí smrti.

Aplikace

Setkal ses už v životě s realitou smrti? Jak jsi tyto chvíle prožíval? Jakou roli pro tebe měla naděje? Komu můžeš v těchto dnech podobnou naději nabídnout?

Zákon a potřeba zachránce

„Hřích byl ve světě už před zákonem, ač se hřích nezapočítává, pokud není zákon. Smrt však vládla od Adama až po Mojžíše i nad těmi, kdo hřešili jiným způsobem než Adam. On je protějšek toho, který měl přijít.“ (Ř 5,13,14)
„K tomu navíc přistoupil zákon, aby se provinění rozmohlo. A kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila milost, aby tak jako vládl hřích a přinášel smrt, vládla ospravedlněním milost a přinášela věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána.“ (Ř 5,20,21)

Co těmito slovy Pavel myslel? Zdá se, že výraz „před zákonem“ vyjadřuje totéž jako slovní spojení „od Adama až po Mojžíše“, tedy označení období od stvoření po formální vydání zákona a celého systému nařízení na Sínaji. Pavlův pojem „před zákonem“ by tak měl znamenat dobu předtím, než byly Boží požadavky zformulovány v detailní podobě jednotlivých zákonů a nařízení daných židovskému národu. Vždyť hřích existoval už předtím. Copak před Božím zjevením na Sínaji nebylo hříchem lhát, zabíjet, cizoložit nebo sloužit jiným bohům?

Je pravda, že na počátku lidských dějin měli lidé k dispozici pouze omezené Boží zjevení, ale přesto toho znali dost, aby mohli být za své jednání zodpovědní. Bůh by nikdy nikoho netrestal nespravedlivě. I tehdy lidé umírali, jak to připomíná Pavel. Přestože ještě neměli k dispozici Desatero v podobě, jak jej známe my, přesto hřešili. Vždyť „jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu“ (Ř 1,20).

Nařízení z hory Sínaj obsahovala i morální zákon, přestože ten platil už dříve. Podle Bible to však bylo poprvé, co byl jednoznačně zapsán a představen.

Když pak začali Izraelci srovnávat své životy s požadavky zákona, zjistili, že je nejsou schopni plnit. Proto Pavel mluví o provinění, které se rozmohlo. Najednou si uvědomili rozsah svého provinění. Díky tomu si však zároveň měli uvědomit velkou potřebu Spasitele, který je zachrání. Z toho tedy znovu vyplývá, že poselství Starého zákona není zákonické, ale vede k milosti.

**Osobní
studium**

Druhý Adam

„S milostí tomu však není tak jako s proviněním. Proviněním toho jediného, totiž Adama, mnozí propadli smrti; oč spíše zahrnula mnohé Boží milost, milost darovaná v jediném člověku, Ježíši Kristu. A s darem milosti tomu není jako s následky toho, že jeden zhřešil. Soud nad jedním proviněním vedl k odsouzení, kdežto milost po mnohých proviněních vede k ospravedlnění. Jestliže proviněním Adamovým smrt se zmocnila vlády skrze jednoho člověka, tím spíše ti, kteří přijímají hojnost milosti a darované spravedlnosti, budou vládnout v životě věčném skrze jednoho jediného, Ježíše Krista. A tak tedy: Jako jediné provinění přineslo odsouzení všem, tak i jediný čin spravedlnosti přinesl všem ospravedlnění a život. Jako se neposlušností jednoho člověka mnozí stali hříšníky, tak zase poslušností jednoho jediného mnozí se stanou spravedlivými.“ (Ř 5,15–19)

Osobní studium

Jako lidé jsme po Adamovi nezdědili nic než rozsudek smrti. Na scénu však vstoupil Ježíš, který kvůli nám a pro nás zvítězil tam, kde Adam neuspěl. Vykoupil tak Adamův pád a přivedl nás před Boží tvář.

„Druhý Adam měl svobodnou vůli a byl plně zodpovědný za své jednání. S ohledem na to, že byl stále obklopen záludnými a svůdnými vlivy, bylo pro něj udržení bezhříšného života ještě náročnější než pro Adama prvního. I mezi hříšníky však dokázal odolat každému pokušení k hříchu a udržet si svou nevinnost. Zůstal zcela bezhříšný.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1074)

Podívej se znovu na zvláštní kontrast, který objevujeme ve studovaném biblickém textu: smrt a život, neposlušnost a poslušnost, odsouzení a ospravedlnění, hřích a spravedlnost. Ježíš přišel, aby napravil to, co Adam zkazil.

Všimni si také toho, jak Pavel v těchto verších zdůrazňuje myšlenku daru. Znovu tak připomíná, že spasení si nezasloužíme, ale je Božím darem. A od nás se očekává, že na tuto nabídku odpovíme a vírou tento dar přijmeme.

Aplikace

Jaký nejkrásnější dar jsi v životě od někoho dostal? Proč byl pro tebe tak vzácný? Proč vnímáme odlišně to, co si koupíme, a to, co dostaneme? Daří se ti v životě docenit dar, který ti nabídl Ježíš?

Podněty k zamyšlení

„Mnozí lidé nedokážou správně posoudit stav svého srdce. Neuvědomují si přirozenou zkaženost lidského srdce. Halí se tedy do vlastní spravedlnosti a jsou spokojeni s tím, že se jim podařilo dosáhnout úrovně charakteru, který si jako lidé stanovili.“ (1SM 320)

„Je velmi zapotřebí, aby zaznívalo jasné poselství o tom, že Kristus je naší jedinou nadějí a spásou. Poselství o ospravedlnění z víry... je pro mnohé jako voda pro žíznivého poutníka. Myšlenka, že Kristova spravedlnost nám není přičtena na základě jakékoli zásluhy z naší strany, ale jako Boží dar, je něčím úžasným.“ (1SM 360)

„Zkoušky jsou součástí výchovy v Kristově škole, která má zbavit Boží děti světských nečistot. Bůh své děti vede, a proto je podrobuje zkouškám. Právě zkoušky a překážky si zvolil za své výchovné prostředky a stanovil, že budou podmínkami úspěchu. Pán, který dokáže číst v myslích lidí, zná jejich slabosti lépe než oni sami. Ví, že někteří z nich mají schopnosti, které, pokud budou správně usměrněny, lze využít pro šíření jeho díla.“ (AA 524; PLN 302)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

- 1. Musela někdy vaše víra procházet náročnými zkouškami? Posílily ji tyto okolnosti, nebo naopak oslabily? Jak můžeme být jako křesťané pomoci pro ty, kteří možná právě teď procházejí obtížnou životní situací?*
- 2. Přemýšlejte spolu nad realitou smrti a nad tím, co přináší do života nám všem. Není divu, že tváří v tvář smrti lidé ztrácejí i smysl života. Jaké poselství naděje můžeme jako křesťané nabídnout lidem kolem sebe, kteří tuto bolest právě prožívají?*
- 3. Tak jako jsme se všichni díky Adamovi narodili zasažení hříchem, tak i Ježíšova oběť nabízí život všem. Pokud je tak snadné být zachráněn, proč se mnoho lidí této nabídky brání? Jak můžeme povzbudit ty, kteří váhají přijmout tuto úžasnou nabídku?*

**Náměty
k diskuzi**

VÍTEZSTVÍ NAD HŘÍCHEM

Text na tento týden

Ř 6

Základní verš

„Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť nejste pod zákonem, ale pod milostí.“ (Ř 6,14)

Poté, co Pavel vysvětlí podstatu naší záchrany a myšlenku ospravedlnění z víry, dostává se k dalším důležitým otázkám: Pokud nás naše skutky nemohou zachránit, tak proč jim vůbec připisovat nějakou důležitost? Proč potom máme ještě řešit otázku hříchu a našeho jednání?

Na tyto otázky odpovídá právě šestá kapitola. Pavel v ní hovoří o tom, co křesťané někdy nazývají slovem „posvěcení“ – tedy o procesu, kdy nás Boží milost proměňuje a pomáhá nám k vítězství nad hříchem.

I když apoštol Pavel v tomto listu slovo „posvěcení“ nepoužije, přesto velmi výstižně a podrobně popisuje právě tuto problematiku. Zaměřuje se tak na velmi zajímavý aspekt spasení, který byl často špatně a zkresleně chápán. Ukazuje, že myšlenka vítězství nad hříchem v našem životě není v rozporu s evangeliem o Boží milosti a spasením prostřednictvím pouhé víry, tedy bez našich vlastních zásluh.

Milost a proměna života

„Co tedy máme říci? Že máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost? Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli – jak bychom v něm mohli dále žít? Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrti? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání. Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. (...) Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.“ (Ř 6,1–11)

Když Pavel v 5. kapitole listu Římanům zdůraznil, že „tam, kde se rozhojnil hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila milost“ (5,20), chtěl tím ukázat na velikost Boží lásky a povzbudit ty, kteří se domnívají, že na jejich hřích už Boží milost nestačí. Zároveň se ale v dalších verších snaží zabránit tomu, aby jeho slova nebyla nesprávně pochopena.

Své pojednání o vítězném životě začíná myšlenkou, že bychom jako křesťané neměli hřešit především proto, že jsme hříchu zemřeli. Křest ponořením do vody pro Pavla představuje symbol pohřbení „starého člověka“ ovládaného hříchem. Pokud je tedy toto naše „tělo ovládané hříchem“ jednou pro vždy zničeno, pak už nesloužíme hříchu. Ten, kdo vstane z „vodního hrobu“, je v Kristu novým člověkem, který má nového Pána a začíná žít nový život.

Kristus, který za nás zemřel, znovu vstal a smrt jej už nemá ve své moci. Stejně tak i pokřtěný křesťan zemřel hříchu a ten už nad ním nadále nemá otrokářskou moc.

Každý křesťan ale ví, že tím, že vyjde z vody, ještě hřích rázem nevymizel z jeho života. Svým způsobem prožíváme trvalý zápas o to, aby se zaslíbení vítězství stávala prostřednictvím víry realitou našeho života. Ale i v případě upadnutí je tu stále naděje, že i tam, kam přišel hřích, znovu se rozmáhá také Boží milost. Jakou jinou naději bychom jinak mohli v životě mít?

**Osobní
studium**

Zakoušíš ve svém životě moc hříchu, a to i po křtu? Je tedy tvá situace beznadějná? Jak můžeme v takové chvíli překonat malomyslnost a beznaděj? Jak se ale také vyhnout rezignaci a smíření se s tím, že zkrátka „všichni jsme lidé hříšní a chybující“? Dokážeš opravdově uvěřit tomu, že Boží milost může i tobě přinést vítězství nad hříchem?

Aplikace

Hřích – krutý otrokář

„Nechť tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo, tak abyste poslouchali, čeho se mu zachce.“ (Ř 6,12)

Osobní studium

Slovo „ovládat“ zdůrazňuje, že hřích se člověku stává vládcem (použité řecké sloveso *basileuein* doslova znamená „kralovat“). Jeho touhou je zcela ovládnout náš život a opanovat jej.

Větou „Nechť tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo“ chce Pavel povzbudit ospravedlněného křesťana k rozhodnutí, aby králem jeho života už nebyl hřích, ale Ježíš. A zde má své místo i lidská vůle a chtění.

„Všichni potřebujeme porozumět, co je síla vůle. Naše schopnost rozhodovat se je základní silou našeho života. Všechno ostatní závisí na tom, jak využíváme tuto schopnost. Bůh dal každému člověku možnost rozhodovat se; je na nás, abychom ji správně využívali. My sami nedokážeme změnit své srdce, ani nedokážeme projevit lásku vůči Bohu. Můžeme se však rozhodnout žít podle jeho vůle. Můžeme mu svěřit své myšlení. On nám potom pomůže rozhodnout se pro správnou cestu. Kristus pak povede celý náš život svým Duchem. Budeme milovat Boha a budeme přemýšlet podobně jako on.“ (SC 47)

Verš 12 v původním textu doslova říká, že nebudeme jednat podle „tužeb“ svého smrtelného těla. Toužit můžeme po věcech dobrých i špatných. Pokud v našem životě vládne hřích, toužíme přirozeně po věcech nesprávných a není v našich silách této touze odolat. Pouze s pevnou vírou v Kristův slib vítězství můžeme zažít osvobození a vítězství nad hříchem, který se stal naším tyranem.

Slovo „tedy“ v úvodu Pavlovy věty odkazuje na to, co už řekl dříve – zvláště na verše 10 a 11. Pokřtěný člověk žije pro Boha, což znamená, že Bůh se stal středem jeho nového života. Takový člověk slouží Bohu a nemůže tedy zároveň sloužit i hříchu.

Aplikace

Zamysli se znovu nad výše uvedeným citátem Ellen Whiteové o lidské vůli a schopnosti rozhodovat se. Zkus v následujícím dni vnímat, jak používáš tuto Bohem danou schopnost v různých situacích, které vyžadují rozhodnutí. Využij tuto příležitost k modlitbám a prosbám o to, aby ti Bůh pomohl tento dar správně využívat.

Nejste pod zákonem

„Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť nejste pod zákonem, ale pod milostí.“ (Ř 6,14)

Tento text patří mezi klíčové pasáže listu Římanům. A snad i proto bývá často používán jako argument, který má ukázat, že Desatero – a zvláště přikázání o svatosti soboty – bylo zrušeno.

Z kontextu je ale poměrně jasné, že nic takového text neříká. Jak by totiž mohl Pavel v předchozích kapitolách tolik mluvit o hříchu, pokud by už neexistoval zákon, který hřích definuje? To by nedávalo žádný smysl.

Pavel se zde snaží říct, že člověk, který žije „pod zákonem“, tedy spoléhá na jeho nařízení a vidí v něm cestu k záchraně, bude i dále žít pod vládou hříchu. Naopak ten, kdo se spoléhá na Boží milost, může prožít vítězství nad hříchem, protože Boží zákon je vepsán do jeho srdce a Duch svatý může vést jeho životní cestu. Přijmout Krista za svého Zachránce, být jím ospravedlněn, přijmout křest jako obraz „pohřbení“ starého života a povstat k novému životu – to vše je součástí procesu, jehož důsledkem je sesazení hříchu z trůnu našeho života.

Je ale také zřejmé, že i ten, kdo o sobě tvrdí, že je „pod milostí“, ale přesto žije vědomě v jasném nesouladu s Boží vůlí, může očekávat jen odsouzení. Život „pod milostí“ je život toho, kdo prožil z Boží milosti a díky Ježíšově oběti zkušenost zbavení odsouzení, které nám měl náš hřích přinést. Díky tomu můžeme žít novým životem osvobození z otroctví hříchu.

**Osobní
studium**

Co je tím důležitým, na co se v životě skutečně spoléháš? Můžeš říci, že tě Boží milost změnila? Stalo se zaslíbení „nového života“ skutečností i ve tvém životě? Pokud ne, co tomu brání?

Aplikace

Nelze sloužit dvěma pánům

„Víte přece, když se někomu zavazujete k poslušné službě, že se stáváte služebníky toho, koho posloucháte – buď otročíte hříchu, a to vede k smrti, nebo posloucháte Boha, a to vede k spravedlnosti. Díky Bohu za to, že jste sice byli služebníky hříchu, ale potom jste se ze srdce přiklonili k tomu učení, které vám bylo odevzdáno. A tak jste byli osvobozeni od hříchu a stali jste se služebníky spravedlnosti.“ (Ř 6,16–18)

Osobní studium

Proč je zde Pavel tak „černobílý“? Opravdu je život tak vyhraněný? Neexistuje ještě nějaká třetí možnost, jak prožít svůj život?

Poté, co Pavel představil hřích jako „krále“, přidává další ilustraci, která popisuje hřích jako otrokáře, který vyžaduje poslušnost od svých otroků. Následně však dodává, že si člověk může vybrat, kdo bude jeho pánem. Může sloužit hříchu, který vede ke smrti, nebo může sloužit Bohu, což vede ke spravedlnosti a k věčnému životu. Není zde žádná další možnost. Jsou jenom dvě možnosti, protože existují jen dva věčné úděly: věčný život nebo věčná smrt.

V textu je též zajímavé, jak je zde spojena poslušnost s křesťanským učěním (doktrínou). Křesťané v Římě byli vyučeni principům křesťanské víry, podle nichž pak žili. Podle Pavla tedy i správné učení, k němuž se jeho duchovní sourozenci „ze srdce přiklonili“, sehrálo svou roli v tom, že se stali „služebníky spravedlnosti“ (v. 18).

I křesťané někdy hovoří o tom, že učení vlastně není důležité a že tím podstatným je láska. To je ale příliš velké zjednodušení novozákonního poselství. Už v předchozích lekcích jsme si povšimli toho, jak vážně bral Pavel problém falešného učení, které zaplavilo sbor galatských křesťanů. A tak bychom i dnes měli být opatrní a nesnižovat důležitost správného křesťanského učení.

Aplikace

Rozdíl mezi služebníkem hříchu a služebníkem spravedlnosti je skutečně obrovský. Co když i po svém křtu vnímáš, že stále podléháš hříchu? Znamená to ztrátu spasení? Přečti si 1J 1,8–2,1. Přemýšlej s modlitbou nad povzbuzením, které ti tato slova nabízejí.

Ovoce milosti: posvěcení

„Mluvím názorně z ohledu na vaši lidskou slabost: Jako jste se dříve propůjčovali k službě nečistotě a nepravosti k bezbožnému životu, tak se nyní dejte do služby spravedlnosti k posvěcení. Když jste byli služebníky hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti; jaký jste tehdy měli užitek z toho, zač se nyní stydíte? Konec toho všeho je přece smrt. Avšak nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími, máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Ř 6,19–23)

Pavel zde ukazuje, že plně chápe, co je naše „lidská slabost“. Apeluje znovu na dar naší svobodné vůle a schopnost rozhodnout se odevzdat svůj život do rukou nového pána – Ježíše.

Asi nejznámějším veršem této pasáže je verš 23, který mluví o smrti jako odplatě za hřích. To je samozřejmě pravda. Kontext 6. kapitoly ale poukazuje především na to, že hřích je krutý a zlý pán, který služebníky podvede a namísto mzdy pro ně má jen smrt.

Je zajímavé, že sloužit jednomu z pána znamená být osvobozen od nadvlády toho druhého. Znovu jsme tedy postaveni před rozhodnutí: sloužíme jednomu, nebo druhému. Neexistuje „zlatá střední cesta“.

Být vysvobozen z nadvlády hříchu ale ještě neznamená být bezhříšným, nebojovat s hříchem nebo už nikdy nepadnout. Spíše je zde řečeno, že hřích nad námi už nevládne, i když jeho vliv se stále ještě projevuje v našem životě. Přesto se však můžeme upnout k nádhernému zaslíbení vítězství.

Tato pasáž je důležitou výzvou pro ty, kteří slouží hříchu. Tento tyran nás nutí dělat zlé věci a nakonec jako mzdu nabídne stejně jen smrt. Rozumný člověk by tedy měl toužit po vysvobození z jeho moci. Naopak ti, kteří slouží spravedlnosti, se mohou radovat z věčného života. Ten však není „mzdou“ a „odměnou“ za jejich život, ale darem Boží milosti. Pokud by se domnívali, že si jej zaslouží, unikla by jim podstata evangelia.

Osobní studium

Na následující řádky se pokus vlastními slovy a srozumitelně vyjádřit podstatu toho, co Pavel ve zmíněném textu říká. Přemýšlej u toho, jak se tato slova mohou stát popisem i tvého života.

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„[Ježíš] odmítal hřích. Ani v myšlenkách nepodlehł pokušení. Toho můžeme dosáhnout i my. Kristovo lidství bylo spojeno s božstvím. Na boj jej připravovala neustálá přítomnost Ducha svatého. Přišel, abychom i my mohli mít podíl na božské přirozenosti. Dokud s ním budeme spojeni vírou, hřích nás nepřemůže. Bůh vede ruku naší víry, abychom se drželi Kristova božství a naše povaha mohla dosáhnout dokonalosti.“ (DA 123; TV 74)

„Při křtu se zavazujeme k tomu, že chceme jasně přerušit své spojení se satanem a dát své srdce i mysl do služby šíření Božího království... Otec, Syn i Duch svatý se zase zavazují k tomu, že budou spolupracovat s posvěcenými lidskými nástroji.“ (Komentář Ellen Whiteové v 6BC 1075)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

- 1. Navzdory všem těmto zaslíbením o vítězství nad hříchem však i jako znovuzrození křesťané stále vnímáme projevy naší hříšnosti, slabosti a převrácenosti. Jak je to možné? Je v tom rozpor? Proč?*
- 2. Podělte se ve vaší skupince o své zkušenosti s tím, co pro vás Kristus udělal, jak změnil váš život a přinesl do něj nová vítězství.*
- 3. Není pochyb o tom, že klíčovým poselstvím evangelia je to, co Kristus pro nás udělal. Jaké nebezpečí nám ale hrozí, pokud tato úžasná myšlenka zastíní i další pravdu o tom, že Ježíš chce udělat také něco v nás – tedy proměňovat nás ke svému obrazu? Proč je důležité vyváženě vnímat oba tyto aspekty Božího díla?*

ZÁKON A LIDSKÁ SLABOST

Text na tento týden

Ř 7

Základní verš

„Nyní, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona.“ (Ř 7,6)

Jen málo kapitol v Bibli vyvolává tolik diskusí jako právě 7. kapitola listu Římanům. Biblický komentář Církve adventistů sedmého dne na toto téma píše:

„Význam veršů 14–25 patří mezi nejdiskutovanější problémy celé epištoly. Jedná se především o to, zda tento popis intenzivního osobního morálního zápasu je autobiografický, a pokud ano, tak zda vyjadřuje Pavlovu zkušenost před nebo po obrácení. To, že Pavel zde mluví o vlastním boji s hříchem, vyplývá z prostého významu použitých slov (viz verše 7–11; [SC 19; 3T 475]). Není také pochyb o tom, že zde hovoří o konfliktu, který víceméně zná z vlastní zkušenosti každá lidská bytost konfrontovaná s požadavky Božího svatého zákona.“ (6 BC 553)

Čtenáři Bible se však rozcházejí v tom, zda se tato kapitola týká Pavlova života před obrácením nebo až po něm. Ať už je odpověď jakákoli, jedna pravda zůstává neměnná: Jen díky Kristově spravedlnosti můžeme stát bez obav před Bohem, který slíbil, že nám dá vítězství nad hříchem a bude nás proměňovat tak, abychom „přijali podobu jeho Syna“ (Ř 8,29).

Připoutání k zákonu?

„Což nevíte, bratří – vždyť mluvím k těm, kteří znají zákon – že zákon panuje nad člověkem, jen pokud je živ? Vdaná žena je zákonem vázána k žijícímu manželovi; když však muž zemře, je zproštěna zákona manželství. Pokud je tedy její muž naživu, bude prohlášena za cizoložnici, oddá-li se jinému muži. Jestliže však manžel zemře, je svobodná od zákona, takže nebude cizoložnicí, když se oddá jinému muži. Právě tak jste se i vy, bratří moji, stali mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo, abyste se oddali jinému, tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nesli ovoce Bohu. Když jsme byli v moci hříchu, působily v nás vášně podněcované zákonem a nesly ovoce smrti. Nyní, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona.“ (Ř 7,1–6)

Osobní studium

V širším kontextu svého dopisu se Pavel zabývá bohoslužebným systémem, který Bůh dal izraelskému lidu. Právě tento systém často nazývá slovem *zákon*. Pro židy bylo jen těžko přijatelné, že by tento Bohem daný systém měl skončit příchodem Mesiáše. A právě na to se Pavel zaměřuje.

Pavel zde názorně hovoří o ženě, která je vdaná za muže. Zákon jejich životy vzájemně spojuje po dobu, dokud muž žije. Teprve po jeho smrti je zproštěna závazku tohoto vztahu (v. 3).

A podobně i smrt na konci starého života zbavuje díky Kristu židy tohoto závazku k zákonu, který měli zachovávat, dokud Mesiáš nepřijde. Nyní mohou vstoupit do „nového vztahu“. Jsou zváni ke svatbě s přicházejícím Mesiášem, aby tak mohli přinášet ovoce k Boží slávě.

Pokud to spojíme i s ostatními texty apoštola Pavla a Bible, znovu dospějeme k tomu, že by nemělo logiku vykládat tato slova tak, že od této chvíle už lidé nejsou vázáni Desaterem. Ostatně ti, kteří takto tento text používají, stejně nechtějí říct, že už neplatí celé Desatero. V naprosté většině chtějí jen obhájit to, že pro ně není závazné přikázání o sobotě, zatímco podle ostatních devíti dál důsledně žijí. Vykládat takto tato Pavlova slova znamená podsouvat jim význam, který nikdy neměla.

Je zákon hříšný?

„Co tedy máme říci? Že zákon je hříšný? Naprosto ne! Ale hřích bych byl nepoznal, kdyby nebylo zákona. Vždyť bych neznal žádostivost, kdyby zákon neřekl: ‚Nepožádáš!‘ Hřích použil tohoto přikázání jako příležitosti, aby ve mně probudil všechnu žádostivost; bez zákona je totiž hřích mrtev. Já jsem kdysi žil bez zákona, když však přišel zákon, hřích ožil, a já jsem zemřel. Tak se ukázalo, že právě přikázání, které mi mělo dát život, přineslo mi smrt. Hřích použil přikázání jako příležitosti, aby mne oklamal a tak mě usmrtil.“ (Ř 7,7–11)

Bůh se zjevil židovskému národu a jasně pojmenoval, co je správné v oblasti morálky, mezilidských vztahů, obřadů i zdraví. Stejně tak ukázal na následky nerespektování těchto pravidel – a to je nazváno hříchem.

Pavel proto vysvětluje, že nebýt tohoto „zákona“, nevěděl by, že chamtivost a žádostivost je hříchem. Ve chvíli, kdy znám Boží vůli, jasně uvidím svůj stav a hříšnost, díky níž jsem odsouzen k smrti. Svým způsobem tedy „umírám“.

Pavel oslovuje židovské věřící, kteří si velmi cenili „zákona“. Chce jejich pozornost nasměrovat k Ježíši a ukázat, že zákon byl potřebný, ale jeho funkce má své limity. Zákon nám má ukazovat naši potřebu záchrany; nikdy neměl být prostředkem, který by nás zachránil. Tím jediným, kdo nás může zachránit, je Ježíš.

**Osobní
studium**

Jak na tebe působí myšlenka, že tváří v tvář zákonu „umíráš“? Je to důvod k malomyslnosti? Chceš přijmout pozvání Ježíše, který tě právě v této chvíli touží oslovit a nabídnout ti jako nezasloužený dar záchranu a věčný život?

Aplikace

Svatý zákon

„Zákon je tedy sám v sobě svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré. Bylo snad to dobré příčinou mé smrti? Naprosto ne! Hřích však, aby se ukázal jako hřích, způsobil mi tím dobrým smrt; tak skrze přikázání ukázal hřích celou hloubku své hříšnosti. Víme, že zákon je svatý – já však jsem hříšný, hříchu zaprodán. Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím.“ (Ř 7,12–15)

Osobní studium

Židé měli k zákonu velkou úctu a i Pavel se o něm vyjadřuje pozitivně. Zákon dobře plní účel, kterému má sloužit. Nemůže ale nikdy dokázat to, k čemu nebyl zamýšlen – zachránit nás z našich hříchů. To dokáže jen Ježíš.

Pavel ze svého ubohého stavu neobviňuje v žádném případě zákon, ale jen a pouze hřích. Zákon je pro něj dobrý, protože pochází od Boha, ale každý hříšník je tímto zákonem odsouzen.

Každý z nás tedy zoufale potřebuje Krista. Jen on z nás dokáže sejmut odsouzení (Ř 8,1). Jen on nás dokáže osvobodit z otroctví hříchu.

Pavel sám sebe popisuje jako člověka, který je „hříchu zaprodán“. Je otrokem hříchu, který nemá svobodu. Nemůže dělat to, co by sám chtěl. Snaží se dělat to, co po něm žádá zákon, ale hřích mu to nechce dovolit.

Touto ilustrací přibližuje svým spolubratrům nezbytnost Mesiáše. Už dříve zdůraznil, že zvítězit je možné jen díky milosti (Ř 6,14). A tuto stejnou myšlenku znovu potvrzuje v 7. kapitole. Žít pod „zákonem“ znamená otročit hříchu, který je nemilosrdný otrokář.

Aplikace

Zažil jsi ve svém životě „zotročení“ hříchem? Zahráváš si někdy s hříchem a domníváš se, že máš vše pod kontrolou, abys nakonec zjistil, že jsi ve spárech krutého pána? Potom vítej do reality! Nic však není ztraceno, protože i tebe zve Ježíš, abys mu odevzdal svůj život. A on tě dokáže vysvobodit z tohoto „otroctví“.

Lidská slabost

„Jestliže však to, co dělám, je proti mé vůli, pak souhlasím se zákonem a uznávám, že je dobrý. Pak to vlastně nejsem já, kdo jedná špatně, ale hřích, který je ve mně. Víím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci. Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to já, ale hřích, který ve mně přebývá.“ (Ř 7,16–20)

Zákon je jako zrcadlo, na kterém nám Duch svatý ukazuje, v čem nenaplnujeme Boží požadavky. Svým úsilím o jejich naplnění hříšník ukazuje, že s nimi souhlasí.

Abychom si uvědomili svou potřebu Krista, může nás i dnes Duch svatý vést určitým druhem „starozákonní“ zkušenosti. Ellen Whiteová to popisuje následovně:

„Lidé si neuvědomovali, jak hříšná jsou jejich vlastní srdce a že bez Krista nedokážou zachovávat Boží zákon. Protože se cítili dost silní, aby si sami zajistili svou spravedlnost, prohlásili: ‚Poslušně budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.‘ (Ex 24,7) Ochotně vstoupili do smluvního vztahu s Bohem. Uplynulo však pouze několik týdnů, když porušili svou smlouvu a uctivě se klaněli lité modle. Když teď poznali svou hříšnost a potřebu odpuštění, přivedlo je to k tomu, že cítili potřebu Spasitele...“ (PP 371.372; NUD 173.174)

Pokud křesťané na každý den neobnovují své odevzdání Kristu, slouží tak dál hříchu, i když to jen neradi připouštějí. Sedmou kapitolu Římanům bychom ale neměli používat jako výmluvu ve chvílích, kdy nemáme odvahu dát svůj život plně Ježíši a žádat jej o vítězství. Tento text ve skutečnosti ukazuje na naši vlastní slabost v boji s hříchem, ale zároveň i naději na vítězství, které nám chce Ježíš dát.

**Osobní
studium**

Je zkušenost zklamání ze sebe, kterou Pavel popisuje v této kapitole, i tvou zkušeností? Zažil jsi v životě už i vítězství, která Ježíš zaslíbil těm, kdo mu budou důvěřovat? Pokud ne, co tomu brání?

Aplikace

Vysvobození ze zajetí smrti

„Objevují tedy takový zákon: Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo. Ve své nejnuitnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jedním zákonu hříchu.“ (Ř 7,21–25)

Osobní studium

Pavel zde hovoří o jiném zákonu, který často ovládá jeho život – o zákonu hříchu. Sloužit hříchu však v konečném důsledku znamená smrt (v. 10.11.13). Právě proto Pavel nazývá své tělo „tělem smrti“.

Ve své myslí však chce sloužit Božímu zákonu. Pod vlivem Ducha svatého s tímto zákonem souhlasí a touží podle něj žít a zachovávat jej. Když se o to ale snaží, tak se mu to nedaří, protože je stále ještě silně přitahován ke zlému. Kdo z nás nikdy neprožil podobný boj? V myslí mnohdy jasně víme, co dělat, ale přesto k tomu nemáme dostatek sil.

Někteří čtenáři Bible si kladou otázku, proč Pavel poté, co slavnostně pronese díky velkému Bohu (v. 25), se znovu vrací k myšlence své slabosti. Podle některých jde o jakési shrnutí poselství celé sedmé kapitoly, které má být dáno do kontrastu s nádhernou zprávou následující kapitoly o slavném vysvobození. Jiní vykladači se zase domnívají, že slova „sám o sobě tedy svou myslí sloužím zákonu Božímu, ale tělem zákonu hříchu“ (v. 25; B21) mají ukázat na to, že pokud se o věci pokouším „sám o sobě“, tedy bez Krista, jsem předem odsouzen k neúspěchu.

Ať už je správný kterýkoli z obou výkladů, to základní zůstává zřejmé: bez Krista jsme v boji s hříchem bezmocní. V něm máme nový život. Můžeme se upnout na jeho slib vítězství. Toto rozhodnutí za nás ale nemůže udělat nikdo jiný než my sami. To je jediná cesta k vítěznému životu.

Aplikace

Na co se ve svém životě soustředíš více – na své prohry a selhání, nebo na mocného Boha, který tě chce zachránit a vysvobodit? Které praktické kroky ti mohou pomoci upnout se více k milujícímu Zachránci, který dokáže proměnit i tvou slabost ve vítězství?

Podněty k zamyšlení

„Pavel toužil po tom, aby jeho bratři pochopili, že právě sláva odpouštějícího Spasitele dává smysl starozákonnímu systému. Toužil také, aby pochopili, že v Kristově příchodu na svět se setkaly předobrazy se svým naplněním.

Poté, co Kristus zemřel na kříži jako oběť za hřích, ztratil obřadní zákon svou účinnost. I on však měl svůj hluboký smysl a úzce souvisel s morálním zákonem. Byl dán Bohem, a proto vyjadřoval jeho svatost a spravedlnost. Jestliže byla i tato nařízení, která však již ztratila svou platnost, tak úžasná, oč krásnější musí být jejich realizace a naplnění v osobě Krista, který se zjevil a obětoval...“ (Ellen Whiteová v 6BC 1095)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

- 1. Navzdory všem zaslíbením o vítězství nad hříchem však i jako znovuzrození křesťané stále vnímáme projevy naší hříšnosti, slabosti a převrácenosti. Jak je to možné? Je v tom rozpor? Proč?*
- 2. Podělte se vzájemně o své zkušenosti s tím, co pro vás Kristus udělal, jak změnil váš život a přinesl do něj nová vítězství.*
- 3. Není pochyb o tom, že klíčovým poselstvím evangelia je to, co Kristus pro nás udělal. Jaké nebezpečí nám ale hrozí, pokud tato úžasná myšlenka zastíní i druhou pravdu o tom, že Ježíš chce udělat také něco v nás – tedy proměňovat nás ke svému obrazu? Proč je důležité vyváženě vnímat oba tyto aspekty Božího díla?*

**Náměty
k diskuzi**

SVOBODA V KRISTU

Text na tento týden

Ř 8,1–17

Základní verš

„Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ (Ř 8,1)

Osmá kapitola listu Římanům je odpovědí na kapitolu sedmou. V sedmé kapitole Pavel mluví o neúspěchu a odsouzení; v osmé kapitole už není žádné odsouzení a místo něj přichází svoboda a vítězství díky Ježíši Kristu.

Pavel v sedmé kapitole objasňuje, že ten, kdo v životě odmítne Krista, bude nutně ve svém snažení neúspěšný. Zůstane otrokem hříchu a nedokáže se vydat lepší cestou. V osmé kapitole ale připomíná, že Ježíš Kristus nám nabízí vysvobození z hříchu a svobodu k tomu, abychom činili správná rozhodnutí, v nichž nás zatím tělo omezuje.

Dále pak Pavel připomíná, že za získání této svobody bylo třeba zaplatit vysokou cenu. Kristus jako Boží Syn na sebe vzal lidství, což byl jediný způsob, jak se s námi mohl blíže setkat. Stal se pro nás nejen příkladem, ale především tím, který se za nás obětoval. Proto přišel „v těle, jako má hříšný člověk“ (v. 3). Díky tomu mohly být naplněny požadavky zákona i v nás (v. 4).

Kvůli omezenému prostoru se v této lekci budeme zabývat pouze prvními 17 verši osmé kapitoly. Pokud vám to čas dovolí, přečtěte si i zbytek této kapitoly, která obsahuje krásná ujištění o Boží lásce. Tyto verše jsou nádherným povzbuzením, že ve všem „slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval“ (v. 37). Tato naděje stojí na jistotě lásky Toho, který „neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal“ (v. 32).

Konec strachu z odsouzení

„Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti.“ (Ř 8,1,2)

Slovní spojení „v Kristu Ježíši“ je pro Pavlovy spisy typické. Být „v“ Kristu znamená přijmout Krista jako svého Spasitele – Zachránce. Takový člověk se s plnou důvěrou rozhoduje přijmout Kristův styl života za svůj. Výsledkem tohoto rozhodnutí je blízký vztah s Ježíšem.

Život „v Kristu“ je zde představen v protikladu k životu „podle těla“. Pavel v předchozí kapitole popisoval člověka v otroctví hříchu, který je odsouzen k smrti (v. 11,13,24). Takový člověk prožívá život ve službách „zákona hříchu“ (v. 23–25).

Potom ale člověk odevzdá svůj život Ježíši a jeho postavení před Bohem se rázem mění. Ten, kdo měl být původně odsouzen za porušení zákona, je teď díky spravedlnosti Ježíše Krista v Božích očích dokonalý tak, jako by nikdy nezhřešil. Nehrozí mu již odsouzení. Ne však proto, že by byl sám o sobě nevinný, bezhříšný nebo by si zasloužil věčný život, ale proto, že přijal ten největší dar – obět Ježíše Krista.

Tím ale dobrá zpráva listu Římanům nekončí.

„Zákon Ducha, který vede k životu“ zde znamená Kristův plán na záchranu lidstva. V protikladu k němu byl v sedmé kapitole popisován zákon, který vedl k smrti. Kristův zákon však přináší život a svobodu.

**Osobní
studium**

„Každý, kdo se nechce odevzdat Bohu, se dostává pod vládu jiné moci. Nepatří sám sobě. Může sice hovořit o svobodě, ale žije v nejstrašnějším otroctví. (...) Člověk si namlouvá, že se řídí jen svým vlastním přesvědčením, ve skutečnosti se však podřizuje vůli knížete temnoty. Kristus přišel vysvobodit lidstvo z otroctví hříchu.“ (TV 298; DA 466) Jsi „otrokem“ nebo jsi svobodný v Kristu? Jak můžeš mít v této otázce jistotu?

Aplikace

Omezené možnosti zákona

„Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha.“ (Ř 8,3,4)

Osobní studium

Přestože je zákon (jak morální, tak i ceremoniální) „dobrý“, jednu věc nám sám o sobě zajistit nemůže – zachránit nás od odsouzení a smrti, které přináší hřích. K tomu nutně potřebujeme Ježíše.

Bůh nabídnul světu lék tím, že „poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích“. Kristovo vtělení bylo důležitým krokem v plánu záchranu. Je správné zdůrazňovat Ježíšův kříž, ale v rámci velkého plánu na naši záchranu byl velmi důležitý i jeho život „v těle“.

Díky tomu, že Bůh poslal Ježíše, můžeme teď i my naplnit požadavky zákona. „Pod zákonem“ (Ř 6,14) bychom to nedokázali, ale „v Kristu“ je to pro nás možné.

Nesmíme ale zapomenout, že ani ve chvíli, kdy jsme schopni „v Kristu“ naplňovat požadavky zákona, si tím své spasení nijak nezasluhujeme. Takovou možnost nemáme a nikdy mít nebudeme. Znamená to, že žijeme novým životem, k němuž nám Bůh dává sílu; životem, v němž jsme „ukřížovali sami sebe se svými vášněmi a sklony“ (Ga 5,24). Díky Boží proměňující milosti se v nás tak může odrážet Kristův charakter.

Verš 4 mluví doslova o těch, kteří „nechodí podle těla“ (BK nebo ČSP; ČEP mírně parafrázuje: „kteří se neřídíme svou vůlí“). Slovo „tělo“ zde označuje neproměnnou osobnost. Žít „podle těla“ znamená nechat se ovládat sobeckými touhami. Žít „podle Ducha“ naopak znamená naplňovat požadavky zákona. K tomu však můžeme být uschopněni jen díky pomoci Ducha svatého. Jen v Ježíši Kristu můžeme najít novou svobodu, která nám umožní prožívat to, co zákon vyžaduje. Bez Krista to není možné. Člověk žijící v otroctví hříchu nedokáže činit dobro, ani kdyby se pro něho rozhodl (viz Ř 7,15.18).

Aplikace

Nakolik se ti daří realizovat požadavky Božího zákona? (Tato otázka nemá nic společného se snahou být zachráněn na základě svých skutků!) Jak podle tvé odpovědi Bůh ve své milosti proměňuje i tvůj život? Kolik prostoru jsi ochoten dát Kristu ve svém životě, aby jej mohl proměnit?

„Tělo“ versus „Duch“

„Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj. Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu.“ (Ř 8,5–8)

Těchto několik veršů nám ukazuje dva druhy smýšlení a postojů: na jedné straně jsou ti, kdo tíhnou k tomu, k čemu je vedou jejich přirozené touhy, zatímco druhá skupina se nechává vést Božím Duchem. V důsledku toho se liší i jejich život.

Tíhnout k tělesným věcem v konečném důsledku znamená žít v nepřátelství vůči Bohu, protože takový člověk přirozeně netouží po životě podle Boží vůle.

Pavel znovu zdůrazňuje myšlenku, že bez Krista není možné zachovávat Boží zákon, a to ani s vynaložením toho největšího úsilí.

Pavlovým hlavním záměrem bylo přesvědčit své židovské přátele, že v životě potřebují ještě něco více než „tóru“ (zákon). Jejich každodenní jednání bylo důkazem toho, že přestože měli přístup k Božímu poselství, projevovaly se mezi nimi stejné hříchy jako u pohanů (Ř 2). Z toho měli pochopit, jak zoufale potřebují Mesiáše. Bez něj by zůstali otroky hříchu, neschopni uniknout jeho nadvládě.

To byla tedy Pavlova odpověď těm, kteří nemohli pochopit, že by Starý zákon nebyl dostatečný pro jejich záchranu. To, co prozatím dělali, bylo naprosto správné a dobré, ale k tomu všemu potřebovali ještě přijmout Mesiáše.

**Osobní
studium**

Zamysli se nad svým životem v uplynulých 24 hodinách. Projevoval se v něm spíše vliv „těla“ nebo „Ducha“? Pokud vnímáš svá selhání a pády, potom i pro tebe zní poselství evangelia: Ježíš je také tvým Spasitelem, který tě miluje už dnes a chce svou milostí proměnit i tvůj život.

Aplikace

Boží Duch v našem životě

„Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, pak vaše tělo sice podléhá smrti, protože jste zhrěšili, ale Duch dává život, protože jste ospravedlněni. Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá. A tak, bratři, jsme dlužní, ale ne sami sobě, abychom museli žít podle své vůle. Vždyť žijete-li podle své vůle, spějete k smrti; jestliže však mocí Ducha usmrcujete hříšné činy, budete žít. Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží.“ (Ř 8,9–14)

Osobní studium

Pavel zde dále rozvíjí myšlenku dvou způsobů života, pro něž se lidé rozhodují: Je možné nechat se vést Božím Duchem, nebo svými vlastními hříšnými sklony. Jedna cesta vede k věčnému životu, druhá k věčné smrti. Třetí možnost neexistuje. Ježíš to vyjádřil srozumitelně: „Kdo není se mnou, je proti mně“ (Mt 12,30). Jednoznačněji to vyjádřit nelze.

Ten, kdo žije „z moci Ducha“, už nežije „podle své vůle“. Je to totiž Boží Duch, kdo vede a nasměrovává jeho život. Duch svatý je v této kapitole také nazván Kristovým Duchem – snad proto, že reprezentuje Krista a jeho prostřednictvím Kristus přebývá v každém věřícím (verš 9, 10).

V těchto verších se Pavel vrací k obrazu, který použil už v 6. kapitole. Tam hovořil o tom, že naše „smrtelné tělo“, tedy tělo sloužící hříchu, je při křtu symbolicky zničeno a pohřbeno; „starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován“ (Ř 6,6). Ale protože křest nesymbolizuje jen pohřbení, ale i vzkříšení, tak i pokřtěný člověk vstává, aby mohl žít zcela nový život. Toto „pohřbení“ starého způsobu života je volba, pro niž se rozhodujeme každý den. Bůh nám nebere naši svobodu a možnost volby. Proto Pavel vyzýval koloské křesťany: „Umrtvujte své pozemské sklony“ (Ko 3,5).

I po obrácení tedy stále bojujeme s hříchem. Rozdíl je však v tom, že člověk, v němž přebývá Boží Duch, nyní dostává novou sílu k vítězství. A tak nejen že je člověk zázračně vysvobozen z otroctví hříchu, ale už mu ani do budoucna nemusí sloužit.

Aplikace

Přemýšlej znovu nad myšlenkou, že Boží Duch, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, chce přebývat i v tobě a proměnit tvůj život. Dokážeš docenit a domyslet jeho obrovskou moc a možnosti, které ti nabízí? Je něco, co ti brání, abys jeho úžasnou nabídku nepřijal?

Přijetí do Boží rodiny

„Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy.“ (Ř 8,15–17)

Novou situaci, kterou prožívá zachráněný člověk, ilustruje dopis Římanům obrazem adoptce do Boží rodiny, která přináší osvobození od strachu. Otrok musí sloužit svému pánu a svůj život prožívá v trvalém strachu. Léta mu slouží, ale nemá žádný výhled na to, že se jeho situacelepší.

Tak tomu ale není s tím, kdo přijme do svého života Ježíše. Od této chvíle se totiž rozhoduje sloužit mu zcela dobrovolně. A při této službě neprožívá strach, protože „dokonalá láska strach zahání“ (1J 4,18). Nejkrásnější zprávou však je to, že přijetím za Boží děti získáváme nárok na neuvěřitelně hodnotné dědictví.

„Duch otroctví je výsledkem našeho úsilí žít v souladu s náboženskými nařízeními a naplňovat požadavky zákona vlastní silou. Jedinou nadějí na úspěch máme tehdy, když přistoupíme ke stejné smlouvě jako Abraham – ke smlouvě milosti skrze víru v Ježíše Krista.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1077)

Vnitřní svědectví Ducha svatého nám potom přináší jistotu, že nás Bůh opravdu přijímá. Orientovat se v životě na základě pocitů sice není vždy zcela bezpečné, ale Boží vstup do našeho života lze pocítit i tímto způsobem. Ten, kdo v životě upřímně přijal nabídku života s Bohem, bude cítit ujištění Ducha svatého o tom, že je Božím dítětem.

Verš 17 nám říká, že jsme „dědicové“. Tedy že patříme do Boží rodiny a jako Boží děti dostaneme od našeho Otce úžasné dědictví. Ničím si ho nezasloužíme; dostáváme ho jen z milosti a na základě toho, co pro nás udělal Ježíš.

**Osobní
studium**

Jak blízko jsi Bohu? Dokážeš jej vnímat jako svého milujícího Otce, nebo pro tebe zůstává jen vzdáleným panovníkem, ze kterého máš spíše strach? Jak se k němu můžeš přiblížit?

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„Plán spasení nenabízí věřícím zde na zemi život bez utrpení a problémů. Ti jsou naopak zváni k tomu, aby následovali Krista na cestě sebezapření a potupy. (...) Právě v těchto těžkostech se začíná v životě jeho lidu projevovat Kristův charakter. (...) Prožíváme-li utrpení jako kdysi Kristus, jsme jím vychováváni a připravováni na to, abychom s ním jednou mohli sdílet i jeho slávu.“ (Ellen Whiteová v 6BC 568, 569)

„Záchrané lano spuštěné od Božího trůnu je dost dlouhé na to, aby dosáhlo do té největší hlubiny. Kristus dokáže vytáhnout i toho největšího hříšníka z hluboké jámy úpadku a udělat z něj znovu Boží dítě a dědice nehynoucího dědictví.“ (7T 229)

„Ten, který byl ctěn celým nebem, přišel na tento svět, aby jako jeden z lidstva jasně ukázal padlým andělům i obyvatelům bezhříšných světů, že díky Boží pomoci může jít každý cestou poslušnosti Božích přikázání. (...) Náš Spasitel za nás zaplatil výkupné. Nikdo nemusí zůstat v otroctví satana. Všemocný Kristus za námi přichází, aby nám pomohl.“ (ISM 309)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

- 1. Na chvíli se zamyslete nad výše uvedenými citáty. Jakou naději vyjadřují? Jak se tato zaslíbení mohou stát realitou našich životů? Co nám v tom může bránit?*
- 2. Jak vypadá v praktickém životě „tíhnutí k tomu, co je duchovní“ (Ř 8,5)? K čemu nás Duch vede? Nakolik vás to, co děláte, sledujete, posloucháte či čtete, vede k tomu, „co je duchovní“? Kdy je tomu spíše naopak?*
- 3. Přemýšlejte znovu nad myšlenkou, že ve velkém vesmírném konfliktu můžete stát jen na jedné ze dvou stran. Není to příliš zjednodušené a černobílé? Jak může toto vědomí ovlivnit naše každodenní volby a rozhodování i v „malých“ věcech?*

ZÁCHRANA PRO VŠECHNY

Text na tento týden

Ř 9

Základní verš

„Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí zatvzrelým.“ (Ř 9,18)

„Neboť je psáno: ‚Jákoba jsem si zamiloval, ale Ezaua jsem odmítl.‘ Mojžíšovi řekl: ‚Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.‘“ (Ř 9,13.15)

O čem zde Pavel mluví? Kam se poděla lidská svobodná vůle, která dává smysl všemu, čemu věříme? Copak nemáme právo zvolit si Boha nebo jej odmítnout? Chtějí snad tyto verše říci, že někteří lidé byli vyvoleni k záchraně a jiní budou ztraceni, bez ohledu na jejich osobní volbu?

Odpovědi na tyto otázky najdeme jako obvykle v širším kontextu toho, co zde Pavel píše. V této části svého dopisu se snaží poukázat na Boží právo určit, kdo bude patřit mezi jeho „vyvolené“. Bůh sám nese hlavní zodpovědnost za evangelizaci celého světa. Proč by si tedy nemohl vybrat za své spolupracovníky ty, které chce? Pokud tím někomu nezabrání v možnosti spasení, není takové Boží jednání v rozporu s principem svobodné vůle. Stejně tak to nepopírá pravdu o tom, že Kristus zemřel za všechny lidi a touží, aby každý mohl být zachráněn.

Když se podíváme na 9. kapitolu listu Římanům z pohledu tohoto výkladu – tedy že se nezabývá osobním spasením těch, které zmiňuje, ale jejich povoláním ke zvláštnímu úkolu – potom se nám už nebude jevit tolik problematická.

Pavlova touha

„Mluvím pravdu v Kristu, nelžu, a dosvědčuje mi to mé svědomí v Duchu svatém, že mám velký zármutek a neustálou bolest ve mém srdci. Přál bych si sám být proklet a odloučen od Krista Ježíše za své bratry, za lid, z něhož pocházím. Jsou to Izraelci, jim patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon i bohoslužba i zaslíbení, jejich jsou praotcové, z nich rodem pochází Kristus. Bůh, který je nade všemi, buď pochválen na věky, amen. Ne že by slovo Boží selhalo. Vždyť ne všichni, kteří jsou z Izraele, jsou Izrael, ani nejsou všichni dětmi Abrahamovými jen proto, že jsou jeho potomci, nýbrž ‚z Izáka bude povoláno tvé potomstvo‘, to jest: dětmi Božími nejsou tělesné děti, nýbrž za potomky se považují děti zaslíbené. Slovo zaslíbení zní takto: ‚V určený čas přijdu, a Sára bude mít syna.‘ A nejen to: Také Rebeka měla obě děti z téhož muže, z našeho praotce Izáka; ještě se jí nenarodily a nemohly učinit nic dobrého ani zlého. Aby však zůstalo v platnosti Boží vyvolení, o kterém bylo předem rozhodnuto a které nezávisí na skutcích, nýbrž na tom, kdo povolává, bylo jí hned řečeno, že starší bude sloužit mladšímu. Neboť je psáno: ‚Jákoba jsem si zamiloval, ale Ezaua jsem odmítl.‘“ (Ř 9,1–12)

Osobní studium

Bůh chtěl mít na zemi své „misionáře“, kteří by přinesli světlo do temnotyohanství. Vyvolil si Izraelce, aby byli příkladem Božího národa. Izrael měl představit jeho charakter okolnímu světu. Pomocí názorných naučení z obětní služby mělo být i dalším národům ukázáno na Mesiáše, který touží zachránit i je. Rostoucí národ měl postupně naplnit svět tímto úžasným poselstvím.

V 9. kapitole listu Římanům Pavel vysvětluje, že Boží plány a zaslíbení nemáme chápat jako neúspěšné. Je tu stále zbytek těch, se kterými chce Bůh dále pracovat. Tento koncept práce s věrným zůstatkem Pavel ilustruje příklady z židovských dějin. Ukazuje, že Bůh si vždy při volbě spolupracovníků vybíral: (1) Bůh si nevyvolil k uzavření smlouvy všechny Abrahamovy potomky, ale pouze ty z linie Izáka. (2) Nevyvolil si ani všechny potomky Izáka, pouze ty z linie Jákoba.

Za povšimnutí stojí i myšlenka, že správný původ ještě sám o sobě nezaručuje spasení. Můžete pocházet ze správné rodiny nebo ze správné církve, a přesto můžete být ztraceni. Rozhodující je totiž víra, která se projevuje v lásce, a tím ukazuje, kdo opravdu patří mezi „dětí zaslíbení“ (Ř 9,8).

Aplikace

„Vždyť ne všichni, kteří jsou z Izraele, jsou Izrael...“ (Ř 9,6) Jaké poselství má tento text pro nás křesťany (a zvláště pro adventisty), kteří v určitém ohledu neseme podobné poslání, jaké kdysi Bůh svěřil Izraelcům?

Boží vyvolení

„(Boží vyvolení) nezávisí na skutcích, nýbrž na tom, kdo povolává... Neboť je psáno: ‚Jákoba jsem si zamiloval, ale Ezaua jsem odmítl.‘ Co tedy řekneme? Je Bůh nespravedlivý? Naprosto ne! Mojžíšovi řekl: ‚Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.‘ Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává.“ (Ř 9,12–16)

Jak již bylo řečeno v úvodu této lekce, deváté kapitole můžeme správně porozumět jen tehdy, když si uvědomíme, že zde Pavel neřeší otázku spasení jednotlivců. Hovoří tu o specifických rolích, ke kterým Bůh určité jednotlivce povolává. Bůh chtěl, aby se Jákob stal zakladatelem rodu těch, kteří budou Božími spolupracovníky při nesení evangelia světu. Z této pasáže nevyplývá, že by Ezau nemohl být spasený. Bůh jej chtěl zachránit stejně jako kohokoliv jiného.

Pavel tedy neřeší otázku spasení jednotlivých osob, protože Bůh nabízí svou milost každému a chce, „aby všichni lidé došli spásy“ (1Tm 2,4). „Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem“ (Tt 2,11). Bůh si však může vybrat lidi a národy, kteří budou hrát určitou roli v jeho plánu. A ani jejich neochota spolupracovat nemůže Bohu zabránit, aby si někoho vybral. I kdyby Ezau sebevíce usiloval, nemohl se stát praotcem Mesiáše nebo vyvoleného národa.

Žádné Boží rozhodnutí ani nebeský výnos však nikdy Ezauovi nebránily ve spasení. Dary Boží milosti skrze Krista jsou pro všechny. My všichni jsme byli vyvoleni k tomu, abychom byli zachráněni, a ne ztraceni (Ef 1,4,5; 2Pt 1,10). Pokud se nakonec na nás nenaplní zaslíbení věčného života, bude to jen v důsledku našeho rozhodnutí. Ježíš zemřel za každého člověka. Bůh ve svém Slovu představil klíčovou podmínku, na jejímž základě je každý vyvolen k věčnému životu – víru v Ježíše Krista, která vede ospravedlněného hříšníka k novému životu poslušnosti.

**Osobní
studium**

Bůh nás povolává a vyvoluje k věčnému životu – pokud přijmeme dar, který nám nabízí Ježíš Kristus. Uvědomuješ si tu přednost a naději? Ve srovnání s tímto zaslíbením musí všechny nabídky, které v životě dostáváš, blednout! Bylo by tragické, kdybys dovolil hříchu, aby tě o tuto přednost připravil.

Aplikace

Tajemství Božích záměrů

„Písmo přece říká faraónovi: ‚Vyzdvihl jsem tě, abych na tobě ukázal svou moc a aby mé jméno bylo rozhlášeno po celé zemi.‘ Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým. Snad mi řekneš: ‚Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?‘ Člověče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Řekne snad výtvor svému tvůrci: ‚Proč jsi mě udělal takto?‘ Nemá snad hrnčír hlínu ve své moci, aby z těžce hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním? Jestliže Bůh chtěl ukázat svůj hněv a zjevit svou moc, a proto s velkou shovívavostí snášel ty, kdo propadli jeho hněvu a byli určeni k záhubě, stejně chtěl ukázat bohatství své slávy na těch, nad nimiž se smiloval a které připravil k slávě – na nás, které povolal nejen ze židů, ale i z pohanských národů.“ (Ř 9,17–24)

Osobní studium

Boží zásah proti Egyptu při vyjití izraelského národa byl součástí Božího plánu záchrany celého lidstva. Egypťané, ale i ostatní národy, měli pochopit, že jen Hospodin je pravým Bohem. Bylo to pozvání pro lidi ze všech národů, aby se přestali spoléhat na své bohy a začali uctívat toho jediného a pravého.

Z biblického popisu je patrné, že faraón se už rozhodl a postavil se dobrovolně proti Bohu. To, že Bůh poté zatvrdil jeho srdce, už nesouvisí s jeho příležitostí být zachráněn. Jeho srdce bylo zatvrzeno proti výzvě propustit Izraelce, ne proti pozvání přijmout osobní spasení. Kristus zemřel i za faraóna, stejně jako za Mojžíše, Árona a ostatní děti Izraele.

Problém je v tom, že jako hříšné lidské bytosti máme velmi zúžený pohled na svět a Boží jednání v něm. Jak můžeme očekávat, že plně pochopíme jednání Boha, kterého nevidíme, když stále ještě nerozumíme ani tomu, co na každý den vidíme třeba kolem sebe v přírodě? Dějiny ukazují, jak mnohdy až po dlouhých staletích lidé začínali chápat věci, které do té doby pro ně byly záhadou.

Aplikace

Je pravda, že vždy nerozumíme Božímu jednání. Díky Ježíši však můžeme vědět, jaký Bůh opravdu je a že vše, co dělá, je motivováno láskou k jeho stvoření (J 14,9). Jak ti toto vědomí pomáhá důvěřovat Bohu i ve chvílích, kdy jeho cestám příliš nerozumíš?

Jste můj lid

„Jak je psáno u Ozeáše: ‚Lid, který není můj, povolám za svůj lid a Nemilovanou nazvu Milovanou, a kde bylo řečeno: Vy nejste můj lid, tam budou nazváni syny Boha živého.‘ A Izaiáš prohlašuje o Izraeli: ‚Kdyby bylo synů Izraele jako písku v moři, jen zbytek bude zachráněn, neboť Hospodin vykoná svůj soud na zemi rychle a úplně.‘ A jak to Izaiáš předpověděl: ‚Kdyby nám Hospodin zástupů nenechal aspoň símě, bylo by to s námi jako se Sodomou, Gomoře bychom byli podobní.‘“ (Ř 9,25–29)

Ve 25. verši zde Pavel cituje text z Oz 2,25 a ve verši 26 zase z Oz 2,1. V pozadí je příběh, kdy Bůh nařídil Ozeášovi, aby si vzal za ženu nevěstku (Oz 1,2). Tento vztah měl být ilustrací Božího vztahu k Izraeli, který mu byl nevěrný a chodil za cizími bohy. Děti, které se jim v tomto manželství narodily, dostaly jména vyjadřující Boží odmítnutí a trest nad bezbožným Izraelem. Nejmladší syn dostal jméno Lóami (Oz 1,9), což znamená „ne(jste) můj lid“.

Přesto však Ozeáš předpovídá, že po trestech přijde den, kdy Bůh znovu obnoví svou přízeň k tomuto lidu, zbaví jej falešných bohů a uzavře s ním smlouvu (viz Oz 2,11–19). Potom se ti, kteří byli „Lóami“ – „ne(jste) můj lid“, stanou „Ami“ – „(jste) můj lid“.

V Pavlově době do tohoto Božího lidu („ami“) patřili i ti, „které povolal nejen ze židů, ale i z pohanských národů“ (Ř 9,24). To je nádherná ukázka evangelia, které už od počátku bylo určeno všem národům. Ve stejném duchu se také jako adventisté hlásíme k poslání vyjádřeném v knize Zjevení: „*Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu*“ (Zj 14,6). Dnes, stejně jako v době Pavla nebo ve starozákonních dobách, má být dobrá zpráva o záchraně představena celému světu.

Pavel se trápil nad tím, že mnozí z jeho krajanů odmítli pozvání evangelia (Ř 9,2). Je tu však stále zbytek těch, kteří o toto pozvání stojí. Boží zaslíbení neselhala, na rozdíl od lidí. Máme úžasnou naději, že Boží zaslíbení se skutečně naplní, a pokud se pro něj rozhodneme, naplní se i v našich životech.

**Osobní
studium**

Kolikrát tě už zklamali druzí lidé? Kolikrát jsi ty zklamal je? Pokud tě toto vědomí vede k větší potřebě odpouštějícího Spasitele, potom je možná právě teď příležitost odevzdat mu celý svůj život.

Aplikace

Kámen úrazu

„Co tedy nakonec řekneme? To, že pohanští národové, kteří neusilovali o spravedlnost, spravedlnosti dosáhli, a to spravedlnosti z víry; Izrael však, který usiloval o spravedlnost podle zákona, k cíli zákona nedospěl. Proč? Protože nevycházel z víry, nýbrž ze skutků. Narazili na kámen úrazu, jak je psáno: ‚Hle, kladu na Siónu kámen úrazu a skálu pohoršení, ale kdo v něho věří, nebude zahanben.‘“ (Ř 9,30–33)

Osobní studium

Pavel zde svým soukmenovcům vysvětluje, proč se jim nedaří dosáhnout toho, co pro ně Bůh zamýšlel a o co sami usilují.

Je zvláštní, že pohané, které Bůh přijal, po něčem takovém ani netoužili. Šlo jim jen o jejich zájmy a cíle, ale potom se setkali s poselstvím evangelia. Když pochopili jeho nesmírnou hodnotu, s nadšením je přijali. A Bůh je prohlásil za spravedlivé, protože přijali Ježíše Krista jako náhradu za své hříšné životy.

Problémem izraelitů bylo to, že narazili na „kámen úrazu“ (Ř 9,33). Mnozí z nich, i když ne všichni (viz Sk 2,41), odmítli přijmout Ježíše z Nazareta jako Bohem poslaného Mesiáše. Nesplňoval totiž jejich představy a očekávání. Když přišel, obrátili se k němu zády.

V závěru kapitoly Pavel cituje další starozákonní text: *„Hle, kladu na Siónu kámen úrazu a skálu pohoršení, ale kdo v něho věří, nebude zahanben“* (Ř 9,33). V této pasáži Pavel znovu ukazuje, jak zásadní roli hraje víra v plánu spasení (viz také 1Pt 2,6–8). Skála pohoršení? A ten, kdo v něj věří, že nebude zahanben? Ano, pro mnohé je Ježíš jen kamenem úrazu a skálou pohoršení, ale pro ty, kdo jej poznali a milují, je jinou skálou – „skálou spásy“ (Ž 95,1).

Aplikace

Prožíval jsi už v životě chvíle, kdy pro tebe byl Ježíš také „kamenem úrazu“ nebo „skálou pohoršení“? Za jakých okolností k tomu došlo? Co tento tvůj pohled změnilo?

Podněty k zamyšlení

„Je jen jedno vyvolení, ať už jednotlivce nebo národa, které podle Bible souvisí se spasením. Mnozí se dívají do budoucnosti a domnívají se, že byli už předem vyvoleni pro nebeskou blaženost; to ale není vyvolení, o kterém mluví Bible. Člověk je vyvolen k tomu, aby ‚s bázní a chvěním uváděl ve skutek své spasení‘. Je vyvolen, aby na sebe vzal plnou Boží zbroj a bojoval dobrý boj víry. Je vyvolen, aby používal všechny prostředky, které mu Bůh nabízí, k boji proti nesvatým touhám, kterými chce satan zničit jeho život. Je vyvolen, aby byl bdělý na modlitbách, zkoumal Písma a vyhýbal se pokušení. Je vyvolen, aby rostl ve své víře. Je vyvolen k tomu, aby poslušně přijal každé slovo z Božích úst a žil podle něj. To je biblické vyvolení.“ (GW 453, 454)

„Žádný smrtelný člověk nedokáže plně pochopit povahu a dílo nekonečného Boha. Není možno jej objevit studiem a bádáním. Tato svatá bytost musí zůstat zahalena tajemstvím pro vzdělané i prosté. Ale i když si uvědomujeme, že ‚oblak a mrákota jsou kolem něho‘, přesto můžeme vědět, že ‚spravedlnost a právo jsou pilíře jeho trůnu‘ (Ž 97,2). Jeho jednání s námi dokážeme pochopit jen natolik, nakolik jsme schopni postřehnout jeho bezmeznou milost spojenou s nekonečnou mocí. Můžeme porozumět jen těm jeho záměrům, které jsme schopni pochopit. Ve všem ostatním smíme důvěřovat ruce, která je všemocná, a srdci, které je plné lásky.“ (Ed 169; VYCH 101)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

- 1. Někteří křesťané se domnívají, že ještě dříve, než jsme se narodili, už Bůh rozhodl, zda budeme spaseni či nikoli. Pokud byste podle nich patřili mezi ty, které Bůh ve své nekonečné moudrosti předurčil k zatracení, pak nemáte žádnou šanci na záchranu, i kdybyste o ni usilovali. V čem je problém takového obrazu spasení? Jaké by měl důsledky?*
- 2. V čem můžeme najít paralely mezi posláním starozákonního Izraele a tím, jak jako adventisté sedmého dne vnímáme své poslání na této zemi? V čem se nám daří lépe? V čem děláme stejné, nebo i horší chyby?*

Náměty
k diskuzi

VYVOLENÍ Z MILOSTI

Text na tento týden

Ř 10 a 11

Základní verš

„Chci tím říci, že Bůh zavrhl svůj lid? Naprosto ne! Vždyť i já jsem Izraelec, z potomstva Abrahamova, z pokolení Benjamínova.“ (Ř 11,1)

Přestože se tato lekce bude věnovat 10. i 11. kapitole listu Římanům, větší prostor bude věnován 11. kapitole. Abychom však pochopili Pavlův způsob myšlení a argumentace, potřebujeme číst obě kapitoly dohromady.

Tyto dvě kapitoly jsou často předmětem velkých diskusí. Jedna myšlenka je v nich ale všem jasná: Bůh ve své lásce touží po tom, aby všechny jeho děti byly zachráněny. Žádná skupina není hromadně vyloučena z možnosti spasení. Desátá kapitola jasně ukazuje, že „není rozdílu mezi Židem a Řekem“ (Ř 10,12) – všichni jsou hříšníci a jejich jedinou nadějí je Boží milost projevená v oběti Ježíše Krista. Tuto milost nemůže nikdo prožít na základě své národnosti, svého původu nebo skutků, ale jen tehdy, když uvěří, že Ježíš zemřel i za něj.

Toto téma Pavel rozvíjí i v 11. kapitole. Zde je nutné znovu připomenout, že když Pavel mluví o vyvolení a povolání, tak jde o vyvolení ke spolupráci s Bohem na záchraně tohoto světa. Žádné skupině lidí není upřena možnost záchrany. Ba naopak. Poté, co se evangelium dostalo, i díky apoštolu Pavlovi, mezi pohany, se mohli všichni společně zapojit do díla evangelizace celého světa.

Konec zákona

„Bratří, toužím z celého srdce a modlím se k Bohu, aby Izrael došel spásy. Vždyť jim mohu dosvědčit, že jsou plni horlivosti pro Boha, jenže bez pravého poznání. Nevědí, že spravedlnost je od Boha, a chtějí uplatnit svou vlastní; proto se spravedlnosti Boží nepodřídili. Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.“ (Ř 10,1–4)

Legalismus (zákonictví) může mít různé podoby. Všichni, kteří vzhlížejí sami k sobě – ať už ke svým dobrým skutkům, ke zdravému jídelníčku, k přísnému zachování soboty, nebo k tomu, co už nedělají – upadají do pasti legalismu, i když to vše dělají s nejlepšími úmysly. Stále potřebujeme vnímat kontrast mezi Boží svatostí a naší hříšností; to je nejbezpečnější způsob, jak se ubránit tomuto způsobu myšlení, které vede lidi k hledání „vlastní spravedlnosti“, jež je opakem Kristovy spravedlnosti.

Verš Římanům 10,4 je velmi důležitý, protože vystihuje podstatu Pavlova poselství, které chtěl předat římským křesťanům. Musíme jej však vnímat v kontextu. Mnozí Židé, ještě než uvěřili v Ježíše Krista, se pokoušeli z vlastních sil poslouchat zákon a být spravedliví před Bohem. S příchodem Mesiáše však poznali jedinou cestu k opravdové spravedlnosti. Ta byla nabídnuta všem, kteří se s vírou spolehnou na Krista. On byl tím, ke komu odkazoval celý systém obětí a obřadů.

I kdybychom do věty „vždyť Kristus je konec zákona“ (verš 4) zahrnuli Desatero, stále by to neznamenal, že tím ztratilo svoji platnost. Morální zákon odhaluje naše hříchy, chyby a selhání a vede nás tím k vnímání potřeby Spasitele, potřeby odpuštění a spravedlnosti, kterou nám může dát jen Ježíš. V tomto smyslu je Kristus opravdu „konec“ zákona. Řecké slovo pro „konec“ zní „telos“ a může být přeloženo také jako „cíl“ nebo „záměr“. Kristus je vrcholným smyslem a záměrem zákona, protože zákon nás vede k Ježíši.

Považovat tento text za zrušení platnosti Desatera by znamenalo ignorovat vše ostatní, co Pavel o Božím zákoně říká.

**Osobní
studium**

Kdy se dostáváš do pokušení usilovat o „vlastní spravedlnost“? Stává se ti někdy, že se srovnáváš s druhými a zhodnotíš, že jsi lepší než oni? Ztiš se na chvíli, porovnej svůj život s Kristem a uvažuj o tom, jak „dobrý“ opravdu jsi. Neber to ovšem jako důvod k malomyslnosti, ale jako pozvání k laskavému Spasiteli.

Aplikace

Vyvolení z milosti

„Chci tím říci, že Bůh zavrhl svůj lid? Naprosto ne! Vždyť i já jsem Izraelec, z potomstva Abrahamova, z pokolení Benjaminova. Bůh nezavrhl svůj lid, který si předem vyhlédl. Nevíte z Písma, jak si Eliáš Bohu nařiká na Izrael? ‚Hospodine, proroky tvé pobili a oltáře tvé pobořili, já jediný jsem zůstal, a také mně ukládají o život!‘ Jakou však dostal odpověď? ‚Zachoval jsem si sedm tisíc mužů, kteří nesklonili kolena před Baalem.‘ A tak i nyní je tu zbytek lidu vyvolený z milosti. Když z milosti, tedy ne na základě skutků – jinak by milost nebyla milostí. Co z toho plyne? Izrael nedosáhl, oč usiluje. Dosáhli toho jen vyvolení z Izraele, ale ostatní zůstali zatvrzelí jak je psáno: ‚Bůh otupil jejich mysl, dal jim oči, aby neviděli, uši, aby neslyšeli, až do dnešního dne.‘ A David praví: ‚Ať se jim jejich stůl stane léčkou a pastí, kamenem úrazu a odplatou, ať se jim oči zatmějí, aby neviděli, a jejich šíje ať je navždy sehnutá.‘“ (Ř 11,1–10)

Osobní studium

Jako odpověď na otázku, zda Bůh zavrhl svůj lid, Pavel představuje obraz zbytku lidu, který je vyvolen z milosti. Ten je důkazem, že Bůh svůj lid nezavrhl. Záchrana je tu pro všechny, ať už pro židy, nebo pro pohany.

Je třeba si uvědomit, že první konvertité ke křesťanství byli Židé – například velká skupina věřících o letnicích. A například apoštol Petr potřeboval zvláštní vidění od Boha, aby dokázal připustit, že i pohané mají stejnou možnost prožívat Boží milost (Sk 10; srov. Sk 15,7–9).

Ve vybrané pasáži Pavel cituje Starý zákon, který byl pro židy velkou autoritou. Podle tohoto textu Bůh otupil jejich mysl, aby neviděli a neslyšeli. „Oslepil“ by však Bůh někoho, aby neviděl světlo vedoucí k záchraně? To jistě ne! Této pasáži tedy musíme rozumět ve světle 9. kapitoly. Pavel tu nehovoří o individuálním spasení, protože Bůh neodmítá žádnou skupinu. Opět se zde mluví o roli, kterou měl tento národ sehrát v Božím díle.

Aplikace

Co je tak špatného na myšlence, že by Bůh zavrhl určitou skupinu lidí jako celek a odepřel jim spasení? Jak je možné tento pohled sladit s jasným biblickým učením, že Kristus zemřel, aby zachránil všechny? Uvažuj nad tragickými důsledky, ke kterým v dějinách vedlo přesvědčení, že právě izraelský národ (například) je již Bohem „odepsán“.

Naroubovaná větev

„Chci tedy snad říci, že klopytli tak, aby nadobro padli? Naprosto ne! Ale jejich selhání přineslo pohanům spásu, aby to vzbudilo žárlivost židů. Jestliže tedy jejich selháním svět získal a jejich úpadek obohatil pohany, co teprve, až se všichni obrátí? Vám z pohanských národů říkám, že právě já, apoštol pohanů, vidím slávu své služby v tom, abych vzbudil žárlivost svých pokrevních bratří a některé z nich přivedl ke spasení. Jestliže jejich zavržení znamenalo smíření světa s Bohem, co jiného bude znamenat jejich přijetí než vzkříšení mrtvých! Je-li první chléb zasvěcen, je svatý všechn chléb; je-li kořen svatý, jsou svaté i větve. Jestliže však některé větve byly vylomeny a ty, planá oliva, jsi byl naroubován na jejich místo a bereš sílu z kořene ušlechtilé olivy, nevynášej se nad ty větve! Začneš-li se vynášet, vzpomeň si, že ty nenesíš kořen, nýbrž kořen nese tebe! Řekneš snad: Ty větve byly vylomeny, abych já byl naroubován. Dobře. Byly vylomeny pro svou nevěru, ty však stojíš vírou. Nepovyšuj se, ale boj se! Jestliže Bůh neušetřil přirozených větví, tím spíše neušetří tebe! Považ dobrotu i přisnost Boží: přisnost k těm, kteří odpadli, avšak dobrotu Boží k tobě, budeš-li se jeho dobroty držet. Jinak i ty budeš vyřazen, oni však, nesetrvají-li v nevěře, budou naroubováni, neboť Bůh má moc naroubovat je znovu. Jestliže tys byl vyřazen ze své plané olivy a proti přírodě naroubován na ušlechtilou olivu, tím spíše budou na svou vlastní olivu naroubováni ti, kteří k ní od přírody patří!“ (Ř 11,11–24)

Pavel zde představuje zavržení Izraele jako něco dočasného, co se má změnit v opětovné přijetí. Znovu tak odpovídá na otázku, která zazněla na počátku kapitoly: Zavrhl snad Bůh svůj lid?

**Osobní
studium**

Věrný zbytek Izraele je zde přirovnán k ušlechtilé olivě, jejíž některé větve byly vylomeny (nevěřící). Tímto obrazem ilustruje fakt, „Bůh nezavrhl svůj lid“ (verš 2). Kořen a kmen tu stále zůstávají. A na tento strom byli „doroubováni“ pohané, kteří uvěřili. Potřebnou mízu a sílu však berou z kořene a z kmene, které představují věřící Izraele.

Tento text však promlouvá i k nám. Bible nikde nehlasá učení „jednou spasen – navždy spasen“. Spasení je sice dar, ale my jej můžeme odmítnout. Je jistě nesprávné, pokud při každém svém pádu a selhání zpochybňujeme svoji jistotu spasení. Stejně špatný je ale i opačný postoj, kdy používáme jistotu spasení jako záminku k životu, v němž na našich rozhodnutích už nezáleží. Můžeš mít jistotu spasení, „budeš-li se jeho dobroty držet“ (verš 22).

Nikdo by se neměl vychloubat svou dobrotou a povyšovat se nad druhé. Záchrana si nikdo nezaslouží – je to dar. Před Bohem jsme si rovni: jsme hříšníci, kteří potřebují jeho milost. Jediné, čím se můžeme chlubit, je to, co pro nás udělal Kristus. Ve všem jsme totiž závislí na něm, protože bez něj bychom v životě neměli žádnou naději.

Odhalené tajemství

„Nechci totiž, bratři, abyste nevěděli o tomto tajemství – abyste nebyli moudří sami u sebe – že část Izraele se zatvrdila, dokud nevejde plnost pohanů. Bude však zachráněn celý Izrael, jak je napsáno: ‚ze Siónu přijde Vysvoboditel, odvrátí od Jákoba bezbožnosti; a to bude má smlouva s nimi, až odejmu jejich hříchy.‘“ (Ř 11,25–27; ČSP)

Osobní studium

O těchto několika verších křesťané diskutovali po celá staletí. Jedna věc je v nich však zřejmá a srozumitelná – Bůh má velký zájem o židovský národ. Pavel se zde znovu zabývá otázkou, zda Bůh zavrhl svůj lid. Opět na ni odpovídá záporně s tím, že (1) jejich zatvrzení je jen částečné a (2) je jen dočasné, do doby, „kdy vejde plnost pohanů“.

Co ale znamená „plnost pohanů“? Mnozí považují toto slovní spojení za vyjádření naplnění velkého evangelizačního poslání na této zemi, a mělo by tak označovat dobu, kdy celý svět uslyší poselství evangelia. „Plnost pohanů“ by tak byla naplněna tehdy, když by bylo evangelium kázáno všem. V té chvíli je Ježíš už téměř za dveřmi. V této době by pak mnozí Židé přišli ke Kristu.

Jiný problém je ve vyjádření, že bude zachráněn „celý Izrael“ (verš 26). Tento slovní obrat může jen těžko znamenat, že v době konce získají všichni Židé Božím rozhodnutím automaticky spasení. Písmo nikde neučí univerzalizmus (spasení všech), a to ani v případě jednotlivých národů. Sám Pavel ve 14. verši říká, že touží po tom, aby alespoň „některé z nich přivedl ke spasení“. Někteří z nich toto pozvání přijali, jiní je odmítají, tak jako v kterémkoli jiném národě.

V komentáři k této biblické kapitole Ellen Whiteová napsala, že „až se hlásání evangelia bude chýlit ke svému závěru,“ potom „mnozí Židé přijmou Krista za svého Vykupitele“ (AA 381; PNL 217, 218).

„Na zemi nás čeká ještě velký úkol. Pán řekl, že se součástí jeho lidu stanou mnozí pohané, ale i židé. Mezi Židy je mnoho těch, kteří se obrátí a v jejichž zkušenosti uvidíme zářit moc Božího spasení. Na světě je mnoho Židů, kterým má být přineseno světlo přítomné pravdy. Mnozí z nich k tomuto světlu přijdou a s úžasným nasazením budou hlásat nezměnitelnost Božího zákona.“ (EV 578)

Aplikace

Udělej si čas na to, abys mohl přemýšlet o židovském základu křesťanské víry a duchovním dědictví předaném izraelským národem. Jak může bližší poznání židovského náboženství obohatit i tvou křesťanskou víru?

Záchrana pro všechny

„Pokud jde o evangelium, stali se ve váš prospěch Božími nepřáteli, ale pokud jde o vyvolení, zůstávají díky praotcům jeho přáteli. Bůh nelituje svých darů a povolání! Vy jste kdysi Boha neposlouchali, ale pro jejich neposlušnost teď přišlo milosrdenství na vás. Právě tak jej teď neposlechli oni, aby pro milosrdenství prokázané vám přišlo milosrdenství i na ně. Bůh zahrnul všechny lidi pod neposlušnost, aby se nade všemi smíloval. Ta hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti a vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy, jak nepopsatelné jeho cesty! Vždyť: ‚Kdo poznal Hospodinovu mysl? Kdo mu kdy v něčem poradil? Kdo mu co dal jako první, aby mu za to Bůh zaplatil?‘ Všechno je z něj, skrze něj a pro něj! Jemu buď sláva navěky! Amen.“ (Ř 11,28–36; B21)

Z těchto veršů je patrná Pavlova láska k jeho národu. Muselo pro něj být těžké, když potkával své krajany, kteří nebojovali jen proti němu, ale i proti evangeliu. A přesto pevně věřil, že mnozí z nich přijmou Ježíše jako svého Mesiáše.

Ve všech těchto verších sice rozlišuje židy a pohany, ale nakonec dochází k jasnému závěru: Bůh dává své milosrdenství, lásku a milost všem hříšníkům. Božím plánem, který byl připraven už před vznikem našeho světa, byla záchrana všech, kdo po tom touží. A součástí tohoto plánu byli i spolupracovníci – ať už jednotlivci, nebo národy – kteří se měli stát Božími nástroji.

Není pochyb o tom, že kdyby se křesťanská církev v dějinách chovala k Židům lépe, mnohem více z nich by bylo ochotno přijmout Ježíše jako Mesiáše.

Je proto zcela zásadní, abychom jako křesťané, kteří prožili Boží milost ve svém životě, projevovali milost a lásku k druhým. Pokud to nedokážeme, nejsme opravdovými křesťany (viz Mt 18,23–36).

**Osobní
studium**

Víš o někom ve tvém okolí, kdo potřebuje zažít milosrdenství, i když si to možná nezaslouží? Co ti v tom brání, abys je projevil? Proč je to někdy tak těžké? Neudělal však totéž Bůh pro tebe? Pros jej o sílu k tomuto kroku lásky.

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„I když Izrael jako národ selhal, zachoval se z něj početný ostatek, který měl být zachráněn. V době Spasitelova příchodu žili zbožní muži a ženy, kteří s radostí přijali poselství Jana Křtitele. Pod jeho vlivem začali znovu zkoumat proctví o Mesiáši. V době svého vzniku se raná křesťanská církev skládala z těchto věrných Židů, kteří uznali, že Ježíš Nazaretský je Vykupitel, jehož příchod toužebně očekávali.“ (AA 376.377; PNL 215)

„Někteří Židé, podobně jako kdysi Saul z Tarsu, velmi dobře znají Písmo. Ti pak budou s úžasnou mocí hlásat neměnnost Božího zákona... Budou-li jeho služebníci ve víře usilovat o ty, kdo byli tak dlouho opomíjeni a s pohrdáním odmítáni, zjeví se Boží spasení.“ (AA 381; PNL 218)

„Bůh očekává, že až se hlásání evangelia bude chýlit ke svému závěru, bude vykonáno zvláštní dílo pro ty skupiny lidí, které byly až dosud zanedbávány. Pak budou Boží poslové věnovat pozornost především Židům, kteří se nachází ve všech částech světa. Až židovský národ pochopí, že Starý a Nový zákon tvoří jeden nedílný celek a oba objasňují Boží věčný záměr, mnozí jeho příslušníci budou mít dojem, že jim vzešel nový den stvoření a že nastalo vzkříšení jejich duší. Až si uvědomí, jak jednoznačně byl Kristus, vylíčený v evangeliích, představen už na stránkách Starého zákona a jak jasně Nový zákon vysvětluje Starý, schopnosti, které v nich dřímají, se probudí a uznají, že Kristus je Spasitel světa. Mnozí ho vírou přijmou za svého Vykupitele.“ (AA 381; PNL 217.218)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

- 1. Má svou logiku, že Židé, kteří přijmou Krista, mohou světu pomoci lépe pochopit krásu Božího zákona a zvláště soboty. To potvrzuje i svědectví Ellen Whiteové. Diskutujte o tom, v čem můžeme být jako křesťané obohaceni právě pohledem a pochopením našich židovských „předchůdců ve víře“.*
- 2. V čem můžeme mít jako adventisté přednost a výhodu ve snaze představit evangelium Židům? Žijí příslušníci tohoto národa i ve vašem okolí? Co můžete jako sborové společenství i jednotlivci udělat pro to, abyste jim mohli usnadnit cestu k setkání s Mesiášem?*
- 3. Co se můžeme naučit z chyb biblického Izraele? Jak se těmto chybám můžeme vyhnout?*

LÁSKA A ZÁKON

Text na tento týden

Ř 12 a 13

Základní verš

„A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.“ (Ř 12,2)

I když Pavel usiloval o to, aby římstí křesťané opustili své falešné chápání role Božího zákona, přesto je stále vedl a nabádal k vysokému standardu poslušnosti. Tato poslušnost vychází z vnitřní proměny našeho srdce a mysli, ze změny, kterou může způsobit jen Boží moc v člověku, který se mu odevzdá.

V listu Římanům nenajdeme žádnou zmínku o tom, že by tato poslušnost přišla zcela automaticky. Křesťan potřebuje vědět, co se od něj požaduje; musí se rozhodnout a toužit žít podle těchto požadavků a také žádat Boha o sílu, bez níž by tato poslušnost nebyla možná.

Můžeme tak vidět, že praktické skutky jsou součástí křesťanské víry. Pavel nikdy nechtěl znehodnocovat jejich smysl; v kapitolách 13–15 se jim naopak výrazně věnuje. Nijak tím však nepopírá to, co předtím řekl o ospravedlnění z víry. Vždyť konkrétní činy jsou vyjádřením života víry. Svým způsobem by se dalo říct, že v novozákonní době se nám dostává většího zjevení než předchozím generacím, a tudíž se na nás kladou i větší požadavky. Naším vzorem nemá být Mojžíš, Daniel, David, Šalomoun, Henoch, Debora ani Elijáš, ale Kristus. „Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši“ (Fp 2,5). To je to jediné měřítko pro náš život.

Náš život jako živá oběť

„Vybibím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.“ (Ř 12,1,2)

Osobní studium

Jedenáctou kapitolou končí „doktrinní část“ listu Římanům. Závěrečné kapitoly se pak věnují praktickým instrukcím a osobním poznámkám. I tyto kapitoly jsou však velmi důležité, protože ukazují, jak konkrétně se projeví prožívání víry v každodenním životě.

Víra není náhražkou za poslušnost v tom smyslu, že by naše víra rušila Boží požadavek poslušnosti. Morální pravidla jsou stále platná. V Novém zákoně jsou podrobně vysvětlena, a někdy dokonce i rozšířena. Nikde není řečeno, že život podle těchto pravidel je pro křesťana snadný. Naopak, někdy jde o velmi náročný „boj“ s vlastním já a s hříchem (1Pt 4,1). Kristus nám však zaslíbuj svou sílu a jistotu vítězství, když přijmeme jeho pomoc. Tou nejúžasnější zprávou je však skutečnost, že i když v tomto boji můžeme selhat, nejsme tím ztraceni, ale máme stále nebeského Velekněze, který se za nás přimlouvá (Žd 7,25).

V textu Ř 12,1 se Pavel odkazuje na starozákonní oběti. Tak jako byly dříve přinášeny zvířecí oběti, tak mají nyní křesťané přinášet sami sebe Bohu. To neznamená, že by snad Bůh očekával, že bychom pro něj měli všichni zemřít: smyslem je to, že pro něj máme žít!

Každý obětní dar, který byl v biblických dobách přinášen, musel být nejprve důkladně prozkoumán. Pokud se u obětního zvířete objevila nějaká vada, bylo jako oběť odmítnuto. A tak jsou i křesťané vybízeni, aby přinášeli sami sebe jako „živou, svatou, Bohu milou oběť“. Přestože nikdo z nás není zcela bez chyby a vady, jsme zváni k tomu, abychom Bohu věrně nabídli do služby to nejlepší.

Aplikace

Je snadné najít dostatek omluv pro vlastní chyby a hříchy. Snad každý z nás s tím má svou zkušenost. I dnes ale zaznívá Boží pozvání, abys tyto výmluvy odložil a přijal vážně jeho slib. On dokáže proměnit i tvůj život.

Postoj lásky

„Každému z vás říkám na základě milosti, která mi byla dána: Nesmýšlejte výš, než je komu určeno, ale smýšlejte o sobě strážlivě, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh... Kdo má dar..., ať slouží... Láska nechť je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, lněte k dobrému. Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému. V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro, a ne zlo. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Mějte porozumění jeden pro druhého. Nesmýšlejte vysoko, ale věnujte se všedním službám. Nespoléhejte na svou vlastní chytrost. Nikomu neodplácejte zlym za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud... Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“ (Ř 12,3–21)

V předchozích lekcích jsme se snažili zdůraznit, že Boží morální zákon není v protikladu s vírou a má stále svou platnost. Všem nám ale hrozí nebezpečí, že se natolik upneme na literu zákona, až nám unikne duch tohoto zákona – duch lásky k Bohu i k druhým lidem. Lásku jako hodnotu vyznávají asi všichni, ale projevat ji v každodenním životě je něco úplně jiného než jen pouhé vyznání.

Bible na mnoha místech vyzdvihuje ústřední roli lásky v životě věřícího. Jan píše, že „Bůh je láska“ (1J 4,8). Láska je tedy výstižným popisem Božího charakteru. „Milovat“ proto znamená jednat s druhými tak, jak to dělá Bůh.

Pavel v tomto textu ukazuje, že láska se projevuje zcela prakticky. Křesťané jsou pokorní, smýšlejí o sobě „strážlivě“ (Ř 12,3) a ochotně dávají „přednost jeden druhému“ (verš 10). To dobře vystihují i Ježíšova slova: „Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce“ (Mt 11,29).

Pokora patří ke křesťanskému životu. Stačí si uvědomit, jak bezmocní, slabí a nedokonalí jsme sami o sobě před Bohem, kterému nemáme co nabídnout. My sami se nemáme čím chlubit ani před Bohem, ani před lidmi. A právě k životu v této pokoře (před Bohem i před lidmi) nás apoštol Pavel zve.

Osobní studium

„Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji.“ (Ř 12,18) Jak se ti daří osobně prožívat tuto výzvu? Je to vůbec možné? Co konkrétního můžeš udělat právě dnes (nebo tento týden), aby lidé ve tvém okolí mohli díky tobě cítit více lásky a pokoje?

Aplikace

Vztah k vládní moci

„Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není mocí, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božím řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud. Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly. Vždyť je Božím služebníkem k tvému dobru. Jednáš-li však špatně, máš proč se bát, neboť nenese meč nadarmo; je Božím služebníkem, vykonavatelem trestu nad tím, kdo činí zlo. Proto je nutno podřizovat se, a to nejen z bázně před trestem, nýbrž i pro svědomí. Proto také platíte daň. Vládcové jsou v Boží službě, když se drží svých úkolů. Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest.“ (Ř 13,1–7)

Osobní studium

Při četbě těchto Pavlových slov nás může překvapit, že je píše v době, kdy žil pod nadvládou pohanské říše, která byla brutální a zkorumpovaná. Šlo o bezbožnou moc, která měla už brzy začít masivní pronásledování těch, kteří se hlásili ke Kristu. Její obětí se stal nakonec i sám apoštol Pavel. Přes to všechno však hájí postoj, aby byli i v takovém prostředí křesťané dobrými občany. Koncept vlády a zákonů totiž pochází od Boha. Lidé potřebují pro svůj život společenství, které má svá pravidla, požadavky a nařízení.

To však neznamená, že by Bůh souhlasil se všemi formami státního zřízení a způsoby vlády. Naopak. V každé době existovaly totalitní režimy. Avšak i za těchto okolností by měli křesťané respektovat zákony své země – nejsou-li ovšem v rozporu s Božími požadavky. Každý by měl prosit Boha o moudrost dříve, než se vydá na cestu, která jej povede ke konfliktu. Z proroctví víme, že jednoho dne okolnosti postaví věrné Boží děti do jasného konfliktu s vládní mocí (Zj 13). Do té doby máme usilovat, abychom byli s Boží pomocí co nejlepšími občany své země.

„Světskou vládu bychom měli uznávat jako Bohem ustanovené zřízení a měli bychom učit, že poslouchat ji v oblasti její zákonné pravomoci je naší povinností. Pokud jsou však její požadavky v rozporu s Božími požadavky, pak musíme poslouchat spíše Boha než člověka. (...) Nejsme vyzýváni k tomu, abychom vzdorovali autoritám. Svá slova, ať již mluvená, nebo psaná, bychom měli pečlivě vážít a měli bychom se vyhýbat všemu, co by mohlo vzbudit dojem, že zaujímáme nepřátelský postoj vůči právu a pořádku. Neměli bychom říkat ani dělat nic, čím bychom si zbytečně zavřeli cestu.“ (AA 69; PNL 40)

Aplikace

Mnoho zákonů má každý den dopad i na tvůj praktický život (silniční předpisy, daňové zákony, ochrana autorských práv...). Souhlasíš jako křesťan vždy s jejich zněním? Jsou dokonalé? Je to však samo o sobě důvodem, abys je nerespektoval? Co od tebe v této oblasti Bůh očekává?

Vztah k druhým lidem

„Nikomu nebuďte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil zákon. Vždyť přikázání ‚nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepožádáš‘ a kterákoli jiná jsou shrnuta v tomto slovu: ‚Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.‘ Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona.“ (Ř 13,8–10)

Pavel zde vysvětluje podstatu zákona a rozšiřuje jeho chápání podobně jako Ježíš v Kázání na hoře. Ukazuje, že klíčovou motivací pro vše, co děláme, má být láska. Jelikož Boží zákon je vyjádřením jeho charakteru, a protože Bůh je láska, potom je láska i smyslem a podstatou zákona. Pavel však nechce nahradit konkrétní požadavky zákona jen mlhavým a neurčitým postojem obecné lásky. Ta má vždy své konkrétní vyjádření.

Princip lásky však není ve vztahu k zákonu něčím novým. Pavel cituje slova z knihy Leviticus („Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“ – Lv 19,18), aby tím ukázal, že láska byla základem zákona již ve Starém zákoně.

Někteří lidé argumentují tím, že zde Pavel zmiňuje jen některá přikázání, a tudíž platí jen ta. Neuvádí však ani přikázání o úctě k rodičům a o službě jedinému Bohu. Bylo by nesmyslné domnívat se, že kvůli tomu už nejsou pro křesťany závazná.

Povšimněme si kontextu. Pavel se zde věnuje otázce mezilidských vztahů, a proto zdůrazňuje přikázání, která se jich bezprostředně týkají. Není tedy oprávněné jeho slova vykládat jako pokus o odmítnutí zákona (viz Sk 15,20; 1Te 1,9; 1J 5,21). Navíc novozákonní pisatelé se shodují v tom, že jestliže projevujeme lásku k druhým, je to projev naší lásky k Bohu (Mt 25,40; 1J 4,20.21).

**Osobní
studium**

Přemýšlej nad svým vztahem k Bohu a nad tím, jak se projevuje ve tvém jednání s druhými lidmi. Jak důležitým prvkem je ve tvých vztazích láska? Jak se můžeš nechat více inspirovat Boží láskou?

Aplikace

Blížkost dne spasení

„Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla. Žijme řádně jako za denního světla; ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblect se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním.“ (Ř 13,11–14)

Osobní studium

V průběhu našeho studia jsme mohli jasně vidět, že Pavel se snažil křesťanům žijícím v Římě objasnit roli víry a skutků v kontextu Nové smlouvy. Hovořil v tomto listu o spasení a o tom, jak se může hříšník stát spravedlivým před svatým Bohem. Těm, kdo přeceňovali roli zákona, poukazoval na jeho pravý smysl. Přestože měl být biblický judaismus náboženstvím milosti, vkradl se do něj zhoubný legalismus, který napáchal velké škody. A toto nebezpečí stále trvá.

V závěru pak Pavel vyzývá věřící k „probuzení“, protože Ježíšův návrat je každým dnem blíž. Nic na tom nemění ani skutečnost, že tato slova byla napsána před dvěma tisíci lety. Potřebujeme žít stále s vědomím blízkosti Kristova příchodu. Pokud jde o nás osobně, pak je Kristův návrat pro nás tak blízko, jak blízko jsme své smrti. Ať už budeme spát v hrobě 4 dny nebo 400 let, nebude v tom žádný rozdíl. To další, co zažijeme poté, co zavřeme oči, bude Kristův příchod. Z tohoto pohledu je pro nás Kristův příchod skutečně blíže než tehdy, když jsme uvěřili.

Pavel se sice v listu Římanům myšlenke Kristova druhého příchodu nevěnuje tak podrobně jako třeba v listech Tesalonickým či Korintským, ale ani ji nevynechává. Vždyť je to jedno z hlavních témat Nového zákona. Bez této naděje by naše víra ztratila smysl. K čemu by bylo ospravedlnění z víry, pokud by při Ježíšově návratu nebylo dovedeno ke svému konečnému cíli?

Aplikace

Změnilo by se něco ve tvém životě, kdybys věděl, že Ježíš přijde příští měsíc? A kdyby měl přijít zítra? Co bys dělal jinak? Nikdo nevíme, kdy pro nás přijde ten okamžik, kdy se setkáme se svým Králem. K jakým konkrétním změnám tě toto vědomí vede?

Podněty k zamyšlení

„V Bibli je zjevena Boží vůle. Pravdy obsažené v Božím slově jsou výroky Boha. Ten, pro něhož jsou tyto pravdy součástí života, se stává novým stvořením. Nejsou mu darovány nové duševní schopnosti, ale je z jeho mysli odstraněna temnota, kterou neznalost a hřích zastírá naše chápání. Slova ‚Dám vám nové srdce‘ v podstatě znamenají: ‚Dám vám novou mysl‘. Změna srdce je vždy doprovázena jasným přesvědčením o tom, co od nás Bůh očekává, a pochopením pravdy. Ten, kdo věnuje s modlitbou svou pozornost Písmu, získá správnější porozumění a lepší úsudek.“ (Ellen Whiteová, *My Life Today*, str. 24)

„Pán... už brzy přijde a my se potřebujeme připravit na toto setkání. Bude to něco úžasného, až jej uvidíme a on nás přivítá spolu s ostatními vykoupenými! Čekali jsme už dost dlouho, ale naše naděje nezeslábla. Jen pouhý pohled na našeho Krále v jeho nádheře bude požehnáním na celé věky. Někdy mívám chuť začít volat: ‚Já už chci konečně domů!‘ Ale vím, že se už blíží čas, kdy Kristus přijde v moci a slávě, aby vzal všechny zachráněné do jejich věčného domova.“ (8T 253)

Inspirace

Otázky k rozhovoru

- 1. Otázka loajálnosti ke státnímu zřízení může být někdy velmi komplikovaná. Jakou radu byste dali člověku, který je přesvědčen, že jej Bůh k něčemu vede, ale postavil by se tak proti místnímu zřízení a zákonům? Jakými principy se máme v takových citlivých případech řídit? Proč je zde na místě velká obezřetnost a modlitební úsilí?*
- 2. Co je podle vás těžší: dodržovat přísně literu zákona nebo plně milovat Boha i ostatní lidi? Je to vůbec dobrá otázka? Můžeme tyto dvě věci stavět proti sobě? Vysvětlete v rozhovoru své odpovědi.*

**Náměty
k diskuzi**

VŠE OSTATNÍ JE JEN KOMENTÁŘ

Text na tento týden

Ř 14–16

Základní verš

„Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží.“ (Ř 14,10)

Vypráví se, že jeden muž přišel navštívit slavného rabína s prosbou, aby mu vysvětlil podstatu Tóry za tak krátkou dobu, jak dlouho vydrží stát na jedné noze. „Nedělej druhým to,“ povídá rabín, který se postavil na jednu nohu, „co sám považuješ za škodlivé; to je podstata Tóry. Vše ostatní je jen komentář.“

Ať už s tímto rabínovým prohlášením souhlasíme, nebo ne, jednu věc mu nemůžeme upřít. Velmi trefně vystihl, že některé věci jsou v naší víře klíčové a základní, kdežto jiné jsou „jen komentářem“. Tato lekce se bude zaměřovat na některé doplňující „komentáře“. To nejzákladnější bylo už v listu Římanům vysvětleno. Pavel zde představil základní principy našeho spasení. Chtěl ukázat, jakou roli by měl nebo neměl hrát v životě křesťana Boží zákon, a objasnit, co je základem našeho přijetí za Boží děti.

Poté, co vysvětlil to nejdůležitější, přechází Pavel k některým dodatečným „komentářům“. Přestože byl v některých otázkách nesmlouvavý a jednoznačný, v jiných případech je jeho postoj volnější. Zároveň však dodává, že i v těchto případech je klíčové to, jaký postoj křesťané zaujmou k těm, kteří tyto věci vidí jinak než oni.

Slabší bratr

„Bratra ve víře slabšího přijímejte mezi sebe, ale nepřete se s ním o jeho názorech. Někdo třeba věří, že může jíst všechno, slabý však jí jen rostlinnou stravu. Ten, kdo jí všechno, nechť nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, nechť neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého. Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda obstojí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on obstojí, neboť Pán má moc jej podepřít.“ (Ř 14,1–4)

První verše 14. kapitoly řeší otázku jedení masa, které mohlo být obětováno modlám. Jeruzalémský sněm (Sk 15) dospěl k závěru, že křesťané pohanského původu by se takovému jídlu měli vyhýbat. Otázkou zůstávalo, jak je možné poznat, které maso prodávané na veřejném trhu bylo či nebylo předtím obětováno v pohanských chrámech (viz 1K 10,25). Někteří křesťané tuto otázku vůbec neřešili, zatímco jiní v případě jakékoli pochybnosti volili vegetariánskou stravu. Tento problém nijak nesouvisí s otázkou vhodnosti vegetariánské stravy či zdravé životosprávy. Stejně tak tu Pavel neřeší otázku platnosti nařízení o čistém a nečistém mase. O to zde vůbec nejde. Používat zmínku o někom, „kdo jí všechno“, na otázku čistého a nečistého by znamenalo překrucovat význam textu.

Výzva k „přijímání“ toho, kdo je slabší ve víře, nás vede k tomu, abychom se s takovým člověkem nepřeli, ale s láskou mu dali prostor a právo na jeho názor.

Za povšimnutí stojí i to, že Pavel v 1. verši nemluví o „slabších ve víře“ v negativním smyslu. Ani zde nenabízí radu, jak se stát „silnějším“. Pokud jde o Boha, ten přijímá i toho křesťana, který se druhým lidem zdá být přehnaně úzkostlivý a zásadový. „Vždyť Bůh jej přijal za svého.“

**Osobní
studium**

Kdy od tebe Bůh očekává, že nebudeš druhé soudit kvůli odlišnému názoru, ale pouze je s láskou přijmeš? Kdy ale naopak je na místě a nezbytné, aby ses ozval a zaujal stanovisko – ne k pohnutkám druhého, ale k jeho jednání? Kdy máme ve vztahu k druhým mlčet a kdy rázně promluvit? Jak můžeš v těchto postojích najít správnou rovnováhu?

Aplikace

Jakou měrou měříte,..

„Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží. Neboť je psáno: ‚Jako že jsem živ, praví Hospodin, skloní se přede mnou každé koleno a každý jazyk vyzná, že jsem Bůh.‘ Každý z nás tedy sám za sebe vydá počet Bohu. Nesudme už tedy jeden druhého, ale raději posudte, jak jednat, abyste nekladli bratru do cesty kámen úrazu a nepůsobili pohoršení. Vím a jsem přesvědčen v Pánu Ježíši, že nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco pokládá za nečisté, je to nečisté.“ (Ř 14,10–14)

Osobní studium

Všichni máme někdy tendenci rázně soudit druhé; občas i za věci, které sami děláme. V našem životě nám nepřipadají věci tak špatné, jako když je vidíme u druhých. Svým pokrytectvím můžeme klamat sebe, ale určitě ne Boha, který nás varuje: *„Nesudte, abyste nebyli souzeni. Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? Anebo jak to, že říkáš svému bratru: ‚Dovol, ať ti vyjmu třísku z oka‘ – a hle, trám ve tvém vlastním oku!“ (Mt 7,1–4).*

Myšlenku Božího soudu nad každým doplňuje v 11. verši apoštol Pavel citací z knihy proroka Izajáše (Iz 45,23). Slovní spojení „každé koleno“ a „každý jazyk“ ukazuje na osobní zodpovědnost jednotlivce. Každý se bude zodpovídat za své jednání a svůj život (verš 12). V tomto specifickém slova smyslu není nikdo z nás „strážcem svého bratra“.

I v této pasáži jde stále ještě o jídlo, které bylo obětováno modlám, a ne o rozdíl mezi jídlem, které je v Bibli označováno za čisté a nečisté. Pavel zde říká, že jíst jídlo obětované modlám není samo o sobě ještě něčím špatným. Konec konců, co jsou to modly? Podle Pavla nejsou nic (viz 1K 8,4), takže není nutné se příliš trápit tím, zda dříve toto jídlo někdo nabídl nějaké soše.

Nikdo by však neměl být veden k tomu, aby jednal proti svému svědomí. A to ani v případech, že jeho svědomí je až přehnaně citlivé. Právě s tím však měli „silní“ bratři problém. Pohrdali přehnanou úzkostlivostí svých „slabých“ sourozenců ve víře, a tak jim kladli do cesty kámen úrazu a byli jim pohoršením.

Aplikace

Může i tobě v zápalu pro Boha hrozit podobné nebezpečí, před kterým zde varoval Pavel? Jsi také někdy v pokušení být „svědomím“ druhých? Jsou dobré úmysly omluvou pro takové jednání?

Laskavý ohled na druhé

„Trápí-li se tvůj bratr pro to, co jíš, nežiješ už v lásce. Neuvádej tedy svým jídlem do záhuby toho, za něž Kristus umřel! Nevydávej v potupu to dobré, co jste přijali. Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého. Kdo takto slouží Kristu, je milý Bohu a lidé si ho váží. A tak usilujme o to, co slouží pokoji a společnému růstu. Nenič kvůli pokrmu Boží dílo! Ano, všechno je čisté, zlé však je, když někdo pohoršuje druhého tím, co jí. Je tedy dobré nejíst maso a nepít víno a nedělat nic, co je tvému bratru kamenem úrazu. Tvé přesvědčení ať zůstane mezi tebou a Bohem. Blaze tomu, kdo sám sebe neodsuzuje, když se pro něco rozhodl. Ten však, kdo pochybuje, byl by odsouzen, kdyby jedl, neboť by to nebylo z víry. A cokoli není z víry, je hřích.“ (Ř 14,15–23)

Pavel se zde snaží dát různé aspekty křesťanství do správné perspektivy. I když je strava něčím důležitým, neměli Pavlovi čtenáři podlehnout pokušení hádat se s těmi, kteří se rozhodli jíst výhradně rostlinnou stravu, aby se tak vyhnuli možnosti, že by náhodou snědli maso obětované modlám. Místo toho se měli raději zaměřit na spravedlnost, pokoj a radost z Ducha svatého. A jak můžeme tento princip aplikovat dnes? Přestože může být zdravotní poselství týkající se zdravé výživy pro nás velkým požehnáním, jsme zváni k tomu, abychom s láskou respektovali přístup těch, jejichž pohled na stravování se liší od našeho.

Poté, co se v textu hovoří o právu každého člověka na jednání podle vlastního svědomí, se objevuje ve verši 22 zajímavá věta: „Blaze tomu, kdo sám sebe neodsuzuje, když se pro něco rozhodl.“ Co tím Pavel myslel? Jak to souvisí se vším ostatním, co se objevuje v tomto kontextu?

Už jsi slyšel někdy někoho říkat: „Nikdo nemá právo se starat o to, co jím, co si oblékám nebo jak se bavím“? Je tomu opravdu tak? Nikdo z nás nežije ve vzduchoprázdnu. Naše jednání, slova, skutky a za některých okolností dokonce i jídelníček mohou mít vliv na druhé – ať už kladný, nebo záporný. Pokud si tě někdo váží a „vzhlíží“ k tobě, potom může být ovlivněn tvým příkladem. Bylo by naivní domnívat se, že náš příklad na druhé nepůsobí. A argument, že přece k tomu druhé nenutím, je jen výmluvou. Jako křesťané neseme určitou zodpovědnost za druhé. Jestliže je náš příklad svede na nesprávnou cestu, je to naše vina.

Jaký příklad nabízíš ostatním? Jak by ses cítil, kdybys zjistil, že se ostatní, zvláště mladí lidé a nově obrácení křesťané, důsledně řídí tvým životním příkladem? Co dovolíš Bohu, aby ve tvém životě změnil?

**Osobní
studium**

Aplikace

Zachovávání dnů

„Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda obstojí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on obstojí, neboť Pán má moc jej podepřít. Někdo rozlišuje dny, jinému je den jako den. Každý nechť má jistotu svého přesvědčení. Kdo zachovává určité dny, zachovává je Pánu. Kdo jí, dělá to Pánu ke cti, neboť děkuje Bohu; a kdo nejí, dělá to také Pánu ke cti, neboť i on děkuje Bohu. Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu. Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu. Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých, i živých. Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží.“ (Ř 14,4–10)

Osobní studium

Ve svém pojednání o ohledu na druhé a o opatrnosti v posuzování jejich jednání Pavel zmiňuje také určité zvláštní dny, které někteří zachovávají, ale jiní ne.

Co tím má na mysli? Zdá se, že v tamním sboru došlo ke zvláštní rozepři ohledně zachovávání určitých dnů. Názna tohoto sporu můžeme spatřit v textu Ga 4,9.10, kde Pavel napomíná galatské křesťany za dodržování zvláštních ustanovení pro různé „dny, měsíce, období a roky“. Už ve druhé lekci jsme připomínali, že někteří členové galatského sboru se snažili přesvědčit ostatní, aby se dali obřezat a zachovávali i další nařízení mojžíšovského zákona. Pavel se obával, že tyto myšlenky mohou ohrozit i římské křesťany. Je ale také možné, že v Římě žili věřící židovského původu, kteří stále zápasili s myšlenkou, že nadále nejsou vázáni tradičními židovskými svátky. Pavel jim říká, ať v této záležitosti jednají podle vlastního uvážení; důležité však je, aby neodsuzovali ty, kteří jednají jinak než oni. Zdá se, že někteří z křesťanů se rozhodli „pro jistotu“ zachovávat ještě některé z židovských svátků. Pavel radí, aby v tom měli svobodu, pokud jsou přesvědčeni, že je to důležité.

Promítat do tohoto textu (Ř 14,5) zachovávání soboty je naprosto nepodložené. Je jen těžko představitelné, že by Pavel zaujal tak volný a bezstarostný postoj k zachovávání části Desatera, jehož svatost a důležitost sám tolik zdůrazňoval. Že by tomuto typu nařízení přiřadil stejnou důležitost jako jedení masa, které mohlo být obětováno modlám?

Aplikace

Pavel v textu hovořil o věřících, kteří se rozhodli dělat i to, co nebylo nezbytné a „povinné“, ale chovali se tak s radostí a „pro Pána“. Čím je motivováno tvé jednání (a třeba i to dobré, co Bůh od nás žádá)? Rozhoduješ se k určitým věcem jen proto, že „musíš“, anebo je děláš s radostí a „Pánu ke cti“?

Závěrečná přání a chvalo zpěv

„Bůh trpělivosti a povzbuzení ať vám dá, abyste jedni i druzí stejně smýšleli po příkladu Krista Ježíše, a tak svorně jedněmi ústy slavili Boha a Otce našeho Pána Ježíše Krista... Bůh naděje necht' vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého... Bůh pokoje buď se všemi vámi. Amen.“ (Ř 15,5.6.13.33)

„Sláva tomu, který má moc upevnit vás ve víře podle mého evangelia a podle zvěsti Ježíše Krista: v ní je odhaleno tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno, nyní je však zjeveno prorockými Písmy a z příkazu věčného Boha stalo se známým mezi všemi národy, aby je poslušně přijali vírou. Jedinému moudrému Bohu buď skrze Ježíše Krista sláva na věky věků. Amen.“ (Ř 16,25–27)

Pavel v poslední kapitole listu Římanům představuje svého Pána jako „Boha trpělivosti“, tedy toho, který stále pomáhá svým dětem vytrvat. „Bůh povzbuzení“ je ten, který nám dodává odvalu a novou sílu. „Bůh naděje“ přináší naději do světa, který ji tak zoufale potřebuje. A podobně i „Bůh pokoje“ je nejen dárce pokoje, ale i tím jediným, s kým je možné prožívat pravý klid a pokoj.

To jsou skutečně úžasná závěrečná přání, která zakončují dopis o ospravedlnění z víry. Přání povzbuzení, naděje a pokoje! Přání toho, co tento svět tolik potřebuje.

Čelý dopis Pavel končí nádhernou chválou Bohu. Jen na něj se totiž mohou všichni křesťané (i ti v Římě) spolehnout jako na svého Otce, který je přijímá za syny a dcery ospravedlněné z víry.

Pavel je nadšen z toho, že se mohl stát poslem tak úžasné zprávy, již nazývá „mým evangeliem“. Toto jeho poselství je potvrzeno zvěstí samotného Ježíše a poselstvím proroků. Po dlouhou dobu byla tato zpráva lidem neznámá – ne snad proto, že by ji Bůh lidstvu tajil, ale protože lidé nebyli ochotni slyšet Boží poselství. Některé části evangelia navíc lidé nemohli plně pochopit, dokud nepřišel Mesiáš v lidském těle. Svým příchodem nám ukázal nejen to, jaký je Bůh, ale také jak dokáže jeho moc změnit naše životy. A nový život, který nám nabízí, je životem „poslušnosti víry“, tedy poslušnosti, která pramení z víry v toho, kdo z milosti ospravedlňuje hříšníky toužící po záchraně.

**Osobní
studium**

V závěru svého dopisu (a také v závěru našeho studia listu Římanům) Pavel chválí Boha za to, že jej mohl poznat a prožít jeho lásku a péči. Jaký „chvalo zpěv“ bys napsal ty, aby vyjádřil, jak jsi Boha poznal díky studiu Bible a osobním zkušenostem?

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Inspirace

„Bylo mi ukázáno, jaké nebezpečí se skrývá v tom, když se Boží lid domnívá, že by měl přicházet za manžely Whiteovými s prosbami o radu. Tak by tomu nemělo být. Milující Spasitel je totiž zve k sobě, aby k němu přišli se svými starostmi, a on jim nabízí pomoc. (...) Mnozí za námi chodí s dotazy: Měl bych udělat toto? Měl bych se pustit do tohoto? Nebo se ptají na oblast odívání, zda mají nosit určitý typ oděvu. A já jim říkám: Tvrdíte, že jste Kristovi učedníci. Studujte tedy Bibli. Čtěte důkladně a s modlitbou příběh Spasitele, který žil mezi námi. Nechte se inspirovat jeho životem a nesejdete z úzké cesty. Zásadně odmítáme být vašim svědomím. Pokud bychom vám říkali, co máte dělat, budete k nám vzhlížet jako k těm, kdo vás vedou, místo abyste se obraceli přímo na Ježíše.“ (2T 118,119)

„Nesmíme se zbavovat vlastní zodpovědnosti a očekávat od druhých, že nám řeknou, co máme dělat. Na lidské rady se nemůžeme spoléhat. Pán nás i kohokoli jiného ochotně poučí o tom, co je naší povinností. (...) Lidé, kteří se rozhodnou předložit Bohu všechny své záležitosti a v ničem se neodchýlit od jeho vůle, budou vědět, jak se kdy zachovat.“ (DA 668; TV 427)

„V církvi byli vždy lidé, kteří se neustále snaží prosazovat svou osobní nezávislost. Zdá se, že nejsou schopni pochopit, že duchovní nezávislost snadno svede člověka k tomu, že se začne příliš spoléhat sám na sebe a důvěřovat svému vlastnímu úsudku. Nevědí, že je třeba dbát na rady bratří, zvláště těch, které Bůh pověřil vedením svého lidu, a hluboce si vážit jejich úsudku.“ (AA163,164; PNL 94)

Otázky k rozhovoru

Náměty k diskuzi

Přemýšlejte společně o tom, jak můžeme jako křesťané najít správnou rovnováhu v oblastech, nad kterými jsme v této lekci přemýšleli:

- 1. Jak můžeme zůstat věrní tomu, v co věříme a o čem jsme přesvědčeni, a přesto neodsuzovat ty, kteří vidí věci jinak?*
- 2. Jak zůstat čestnými ve vztahu k našemu svědomí a „nebýt svědomím“ pro druhé, a zároveň se snažit pomoci těm, o nichž se domníváme, že se mylí? Kdy máme promluvit a kdy naopak mlčet? Kdy je mlčení a pasivita chybou?*
- 3. Jak prožívat svobodu v Pánu a zároveň vnímat zodpovědnost za příklad, který dáváme svým životem druhým lidem?*

Použité zkratky

ČEP	Český ekumenický překlad
BK	Bible kralická
ČSP	Český studijní překlad
B21	Bible, překlad 21. století
SNC	Slovo na cestu
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary
RaH	Advent Review and Sabbath Herald

Díla Ellen Whiteové

Zkratka	Anglický název	Názvy a varianty českých překladů (zkratky)
AA	Acts of Apostles	Skutky apoštolů (SA), Poslové naděje a lásky (PNL)
AH	Adventist Home	
CG	Child Guidance	
CH	Counsels on Health	
COL	Christ's Object Lessons	Kristova podobenství, Perly moudrosti (PM)
DA	Desire of Ages	Touha věků (TV)
ED	Education	Výchova (VYCH)
EV	Evangelism	
GC	Great Controversy	Vítězství lásky Boží, Velké drama věků (VDV)
GW	Gospel Workers	
MB	Thoughts from the Mount of Blessing	Myšlenky z hory blahoslavenství, Myšlenky o naději (MN)
MH	Ministry of Healing	Život naplněný pokojem (ŽNP)
MR	Manuscript Releases	
PP	Patriarchs and Prophets	Patriarchové a proroci (PP), Na úsvitu dějin (NUD)
PK	Prophets and Kings	Proroci a králové (PK), Od slávy k úpadku (SU)
SC	Steps to Christ	Cesta ke Kristu, Cesta k vnitřnímu pokoji (CVP)
SM	Selected Messages	
SL	The Sanctified Life	
T	Testimonies for the Church	
TM	Testimonies to Ministers and Gospel Workers	

Sbírky ve 3. čtvrtletí 2010

V třetím čtvrtletí 2010 jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro podporu institucí a oddělení církve, které se zaměřují na práci s dětmi, s manželskými páry, celými rodinami a v závěru čtvrtletí také na přímou misijní činnost.

Dnes máme velice dobré učebnice pro děti v sobotní školce a můžeme je využívat při jejich výuce. Prázdninová aktivita v klubech Pathfinder je již léta dobře vyzkoušená a v období třetího čtvrtletí, do kterého spadají dětské prázdninové tábory, je tato činnost podporována našimi dary.

Oddělení křesťanského domova se snaží napomáhat k udržení dobrého vztahu mezi manžely, rodiči a dětmi. Zjišťujeme však, že i zde mohou nastat okamžiky nepřátelství a násilí, proto je třeba věnovat síly a prostředky prevenci, aby k těmto nežádoucím jevům nedocházelo.

Naše církev je misijně orientována a tím se osobní služba pro druhé dotýká každého z nás. Pro všechny platí výzva ke sdílení se víry v Boha a naděje na záchranu v Ježíši Kristu. Dary při sbírkách v sobotní škole podpoříme programy laických aktivit. Výnos sbírek bude z větší části odeslán na misijní projekty ve světě.

Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2010 takto:

České a Moravskoslezské sdružení	95 %
Slovenské sdružení	75 %

Edvard Miškej, hospodář Česko-Slovenské unie CASD